

Svæðisskipulag Dalabyggðar, Reykhólahrepps og Strandabyggðar

TILLAGA AÐ SVÆÐISSKIPULAGI til kynningar skv. 2. mgr. 23. gr. skipulagslaga, september 2017
UMHVERFISSKÝRSLA er í sér fylgiskjali með tillögunni

aia

EFNISYFIRLIT

FORMÁLI.....	4	3 MÓTUN SVÆÐISSKIPULAGSTILLÖGU.....	11
Tillaga til kynningar haust 2017.....	4	3.1 Gangsetning.....	11
Kynning tillögudraga sumar 2017.....	4	3.2 Verkefnislýsing.....	11
Tillaga til auglýsingar vetur 2017-2018.....	4	3.3 Greining og úrvinnsla	11
1 UM SVÆÐISSKIPULAGIÐ	6	3.4 Stefnumótun.....	11
1.1 Tildrög svæðisskipulagsverkefnis	6	3.5 Kynning og umsagnir.....	12
1.2 Tilgangur og markmið	6	3.6 Auglýsing tillögu	12
1.3 Hlutverk svæðisskipulags.....	7	3.7 Afgreiðsla tillögu.....	12
1.4 Áherslugreinar og útgangspunktar	7	4 FRAMTÍÐARSÝN OG LEIÐARLJÓS	13
1.6 Svæðisskipulagsnefnd.....	8	4.1 Atvinnulíf, mannlíf, staðarandi	13
2 UPPBYGGING SVÆÐISSKIPULAGSINS.....	9	4.2 Umhyggja, virðing, ást.....	13
2.1 Forsendugrunnur í fylgiskjali	9	5 SVÆÐISMARK	14
2.2 Framtíðarsýn og leiðarljós	9	5.1 Loforð um upplifun	14
2.3 Svæðismark	9	5.2 Samsetning svæðismarks.....	14
2.4 Sóknarmarkmið	10	5.3 Kjarni svæðisins: Hlunnindi.....	14
2.5 Umhverfis- og skipulagsstefna	10	5.4 Sérkenni svæðisins	15
2.6 Umhverfisskýrsla í fylgiskjali	10	5.5 Ávinningur af dvöl	15
2.7 Framfylgd	10	6 LANDBÚNAÐUR	16
2.8 Skýringarkort og ljósmyndir	10	6.1 Forsendor	16
		6.2 Markmið	19
		6.3 Leiðir að markmiði	20

7 SJÁVARNYTJAR	23	9 UMHVERFIS- OG SKIPULAGSSTEFNA	52
7.1 Forsendur	23	9.1 Samhengi við stefnu í 8. kafla	52
7.2 Markmið	26	9.2 Landnotkun og auðlindanýting	53
7.3 Leiðir að markmiði	27	9.3 Verndun	54
8 FERÐAPJÓNUSTA	30	9.4 Vegakerfi	55
8.1 Forsendur	30	9.5 Göngu- og reiðleiðir	56
8.2 Markmið	34	9.6 Veitukerfi	57
8.3 Leiðir að markmiði	35	9.7 Landslag og mannvirkjagerð	58
8.4 Leiðakerfi	38	9.8 Samsett aðalskipulag	59
8.5 Breiðafjarðarleið	42	10 FRAMFYLGD	60
8.6 Dalaleið	44	10.1 Samstarfsvettvangur	60
8.7 Vesturslaufan / Vesturáttan	46	10.2 Verkfæri við framfylgd	60
8.8 Strandaleið	48	HEIMILDIR OG ÍTAREFNI	61
8.9 Gönguleið	50	UMSAGNARAÐILAR	65
8.10 Reiðleið	51		

FORMÁLI

TILLAGA TIL KYNNINGAR HAUST 2017

Hér er sett fram tillaga að svæðisskipulagi fyrir Dalabyggð, Reykhólahrepp og Strandabyggð. Tillagan var til umfjöllunar á fundi svæðisskipulagsnefndar 23. ágúst 2017 og var þá ákveðið að kynna hana í samræmi við 2. mgr. 23. gr. skipulagsлага sem segir: „Áður en tillaga að svæðisskipulagi er tekin til formlegrar afgreiðslu í svæðisskipulagsnefnd skal tillagan, forsendur hennar og umhverfismat, ef við á, kynnt fyrir almenningi á almennum fundi eða á annan fullnægjandi hátt. Skal kynningin auglýst með áberandi hætti.“ Í samræmi við þetta ákvæði er tillagan nú birt á Netinu og send til fjölmargra aðila til kynningar og umsagnar (sjá lista yfir aðila aftast í þessu skjali). Tillagan verður jafnframt kynnt á opnum fundum í sveitarfélögum þremur í október 2017. Auglýsingar um fundina og skipulagsgögnin verða birtar í dagblöðum, héraðsblöðum og á eftirfarandi vefsíðum:

- Vefsíðu svæðisskipulagsverkefnisins, www.samtakamattur.is
- Vefsíðum sveitarfélaganna, www.reykholar.is, www.dalabyggd.is og www.strandabyggd.is
- Facebook- síðu verkefnisins og hvers sveitarfélags:
  - Dalir – Reykhólar – Strandir, <https://www.facebook.com/samtakmattur>
  - Dalabyggð, <https://www.facebook.com/dalabyggd>
  - Reykhólahreppur, <https://www.facebook.com/reykholar>
  - Strandabyggð, <https://www.facebook.com/Strandabyggd>

Óskað er eftir að umsagnir um tillöguna berist fyrir 27. október 2017 til Ingibjargar Emilsdóttur formanns svæðisskipulagsnefndar með tölvupósti á netfangið ingaemils@strandabyggd.is, eða með bréfi stíluðu á formann, Skrifstofu Strandabyggðar, Höfðagötu 3, 510 Hólmavík.

KYNNING TILLÖGUDRAGA SUMAR 2017

Í júlí og ágúst 2017 voru tillögudrög kynnt „óformlega“ á vef þannig að íbúar og aðrir hagsmunaaðilar gætu skoðað þau og sent inn ábendingar (sjá hér: <https://www.samtakamattur.is/single-post/2017/07/07>). Einkum var óskað eftir hugmyndum, tillögum og sjónarmiðum varðandi drög að framtíðarsýn, svæðismarki, markmiðum og leiðum að þeim. Kynningin var kölluð „óformleg“ til að undirstrika að um drög að tillögu var að ræða og að tillagan var ekki fullunnin. Ábendingar við drögin bárust frá fjórum aðilum. Þar var m.a. bent á að draga mætti enn frekar fram menningu og sögu svæðisins og sérstöðu þess á landsvísu í því tilliti. Þá var bent á mikilvægi þess að virkja íbúa til þátttöku í að halda sérstöðu byggðarlaganna á lofti. Ennfremur var talið mikilvægt að leita umsagna um svæðisskipulagstillöguna hjá fyrirtækjum á svæðinu og hvetja þau til samvinnu um framfylgd áætlunarinnar. Þá var lagt til að að virkja brottflutta, áthtagafélög og aðra sem eiga rætur á svæðinu, til að styðja við þróun þess. Við lokavinnslu tillögunnar var horft til þessara ábendinga.

Tillagan er að stórum hluta óbreytt frá tillögudrögum sem kynnt voru í sumar, nema 9. kafli er nú fullunninn og forsendu- og umhverfisskýrsla fylgir með í sérskjali.

TILLAGA TIL AUGLÝSINGAR VETUR 2017-2018

Þegar kynningu þessarar tillögu, skv. 2. mgr. 23. gr. skipulagsлага, er lokið verður unnið úr ábendingum og umsögnum sem berast og gerðar lagfæringar eða breytingar á tillögunni eftir því sem svæðisskipulagsnefnd þykir tilefni til. Nefndin afgreiðir síðan tillöguna til athugunar Skipulagsstofnunar fyrir auglýsingu. Þegar umsögn Skipulagsstofnunar liggur fyrir og búið er að vinna úr henni verður svæðisskipulagstillagan auglýst í samræmi við 24. gr. skipulagsлага. Þá gefst sex vikna athugasemda frestur. Engu að síður er mikilvægt að þeir sem hagsmuna eiga að gæta kynni sér tillöguna á þessu stigi og komi á framfæri sjónarmiðum sínum. Nánar er gerð grein fyrir skipulagsferlinu í 3. kafla þessa skjals.

TIL LESENDA!

Við lestar þessa skjals eru lesendur að hafa í huga eftirfarandi spurningar og hvattir til að senda svör sín til formanns svæðisskipulagsnefndar (sjá upplýsingar á bls. 4).

1. *Talar framtíðarsýn í 4. kafla til þín og finnst þér leiðarljósin þar lýsa upplifun þinni af svæðinu?*
2. *Ertu sammála áherslum og skilaboðum sem dregin eru fram í 5. kafla sem fjallar um svæðismark?*
3. *Ertu sammála markmiðum og leiðum sem sett eru fram fyrir landbúnað, sjávarnytjar og ferðapjónustu í köflum 6., 7. og 8?*
4. *Hefurðu ábendingar um ferðaleiðir og áningarstaði sem fjallað er um í 8. kafla?*
5. *Dettur þér í hug heiti á leiðina sem er kölluð Vesturáttan/Vesturslaufan í 8. kafla?*
6. *Hefurðu góð ráð um hvernig heppilegt sé að framfylgja því sem kemur fram í svæðisskipulagstillöggunni, sbr. 10. kafla?*
7. *Vantar einhverja á listann yfir umsagnaraðila aftast í skjalnu?*
8. *Hefurðu ábendingar varðandi umhverfisskýrslu tillögunnar, sem er í sér fylgiskjali?*

1 UM SVÆÐISSKIPULAGIÐ

1.1 TILDRÖG SVÆÐISSKIPULAGSVERKEFNSIS

Sveitarfélögin Dalabyggð, Reykhólahreppur og Strandabyggð hafa haft með sér margvislegt og vaxandi samstarf. Veturinn 2015 ákváðu sveitarstjórnir þeirra að eiga fund til að ræða möguleg tækifæri tengd frekara samstarfi. Fundurinn var haldinn í Tjarnarlundi í Saurbæ þann 31. mars 2015 og var Árneshreppi og Kaldrananeshreppi einnig boðið að senda fulltrúa. Á fundinum voru 19 sveitarstjórnarfulltrúar, 7 frá Dalabyggð, 5 frá Reykhólahreppi, 6 úr Strandabyggð og 1 frá Kaldrananeshreppi. Fulltrúi frá Árneshreppi komst ekki vegna veðurs.

Á fundinum var farið yfir áskoranir sveitarfélöganna í byggðamálum og rætt um ávinning af því að takast á við þær með samvinnu í einu eða öðru formi; á vegum hins opinbera, félagasamtaka eða fyrirtækja. Sameiginleg áhyggjuefni sem komu fram voru m.a. fólksfækkun, hækkanvið meðalaldur, lélegar samgöngur og fjarskipti og veikir innviðir að öðru leyti. Einnig einhæfni atvinnulífs og skortur á störfum á svæðinu fyrir ungt fólk að námi loknu, sem og skortur á stuðningi við nýsköpun í atvinnulífinu. Fram kom að svæðið þjónaði ferðafólk ekki nægilega vel og að nýta mætti betur tækifæri í þeirri vaxandi atvinnugrein. Mikilvægt var talið að taka höndum saman við uppbygginu sameiginlegra innviða og að styrkja ímynd svæðisins m.t.t. ferðajónustu. Samantekt af umræðum fundarins, „Að búa í haginn – samstarf til sóknar“, er aðgengileg á vefsíðum sveitarfélöganna (Alta 2015). Í henni er bent á tækifæri til samvinnu milli sveitarfélöganna, s.s. í stjórnsýslu, félagsþjónustu, skólamálum, tómstundastarfi, heilbrigðisþjónustu og atvinnumálum. Einnig er bent á möguleika sveitarfélöganna til samvinnu við atvinnulíf og félagasamtök. Í framhaldi af þessu samtali og eftir frekari skoðun ákváðu sveitarstjórnir Dalabyggðar, Reykhólahrepps og Strandabyggðar að vinna að sameiginlegri svæðisskipulagsáætlun til að stilla betur saman strengi og virkja samtakamáttinn. Kaldrananeshreppur og Árneshreppur ákváðu að vera ekki með, a.m.k. að svo stöddu.

1.2 TILGANGUR OG MARKMIÐ

Með áætlunargerðinni vilja sveitarfélögin þrjú móta og festa í sessi sameiginlega framtíðarsýn á þróun svæðisins í þeim tilgangi að styrkja atvinnulíf og byggð. Með því að greina tækifæri sem búa í auðlindum og sérkennum svæðisins og móta á þeim grunni markmið í atvinnumálum, samfélagsmálum og umhverfismálum og síðan skipulagsstefnu sem styður við þau, eru væntingar um að ná meiri árangri en ella við að takast á við áskoranir í byggðamálum. Í þessum tilgangi eru markmið svæðisskipulagsverkefnisins að það leiði til:

- Aukinnar samvinnu sveitarfélöganna um efingu atvinnulífs og byggðar – með því að móta sameiginlega framtíðarsýn og markmið til að vinna eftir og forgangsraða samstarfsverkefnum og verkefnum sveitarfélöganna á þeim grunni.
- Sterkari sjálfsmýndar samfélaga á svæðinu og aukinnar samheldni þeirra – með því að greina tengsl íbúa við sitt svæði og draga þau fram í stefnumótuninni.
- Sterkari ímyndar svæðisins og aukins aðráttarafls gagnvart ferðamönnum, nýjum íbúum, fyrirtækjum og fjárfestum – með því að skýra sérkenni svæðisins og marka stefnu sem styrkir þau og nýtist jafnframt fyrirtækjum í ferðajónustu og öðrum atvinnugreinum til vöruþróunar og markaðssetningar.
- Nýrra fyrirtækja, þjónustu og vöru sem byggja á sérkennum og auðlindum svæðisins – með því að draga fram, ræða og gera aðgengilegar upplýsingar um auðlegð svæðisins og tækifæri sem í henni búa, ásamt því að móta stefnu um nýtingu hennar og verndu.
- Aukins fjármagns til svæðisbundinna verkefna og annarra verkefna sem falla að sameiginlegri langtímasýn svæðisins í svæðisskipulaginu – með því að setja einstök verkefni í stærra samhengi í tíma og rúmi.

1.3 HLUTVERK SVÆÐISSKIPULAGS

Í samræmi við framangreind markmið er hlutverk svæðisskipulagsins að undirbyggja, marka og festa í sessi sameiginlega framtíðarsýn sveitarfélaganna á þróun atvinnulífs, samfélags og umhverfis svæðisins og útfæra þá sýn m.t.t. skipulagsmála. Svæðisskipulaginu er þannig ætlað að vera eigin byggðaáætlun sveitarfélaganna sem skilgreinir sameiginlegar áherslur og verkefni um leið og það er skipulagsáætlun sem leggur línum fyrir aðalskipulags- og deiliskipulagsgerð hvers sveitarfélags. Orðið áætlun er hér undirstrikað til að leggja áherslu á að svæðisskipulag er stefnumarkandi áætlun eða strategisk áætlun (e. strategic spatial plan). Hugtakið „strategía“ táknar í þessu samhengi áætlun sem miðar að því að ná tilteknun markmiðum eftir skilgreindum leiðum. Framfylgd áætlunarinnar er lykilatriði og að því er snýr að skipulagi gerist hún einkum með frekari skipulagsvinnu, mannvirkjagerð og umhverfismótun. En þar sem þessi áætlun sveitarfélaganna þriggja er jafnframt nýtt til að samtvinna skipulagsstefnu við stefnu í atvinnumálum og menningar- og menntamálum, þá mun framfylgdin einnig fara fram með frekari áætlunargerð, tilteknun framkvæmdum, ýmiskonar verkefnum og viðburðum, samstarfi milli aðila eða ákveðnum stjórnunarháttum. Hér er því verið að nýta svæðisskipulag sem verkfæri til byggðaþróunar.

Svæðisskipulagið er verkfæri til að:

1. Setja fram sameiginlega framtíðarsýn og meginstefnu í atvinnu-, samfélags – og umhverfismálum í þeim tilgangi að styrkja byggð á svæðinu.
2. Marka skipulagsstefnu um landnotkun og grunngerð sem styður við meginstefnuna og til nánari útfærslu í aðalskipulagi.
3. Skilgreina verkefni sem stuðlað geta að framtíðarsýnni, þ.m.t. framkvæmdaverkefni og önnur verkefni á svíði atvinnulífs, samfélags og umhverfis.
4. Leggja línum fyrir framfylgd svæðisskipulagsins, þ.m.t. frekari áætlunar- og skipulagsgerð, hlutverk og samvinnu aðila og forgangsröðun verkefna.

1.4 ÁHERSLUGREINAR OG ÚTGANGSPUNKTAR

Sveitarstjórnir sveitarfélaganna þriggja ákváðu við upphaf verkefnisins að í því yrði lögð áhersla á þrjú svið; *landbúnað, sjávarnytjar og ferðapjónustu*. Til að móta stefnu fyrir þessi svið hefur verkefnið two meginútgangspunkta. Þeim fyrri má lýsa með yfirskrift verkefnisins sem er „*Samtakamátturinn virkjaður!*“. Í því felst að leitast er við að virkja samtakamátt samfélagsins til að efla byggðina, með því að tengja á milli sveitarfélaga, atvinnugreina og einstaklinga. Síðari punkturinn snýr að „auðlindagrunni“ svæðisins og því að draga fram tækifæri sem felast í náttúruauðlindum, landslagi, sögu, menningu og mannaði og hvernig megi nýta þau tækifæri til að efla byggð.

Orðið „*tenging*“ lýsir einnig mikilvægri áherslu verkefnisins þar sem í því er leitast við að tengja á milli:

- Sveitarfélaga og landshluta, s.s.
  - sóknaráætlana landshluta
  - sóknaráætlana og skipulagsáætlana
  - aðalskipulagsáætlana sveitarfélaganna
  - landskipulagsstefnu og svæðisskipulags
- Atvinnugreina og málaflokka, s.s.
  - landbúnaðar og ferðapjónustu
  - atvinnuþróunar og skipulagsmála
  - skipulagsmála og markaðsmála
- Svæða innan sveitarfélaganna og við nágrannasvæði, s.s.
  - eins áfangastaðar (ferðasvæðis) og annars
  - dreifbýlis og péttbýlis

1.6 SVÆÐISSKIPULAGSNEFND

Í samræmi við skipulagslög var við upphaf verkefnisins sett á fót svæðisskipulagsnefnd og í henni sitja:

- Frá Dalabyggð: Halla Steinólfssdóttir og Hörður Hjartarson sem aðalfulltrúar. Jóhannes Haukur Hauksson og Ingeldur Guðmundsdóttir sem varafulltrúar.
- Frá Reykhólahreppi: Karl Kristjánsson og Águst Már Gröndal sem aðalfulltrúar. Áslaug Berta Guttormsdóttir og Sandra Rún Björnsdóttir sem varafulltrúar.
- Frá Strandabyggð: Haraldur V. A. Jónsson og Ingibjörg Emilsdóttir sem aðalfulltrúar. Ingibjörg Benediktsdóttir og Jón Gísli Jónsson sem varafulltrúar.

Á fyrsta fundi sínum þann 23. febrúar 2016 setti nefndin sér starfsreglur sem sveitarstjórnir samþykktu og sendar voru til Skipulagsstofnunar til umsagnar. Reglurnar tóku gildi með auglýsingu í B-deild Stjórnartíðinda þann 22. júní 2016 að undangenginni umsögn Skipulagsstofnunar, sbr. 9. gr. skipulagsлага. Reglurnar varða t.d. hlutverk nefndarinnar, skipan í hana, fundahöld og fundargerðir og þær má nálgast á vef verkefnisins, www.samtakamattur.is.

2 UPPBYGGING SVÆÐISSKIPULAGSINS

2.1 FORSENDUGRUNNUR Í FYLGISKJALI

Forsendugrunnur svæðiskipulagsins er settur fram í fylgiskjali, en helstu forsendur sóknarmarkmiða hverrar áherslugreinar; landbúnaðar, sjávarnytja og ferðaþjónustu, eru dregnar fram í viðeigandi köflum þessara tillögudraga (sjá 5.-8. kafla).

Við forsendugreininguna voru tiltæk landupplýsingagögn nýtt til að setja fram kort af auðlindum svæðisins og sérkennum þess í landslagi og sögu. Fyrir hverja auðlind er sett er fram „póstkort“ með mynd og stuttum texta. Það var gert í tvennum tilgangi:

- Til að lýsa núverandi umhverfi í samræmi við lög um umhverfismat áætlana en hver auðlind samsvarar einum þætti umhverfis (umhverfisþætti), eins og það er skilgreint í lögum um umhverfismat áætlana, sjá nánar kafla 2.6.
- Til að greina tækifæri til frekari þróunar atvinnulífs, einkum m.t.t. áherslugreina verkefnisins; landbúnaðar, sjávarnytja og ferðaþjónustu.

Yfirlitinu og greiningunni er jafnframt ætlað að nýtast við endurskoðun aðalskipulags þegar þar að kemur. Öll kort eru aðgengileg á verkefnisvefnum www.samtakamattur.is, svo íbúar og aðrir áhugasamir geti nýtt sér þau, t.d. í skólastarfi eða við þróun og kynningu á vörum eða þjónustu.

Auk greiningar á auðlindum og sérkennum svæðisins var farið yfir íbúaþróun og þróun atvinnulífs sl. áratugi og stöðu innviða lýst. Út frá því yfirliti voru greindar helstu áskoranir sem samfélög svæðisins standa frammi fyrir, s.s. hvað varðar aldurssamsetningu íbúafjöldans, fjölbreytni atvinnulífs, framboð á þjónustu og stöðu stofnkerfa á svæðinu.

Af framangreindu yfirliti yfir umhverfi, atvinnulíf og samfélag voru dregnar ályktanir um viðfangsefni og áherslur fyrir svæðiskipulagsgerðina. Sú greining ásamt yfirlitinu var sett fram í greiningarskýrslu sem kynnt var og send til umsagnar í febrúar 2017, sjá nánar í kafla 3.3.

2.2 FRAMTÍÐARSÝN OG LEIÐARLJÓS

Sett er fram sameiginleg *framtíðarsýn* fyrir sveitarfélögin þrjú sem lýsir, í stuttu máli, þeim árangri sem sveitarfélögin vilja ná á næstu 15 árum (sjá 4. kafla). Einnig eru sett fram leiðarljós sem sveitarfélögin munu hafa í hávegum við það starf. Sýninni og leiðarljósunum er ætlað að vera innblástur í því starfi sem framundan er.

Tillaga að *framtíðarsýn* sem birt er í þessum drögum byggir á sjónarmiðum og hugmyndum sem komu fram á samráðsfundum sem haldnir hafa verið (sjá 3. kafla), fundum svæðiskipulagsnefndar og rýni á fyrirliggjandi heimildum.

2.3 SVÆÐISMARK

Svæðismark fylgir *framtíðarsýninni* eftir með því að skilgreina þau sérkenni svæðisins sem sveitarfélögin eru sammála um að viðhalda og styrkja (sjá 5. kafla). Markið er sett fram í tvennum tilgangi: Í fyrsta lagi til að styrkja sjálfsmynd samfélaganna með því að draga fram anda og gæði svæðisins og um leið stuðla að því að heimamenn séu sjái ýmsa möguleika til þróunar á grunni þessara gæða. Í öðru lagi er svæðismarki ætlað vekja jákvæða athygli á gæðum svæðisins og tækifærum sem í þeim búa, út á við, og laða þannig að nýja íbúa, fleiri gesti og ný fyrirtæki.

2.4 SÓKNARMARKMIÐ

Markmið sveitarfélöganna til sóknar, snúa að áherslugreinum svæðisskipulagsins; landbúnaði, sjávarnytjum og ferðaþjónustu (sjá 6., 7. og 8. kafli). Fyrir hverja þessara greina eru sett fram sóknarmarkmið í umhverfismálum (umhverfi og auðlindir), atvinnumálum (framleiðsla og starfsemi) og menningarmálum (menning og þekking). Þannig er stuðlað að því að sótt sé fram á öllum helstu sviðum og að þau styðji hvert við annað. Fyrir hvert þessara sviða og hverja áherslugrein er *forsendum* lýst, sett fram *markmið* og *leiðir* að markmiði.

ÁHERSLUGREINAR			
SVIÐ	Landbúnaður	Sjávarnytjar	Ferðaþjónusta
Umhverfi og auðlindir	forsendur – markmið – leiðir		
Framleiðsla og starfsemi	forsendur – markmið – leiðir		
Menning og þekking	forsendur – markmið – leiðir		

Í *forsendum* eru einungis dregin fram aðalatriði en að öðru leyti er vísað til forsendugrunns í fylgiskjali. Áherslan í báðum skjölum er þó að gefa yfirsýn frekar en kafa djúpt í einstaka þætti. Heildarsýn á svæðið og málaflokka er takmarkið.

Markmið fyrir hverja grein lýsa þeim meginárangri sem leitast er við að ná og áherslum sem unnið verður eftir. Að því markmiði eru svo skilgreindar *leiðir*. Þær geta ýmist snúið að samstarfi á milli sveitarfélaga og annarra aðila, verið verkefni sem vinna þarf að eða skipulagsstefna um landnotkun og mannvirkjagerð sem fylgja þarf eftir við aðal- og deiliskipulagsgerð og útgáfu bygginga- og framkvæmdaleyfa.

2.5 UMHVERFIS- OG SKIPULAGSSTEFNA

Stefna um landnotkun og grunngerð er dregin saman í 9. kafla, til nánari útfærslu með landnotkunarákvæðum og skipulagsskilmálum í aðalskipulagi sveitarfélöganna og deiliskipulagi einstakra svæða.

2.6 UMHVERFISSKÝRSLA Í FYLGISKJALI

Umhverfismat svæðisskipulagstillögunnar, sem unnið er í samræmi við lög um umhverfismat áætlana nr. 105/2006, er sett fram í sama fylgiskjali og forsendugrunnur. Þær er gerð grein fyrir áhrifum tillögunnar á umhverfi og samfélag með því að draga fram þá stefnu sem kann að hafa áhrif á viðkomandi umhverfisþátt. Lagt er mat á hvort stefnan samræmist umhverfisviðmiðum sem byggja á stefnuskjölum á landsvísu og alþjóðavísu. Ágrip um umhverfismatið verður birt í þessari svæðisskipulagstillögu á formlegum auglýsingartíma hennar en þangað til er vísað í umhverfisskýrsluna sjálfa.

2.7 FRAMFYLGD

Svæðisskipulagið er áætlun sveitarfélöganna og sveitarstjórnir bera ábyrgð á framfylgd þess. Svæðisskipulagsnefnd, í umboði sveitarstjórnar, sér um framfylgd þeirrar stefnu sem snýr að umhverfi og auðlindum en í hverju sveitarfélagi starfar jafnframt skipulagsnefnd sem sér um eftirfylgni stefnunnar í aðalskipulagi og deiliskipulagi. Stefna sem snýr að öðrum sviðum kann að kalla á beinan samstarfsvettvang sveitarstjórnar og enn önnur á samstarfshópa um ákveðin verkefni. Einnig geta sveitarfélögin ákveðið að fela tilteknum nefndum, deildum eða stofnunum sínum umsýn með ákveðnum verkefnum. Í flestum tilvikum þarf samstarf eða samráð við félagasamtök, fyrirtæki og landeigendur á svæðinu. Fyrir leiðir að sóknarmarkmiðum í 6., 7. og 8. kafla er því sett fram tillaga að samstarfsaðilum. Mögulegu fyrirkomulagi við framfylgd svæðisskipulagsins er nánar lýst í 10. kafla en gert ráð fyrir að sveitarfélögin þrói það áfram eftir að áætlunin hefur tekið gildi.

2.8 SKÝRINGARKORT OG LJÓSMYNDIR

Öll kort í tillögunni eru til skýringar með stefnutexta og sýna ekki bindandi stefnu. Ljósmyndir í skjalnu eru til bráðabirgða og kunna að breytast við frágang lokatillögu.

3 MÓTUN SVÆÐISSKIPULAGSTILLÖGU

3.1 GANGSETNING

Svæðisskipulagsverkefnið hófst með foráfanga sem fólst í ráðningu ráðgjafa, skipun svæðisskipulagsnefndar, setningu starfsreglna nefndarinnar, gerð verk- og tímaáætlunar, umsókn um kostnaðarframlag í Skipulagssjóð og uppsetningu verkefnisvefja, annars vegar innri vinnuvefs fyrir svæðisskipulagsnefnd og hins vegar opins upplýsingavefs. Upphafsfundur svæðisskipulagsnefndar var haldinn í Búðardal þann 23. febrúar 2016 og til síðari hluta hans var boðið sveitarstjórnum og fulltrúum úr nefndum sveitarfélaganna sem mest tengjast viðfangsefnum svæðisskipulags.

3.2 VERKEFNISLÝSING

Fyrsti áfangi vinnunnar var gerð verkefnislýsingar. Svæðisskipulagsnefnd fundaði um drög að verkefnislýsingu þann 4. apríl 2016 og hélt síðan opinn súpufund í Tjarnarlundi í Dalabyggð þann 26. apríl til að kynna verkefnið og fá fram sjónarmið sem nýst gætu við mótun þess. Út frá efni sem þar kom fram var verkefnislýsingin fullunnin og síðan afgreidd af svæðisskipulagsnefnd til kynningar og umsagnar í samræmi við 1. mgr. 23. gr. skipulagsлага þann 1. júní 2016.

Verkefnislýsing var kynnt á vef verkefnisins, www.samtakamattur.is og á Facebook-síðu þess í byrjun júní 2016 og þá jafnframt send Skipulagsstofnun og fjölmögum aðilum til umsagnar (sjá lista í skjalnu) og óskað eftir að umsagnir og ábendingar bærust fyrir miðjan júlí 2016. Umsagnir eða ábendingar bárust frá eftirtöldum aðilum: Breiðafjarðarnefnd, Búnaðarsamtökum Vesturlands, Hafrannsóknastofnun, Isavia, Landsneti, Minjastofnun Íslands, Orkubúi Vestfjarða, Skógræktinni, Skipulagsstofnun og Umhverfisstofnun.

Skipulagsnefnd tók umsagnar til umfjöllunar á fundi sínum 24. ágúst 2016 og vísaði ábendingum sem þar koma fram til skoðunar og úrvinnslu í öðrum áfanga verkefnisins.

3.3 GREINING OG ÚRVINNSLA

Annar áfangi vinnunnar sem fór fram í maí til desember 2016 fólst í frekari greiningu á svæðinu m.t.t. stöðu og áskorana samfélagsins, auðlinda og sérkenna landslags, núverandi nýtingar og frekari möguleika í nýtingu. Unnið var úr fyrirliggjandi heimildum (sjá heimildaskrá) og úr efni af samráðsfundum. Í septemberþyrjun var opinn súpufundur í Króksfjarðarnesi þar sem leitað var eftir sýn íbúa á sérstöðu svæðisins sem efnivið fyrir svæðismark þess (sjá 6. kafla). Einnig var fundurinn nýttur til að kalla fram hugmyndir um ferðaleiðir og áfangastaði.

Um miðjan nóvember var haldinn fundur í Reykjavík með ungu fólkí frá svæðinu. Þar var rætt um sérkenni og tækifæri svæðisins og hugmyndir ungu kynslóðarinnar um framtíðarþróun þess.

Afrakstur annars áfanga var greiningarskýrsla sem var kynnt og auglyst í samræmi við ákvæði 23. gr. skipulagsлага og 2. mgr. 6. gr. laga um umhverfismat áætlana. Skýrlan var einnig send til aðila sem skilgreindir eru sem umsagnar- eða hagsmunaaðilar (sjá lista aftast í þessari greinargerð) og þeim boðið að koma á framfæri ábendingum.

3.4 STEFNUMÓTUN

Þriðji áfangi stóð frá janúar 2016 til júlí 2017. Á því tímabili var hin eiginlega svæðisskipulagstillaga mótuð. Í annarri viku í mars fundaði svæðisskipulagsnefnd með kjörnum fulltrúum í sveitarstjórnum sveitarfélaganna þriggja og þeim nefndum og starfsfólkí sem mest tengist viðfangsefnum svæðisskipulags. Fulltrúum frá markaðsskrifstofum og atvinnuráðgjöf landshlutasamtakanna tveggja var einnig boðið til fundarins.

Áfanganum lauk með afgreiðslu svæðisskipulagsnefndar á tillögudrögum til óformlegrar kynningar sumarið 2017. Tillögudrögum voru birt á vef verkefnisins 7. júlí og óskað eftir ábendingum frá íbúum og öðrum hagsmunaaðilum fyrir 12. ágúst. Ábendingar bárust frá fjórum aðilum og voru þær teknar til umfjöllunar á fundi svæðisskipulagsnefndar í lok ágúst 2017.

3.5 KYNNING OG UMSAGNIR

Í fjórða áfanga, sem stendur frá ágúst til október 2017, er gengið frá svæðisskipulagstillögu og hún afgreidd til kynningar skv. 2. mgr. 23. gr. Kynning fer fram á þremur opnum fundum, einum í hverju sveitarfélagi. Fundirnir eru ráðgerðir um miðjan október 2017. Umsagnaraðilar fá tillöguna senda í september með beiðni um umsögn innan 5 vikna. Eftir kynningar- og umsagnartíma verður unnið úr ábendingum og tillagan síðan afgreidd af svæðisskipulagsnefnd og sveitarstjórnunum til athugunar Skipulagsstofnunar fyrir formlega auglýsingu hennar.

3.6 AUGLÝSING TILLÖGU

Fimmti áfangi er auglýsing tillögunnar samkvæmt 24. gr. skipulagslaga að undangenginni umsögn Skipulagsstofnunar. Auglýsingatíminn er sex vikur og á því tímabili gefst öllum sem telja sig eiga hagsmuna að gæta tækifæri til að gera athugasemdir við tillöguna. Reiknað er með að þessi áfangi verði á tímabilinu nóvember 2017 fram í janúar 2018.

3.7 AFGREIÐSLA TILLÖGU

Í sjötta áfanga verður unnið úr athugasemdum sem kunna að berast á auglýsingatíma og gengið frá svæðisskipulagi til samþykktar svæðisskipulagsnefndar og sveitarstjórnna og síðan staðfestingar Skipulagsstofnunar. Þessi áfangi er áætlaður frá febrúar til apríl 2018.

4 FRAMTÍÐARSÝN OG LEIÐARLJÓS

4.1 ATVINNULÍF, MANNLÍF, STAÐARANDI

Sameiginleg framtíðarsýn Dalabyggðar, Reykhólahrepps og Strandabyggðar er að í sveitarfélögunum:

- Eflist atvinnulíf sem byggir á auðlindum og sérkennum í náttúru, landslagi, menningu og sögu svæðisins.
- Blómgist mannlíf sem einkennist af samheldni og mikilli umhyggju og virðingu fyrir náttúru og sögu svæðisins.
- Styrkist staðarandi sem birtist í mannvirkjum og landslagi.

Til þess að stuðla að þessari framtíðarsýn eru sett fram sóknarmarkmið sem sveitarfélögin ætla að vinna að í sameiningu (sjá 6.-8. kafla).

4.2 UMHYGGJA, VIRÐING, ÁST

Þegar sveitarfélögin framfylgja þessu svæðisskipulagi hafa þau að leiðarljósi eftirfarandi gildi sem einkenna samfélög svæðisins:

- Umhyggja fyrir lífríki, fólki og búfé sem m.a. birtist í heilbrigðum vistkerfum, dýravernd, hágæða matvælum og öryggi og samkennd innan og milli samfélaga.
- Virðing fyrir sterkum rótum samfélagsins sem birtist m.a. í minjum, sögu, menningarlfí og atvinnustarfsemi.
- Ást á síbreytilegu og fögru landslagi sem býður upp á ró og innblástur í fjörðum og döllum, til stranda og heiða og á nesjum og í eyjum.

5 SVÆÐISMARK

5.1 LOFORÐ UM UPPLIFUN

Svæðismark (e. „regional brand“) er „loforð“ til íbúa og gesta um ákveðna upplifun á svæði. Um leið er það „leiðbeining“ til stjórnenda svæðis, stofnana og fyrirtækja um hvað hafa þarf til viðmiðunar við stjórnun, vörupróun, þjónustu, fræðslu, kynningu og markaðssetningu til að styrkja og varðveita upplifunina. Tilgangurinn snýr að tvennu:

- Að styrkja sjálfsmynd samfélagsins með því að draga fram og halda í það sem íbúar kunna að meta við svæðið sitt.
- Að styrkja ímynd svæðisins og laða þannig að ferðamenn, fyrirtæki, fjárfestingar og nýja íbúa.

5.2 SAMSETNING SVÆÐISMARKS

Grunnur að svæðismarki fyrir Dalabyggð, Reykhólahrepp og Strandabyggð er hér settur fram með orðum sem lýsa:

- Kjarna svæðisins, sem er karakter þess og samnefnari.
- Sérkennum; því sem einkennir svæðið og aðgreinir það frá öðrum svæðum.
- Ávinningi af dvöl á svæðinu eða ferðalagi um það.

Til samans gefur lýsingin ákveðin skilaboð sem annarsvegar má túlka sem loforð um upplifun og hinsvegar sem ásetning um að viðhalda þeiri upplifun og styrkja hana. Gildin sem lýst er í kafla 4.2 geta líka talist hluti af svæðismarkinu þó þau séu dregin fram sérstaklega þar.

Sóknarmarkmið þessa svæðisskipulags taka mið af þessum grunni að svæðismarki en gert er ráð fyrir að markið verði þróað áfram eftir gildistöku svæðisskipulagsins og útfært nánar hjá sveitarfélögum í samvinnu við íbúa, félög á svæðinu og samtök í atvinnulífi þess. Það getur þytt að notuð verði önnur orð til að lýsa markinu þó skilaboðin séu þau sömu. Skilaboðin eru því sett fram í knöppum stíl og hugsuð sem efniviður fyrir frekari smíði svæðismarks. Lögð er áhersla á að draga fram atriði sem skapa svæðinu sérstöðu.

5.3 KJARNI SVÆÐISINS: HLUNNINDI

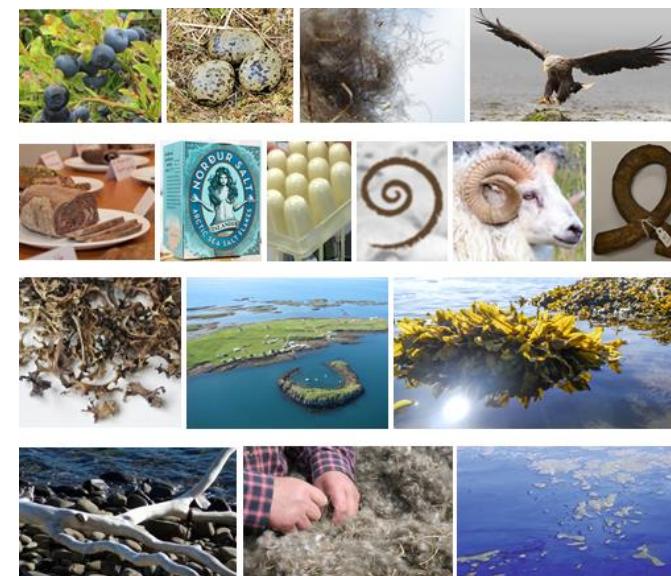
Skilaboðin eru:

„Hér njótum við hlunninda!“ - „Hér nýturðu hlunninda!“

Orðið hlunnindi er hér notað í merkingunni forréttindi en með tilvísun í tvennt:

- Annarsvegar í fjölbreytt og mikil hlunnindi svæðisins til sjávar og sveita. Nýting þeirra hefur skipt sköpum fyrir lífsafkomu íbúa á svæðinu um aldir. Þó svo vægi hlunnindanýtingar hafi minnkað á síðari tímum er enn til staðar mikil þekking og lifandi menning tengd hlunnindum. Þar má nefna dúntekju, eggjatöku, fuglaveiðar, fjörunytjar, grasnytjar, jarðhitánýtingu, nýtingu rekaviðar, laxveiði, silungsveiði og selveiði.
- Hinsvegar í þau lífsgæði sem svæðið býður í hreinleika og kyrrð umhverfis, öryggi og samheldni samfélags og fegurð landslags. Þessa þætti má e.t.v. kalla nútímhahlunnindi.

Við ákvarðanir sem snúa að þróun svæðisins verður lögð áhersla á að nýta og vernda þessi hlunnindi og draga þau fram í kynningu á svæðinu.

5.4 SÉRKENNI SVÆÐISINS

Skilaboðin eru:

„Hér er margt dæmigert fyrir Ísland en enn fleira sem er einstakt á Íslandi.“

Á svæðinu er að finna dæmi um íslenska sveit og íslensk þorp; bæði sveitaborp og sjávarþorp. Þar eru líka óbyggðir með fjölmög og falleg heiðarvötn. Einnig Drangajökull, eini jökullinn í þessum landshluta og sá nyrsti á Íslandi. Svæðið er aðgengilegt og öruggt um að fara. Þar má aka um gamla sveitavegi inn til dala og upp til heiða og þræða langa strandlínu. Svæðið er ómengáð, snyrtilegt og kyrrlætt.

Við Breiðafjörð er skerja- og eyjalandslag sem ekki finnst annarsstaðar á Íslandi. Eyjarnar á Breiðafirði hafa verið sagðar óteljandi en dalir og firðir við fjörðinn eru einnig það margin að það tekur tíma að telja þá upp og læra nöfn þeirra. Breiðafjörður er verndað hafsvæði og grunnsævið við fjörðinn er einstakt. Tvisvar á sólarhring verður til nýtt landslag. Tegundaríkt og fjölskrúðugt lífríkið á sér ekki sinn líka annars staðar á landinu. Það á ekki síst við um fuglalífið. Jarðhiti í sjó og fjörum er einnig óvíða meiri. Bátalag sem þróaðist á Breiðafirði er merkur strandmenningararfur.

Við Húnaflóa er reki algengur, sellátur víða og þar má sjá hvali. Steingrímsfjörður er stærsti fjörður við flóann og í mynni hans er Grímsey. Samkvæmt þjóðsögu varð eyjan til þegar þrjár skessur ætluðu að moka Vestfjarðakjálkann frá meginlandinu.

Á svæðinu eru þaraskógar, hvannaskógar og birkiskógar. Þaraskófurinn í Breiðafirði, einn sá stærsti við strendur Íslands, hefur verið nefndur frumskógur norðursins. Hvannaskógar í sumum Breiðafjarðareyjum eru gróskumiklir og birkiskógar svæðisins eru sjálfsánir og verulegir.

Svæðið er sveit frægra landnámsmanna, sögusvið merkra íslendingasagna og kennslustofa nýlegs náttúrubarnaskóla. Það er þekkt fyrir galdrasögur og galdrasafn. Sauðfjárþúskapur er ráðandi, þekking á sauðfárrækt mikil og sauðfjárkyndi og kjötið eftirsótt. Sauðfjársetur á Ströndum gerir sauðkindinni og menningarauðnum í kringum hana skil. Á svæðinu var fyrsti búnaðarskóli landsins stofnaður, fyrsta prentsmiðjan og fyrsta bókhlaðan.

Við ákvarðanir sem snúa að þróun svæðisins verður lögð áhersla á að nýta og vernda þessi sérkenni og draga þau fram í kynningu á svæðinu svo það verði enn betur þekkt fyrir þau, innanlands sem utan.

5.5 ÁVINNINGUR AF DVÖL

Skilaboðin eru:

„Hér upplifum við nýtt landslag á hverjum degi.“

Dvöl á svæðinu lætur þér líða eins og náttúrubarni sem uppgötvar alltaf eitthvað nýtt. Þú finnar að þú ert hluti af náttúrunni og upplifir því öryggi, frelsi og hamingju. Ferð um svæðið veitir líka tilfinningu um friðsæld og kyrrð; ferskleika og hreinleika; heiðarleika og áreiðanleika; gestrisni og stolt; sterkar rætur í fortíð og umhyggju fyrir lífríki; samruna lands og sjávar og himins og hafs.

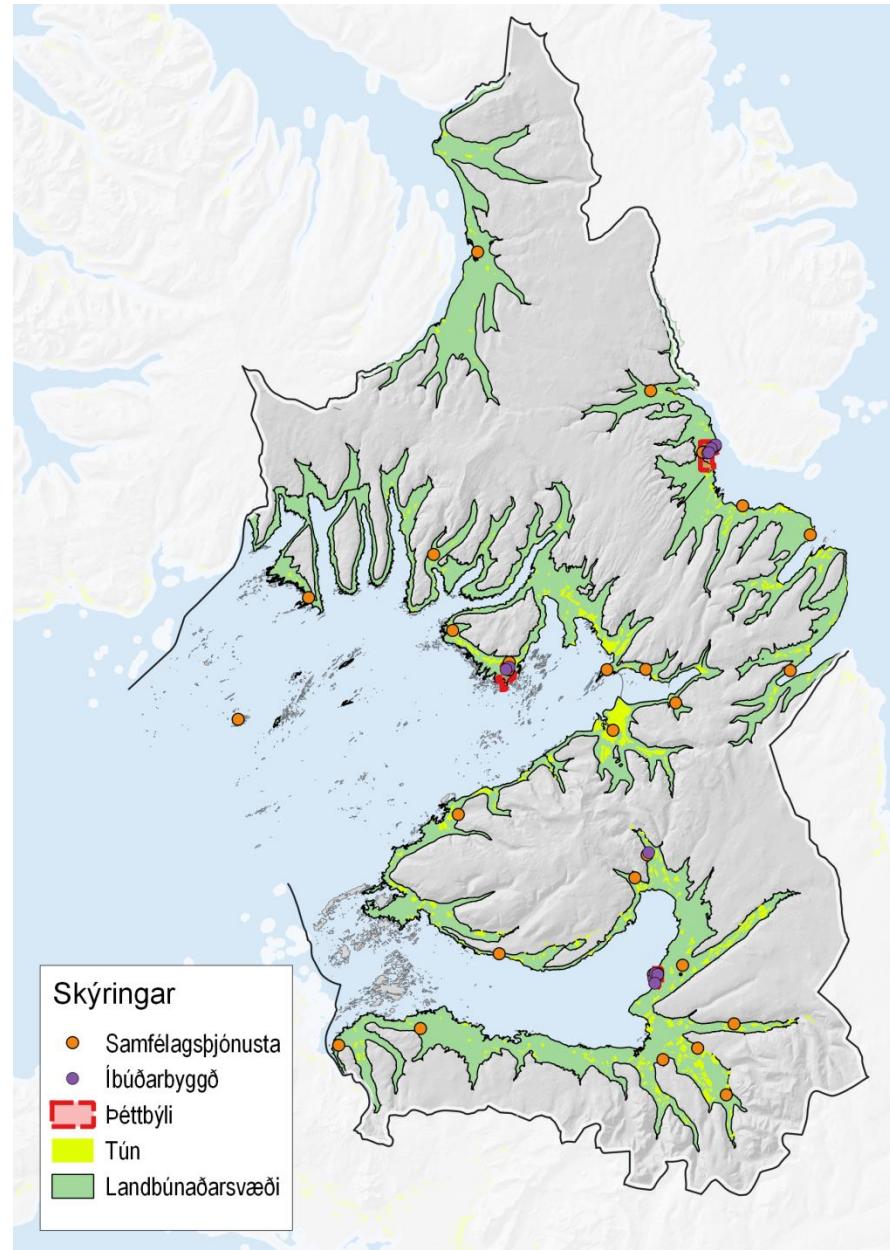
6 LANDBÚNAÐUR

6.1 FORSENDUR

Sauðfjárrækt er aðalsmerki svæðisins en þar eru einnig mjólkurbú. Beitarlönd eru góð og víða eru hlunnindi eins og veiðíár, veiðivötn, berjalönd, sveppa- og grasalönd. Ný hlunnindi eru að verða til með nýræktun skóga.

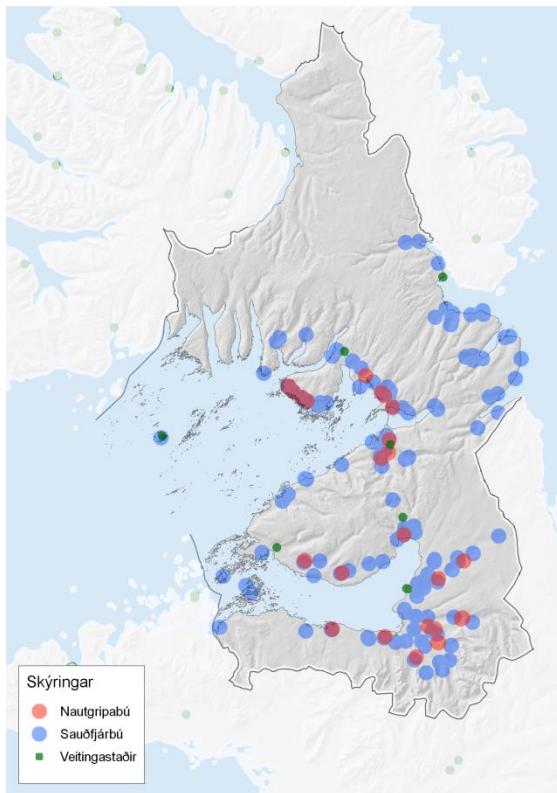
Á samráðsfundum við svæðisskipulagsgerðina komu fram óskir um að viðhalda og styrkja sauðfjárrækt og mjólkurframleiðslu með nýsköpun og vöruþróun og nýta til þess hlunnindi svæðisins. Tækifæri voru t.d. talin í aukinni heimaframleiðslu, vottuðum eldhúsum, sölu beint frá býli og samspili við veitingapjónustu og aðra ferðaþjónustu. Hér eru birt stikkorð yfir sérkenni og möguleika svæðisins sem eru efniviður í vöruþróun og markaðssetningu landbúnaðarvara. Á næstu blaðsíðum eru einnig dregin fram nokkur sérkenni sem varða landbúnað á svæðinu. Nánara yfirlit yfir forsendur er að finna í skjalinu „Forsendugrunnur og umhverfismat“ sem fylgir þessari svæðisskipulagstillögu.

SÓKNARSVIÐ	STIKKORD SEM LÝSA EINKENNUM OG MÖGULEIKUM SVÆÐISINS MEÐ TILLITI TIL LANDBÚNAÐAR
Umhverfi og auðlindir	Hreinleiki, býli, sauðfé, kýr, hestar, dalabyggð, fjarðabyggð, strandbyggð, nesbyggð, eyjabyggð, heiðabyggð, eyðibyggð, býli, útihús, tún, skurðir, beitarland, votlendi, skóglendi, berjalönd, ætisveppir, hvönn, fjallagrös, vallhumall, brenninnetla, burnirót, rjúpur, álfir, gæsir, silungur, lax, fornminjar.
Framleiðsla og starfsemi	Lambakjöt, hangikjöt, bjúgu, mjólk, ostagerð, ísgerð, skyrgerð, berjasuft, berjasulta, skógrækt, bændagisting, hráefni í handverk, matarhandverk, beint frá býli.
Menning og þekking	Bændasamfélag, fjölskyldubú, landnámsbændur, nútímabændur, hlunnindabúskapur, Ólafsdalur, fyrsti bændaskólinn, saga búnaðarframfara, sérbekking bænda, bændafélög, sauðfjárræktarfélög, Sauðfjárselur, hrútasýning, frægt sauðfé, þjóðfræðistofa HÍ á Ströndum, göngur og réttir, þjóðsögur og galdrar tengdir búskap, fornminjar, söfn, handverk og list tengd búskap.

Kort x.x Landbúnaðarsvæði og íbúðarbyggð í sveitum skv. aðalskipulagi

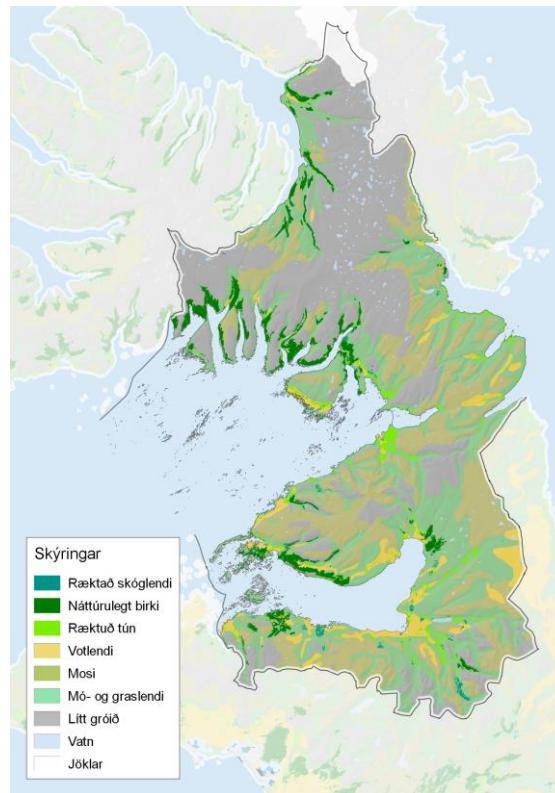
Heimild: Aðalskipulagsáætlanir sveitarfélaganna og tún úr gagnagrunni Landbúnaðarháskóla Íslands:

Kort x.x Dreifing býla eftir tegund

Heimild: Byggðastofnun 2016 og Gagnagrunnur Ferðamálastofu 2016.

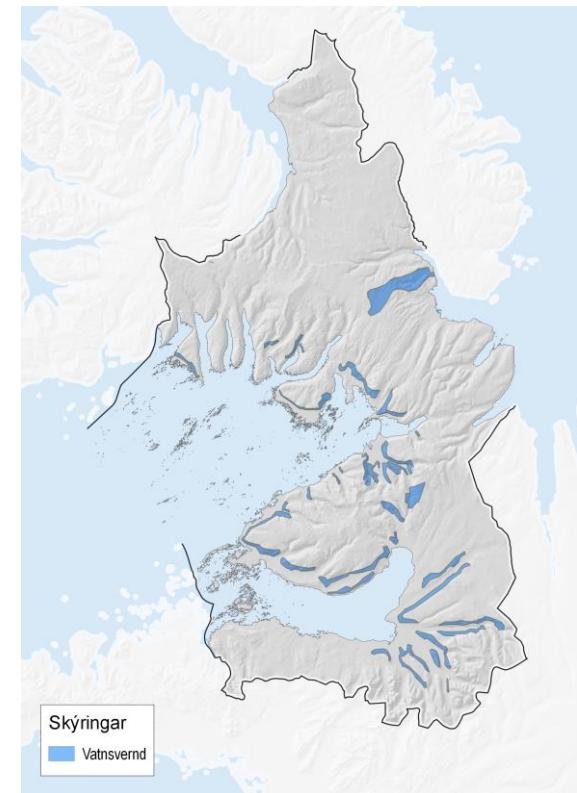
Sauðfjárbúskapur er ráðandi en mjólkurbú eru í Dalabyggð og Reykhólahreppi. Nokkur veitingahús eru á svæðinu sem geta nýtt sér vörur frá því.

Kort x.x Ræktatímabundið land og önnur gróðurlendi

Heimild: Náttúrufræðistofnun Íslands 1998. Skógræktin 2016.

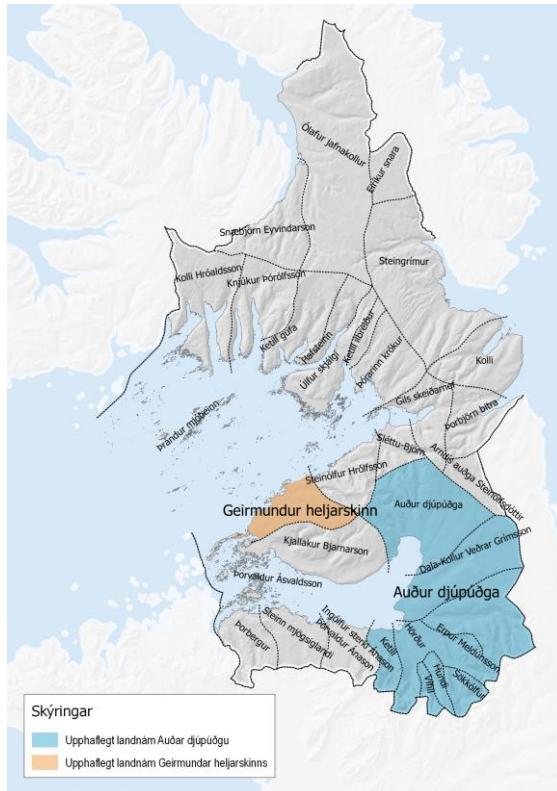
Merkilegir birkiskógar eru á svæðinu og nýræktun skóga er stunduð allvíða, mest í Döllum. Beitiland er inn til dala og upp til heiða, en fjörubeit og eyjabeit hefur einnig verið stunduð. Möguleikar eru til frekari túnræktar, beitar og nýræktunar skóga. Votlendi er dýrmætt vegna lífríkis og bindingar kolefnis. Berjalönd eru víða, s.s. krækiber, bláber, og aðalbláber. Einnig eru hrútaber í birkiskógunum. Þá eru ætisveppir og ýmiskonar grös á svæðinu. Hráefni til vöruþróunar í landbúnaði eru því fjölbreyttar.

Kort x.x Vatnsverndarsvæði

Heimild: Aðalskipulagsáætlanir sveitarfélaganna.

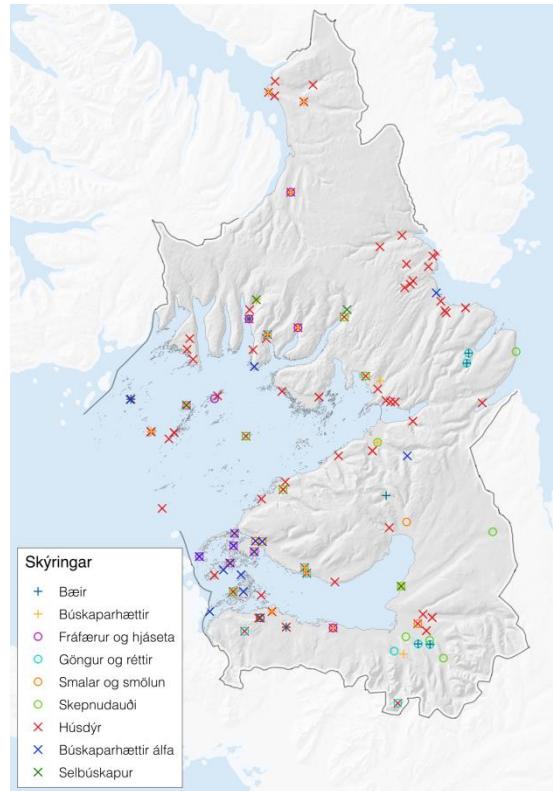
Gott vatn er mikilvægt fyrir búskap og hafa vatnsverndarsvæði verið afmörkuð fyrir þéttbýlin og víða í sveitum.

Kort x.x Landnámsbændur

Heimild: Árni D. Júlíusson og Jón Ó. Ísberg 2005: Íslandssagan í máli og myndum.

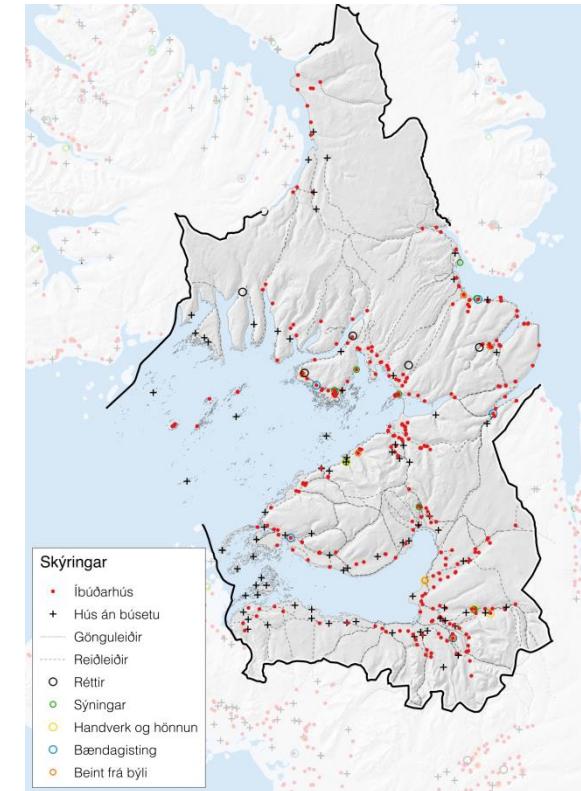
Bændasamfélag svæðisins hvílir á gömlum merg sem getur verið innblástur við vörupróoun og efniviður í markaðssetningu í landbúnaði og ferðaþjónustu honum tengdum.

Kort x.x Þjóðsögur tengdar búskap

Heimild: Sagnagrunnur.

Margar þjóðsögur svæðisins tengjast búskap. Þær má nota til að tengja á milli landbúnaðar og ferðaþjónustu og þær er hægt að draga fram í tengslum við vörupróoun og markaðssetningu.

Kort x.x Tengsl ferðaþjónustu og landbúnaðar

Heimild: Aðalskipulagsáætlanir og Gagnagrunnur Ferðamálastofu.

Snertifletir landbúnaðar og ferðaþjónustu eru og geta verið margir. Göngu- og reiðleiðir fara um lönd bænda og ákvörðun um legu þeirra þarf því að vera í samráði við þá. Að bjóða upp á bændagistingu og göngu-/hestaferðir getur verið góð búbót. Bjóða má ferðamönnum að taka þátt í landbúnaðarstörfum, t.d. göngum og réttum. Réttir er hægt að nýta sem áningarstaði, t.d. fyrir nestisstopp.

Handverksmarkaðir, söfn og sýningar gefa tækifæri til að koma framleiðsluvöru bænda á framfæri.

6.2 MARKMIÐ

- ◆ Sauðfjárbúskapur verði áfram helsta aðalsmerki héraðsins og megingrein landbúnaðar á svæðinu.
- ◆ Staðinn verði vörður um þau náttúrugæði og auðlindir sem landbúnaðarframleiðslan byggir á og þær nýttar með sjálfbærum hætti.
- ◆ Innviðir svæðisins styrkist þannig að landbúnaður fái blómstrað sem kraftmikil atvinnugrein á svæðinu.
- ◆ Stuðlað verði að því að bændur búi við sömu félags- og efnahagslega stöðu og aðrir landsmenn.
- ◆ Svæðið verði þekkt fyrir hágæða, hreinar landbúnaðarvörur, afburðahandverk og þekkingu í greininni, sem byggir á gömlum merg.
- ◆ Vörurnar byggi á búskap þar sem vel er farið með land og skepnur.
- ◆ Við vörupróun og markaðssetningu verði sótt í mannauð, auðlindir, landslag, sögu og menningararfleifð svæðisins. Saga og sérkenni hlunnindabúskapar verði sérstaklega dregin fram.
- ◆ Stuðlað verði að góðum menntunarmöguleikum á svæðinu og fjölgun sérfræðistarfa og starfa í skapandi greinum.
- ◆ Sterk tengsl verði á milli landbúnaðar, ferðabjónustu og menningarstarfsemi.

6.3 LEIÐIR AÐ MARKMIÐI

LANDBÚNAÐUR		
SÓKNARSVIÐ	LEIÐIR AÐ MARKMIÐI: STEFNA, VERKEFNI, SAMSTARF	MÖGULEGIR SAMSTARFSAÐILAR SVEITARFÉLAGANNA
Umhverfi og auðlindir	<p><i>LAND TIL RÆKTUNAR</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Við aðalskipulagsgerð verði land greint m.t.t. hentugleika til ræktunar með það að markmiði að vernda slíkt land með afmörkun og ákvæðum í aðalskipulagi. <p><i>GRUNNKERFI, sjá 9. kafla um vegakerfi og stofnkerfi.</i></p> <p><i>NÝTING JARÐHITA</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Kannaðir verði möguleikar til nýtingar jarðhita til þróunar í landbúnaði, s.s. fyrir ylrækt og smáiðnað. Á þeim grunni verði mörkuð stefna í aðalskipulagi. <p><i>LANDSLAG OG MANNVIRKJAGERÐ</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Landbúnaðarlandslagi verði viðhaldið, s.s. með túnslætti og góðu viðhaldi landbúnaðarmannvirkja. Við deiliskipulagsgerð og veitingu bygginga- og framkvæmdaleyfa verði þess gætt að vel sé vandað til mannvirkjagerðar og umhverfismótunar. Tekið verði mið af landslagi og byggingarárfi, svo sem m.t.t. staðsetningar, forms, lita og efna. Leitað verði álits fagaðila eftir því sem ástæða þykir til. Staðinn verði vörður um lífríki, jarðveg, merkar jarðmyndanir og fornleifar. <p><i>MIKILVÆG VISTKERFI</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Stuðlað verði að verndun votlendis og merkra birkiskóga svæðisins, m.a. með afmörkun hverfisverndarsvæða í aðalskipulagi. Skoðað verði hvar endurheimta mætti votlendi. <p><i>GRÓÐURVERND</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Komið verði í veg fyrir útbreiðslu ágengra plöntutegunda, s.s. lúpínu og kerfils, á beitilönd, berjalönd og grasalönd. <p><i>FRIDUR Í BEITARLÖNDUM</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Settar verði reglur um umferð vélknúinna farartækja sem miða að því að tryggja frið í beitarlöndum. Skilgreining ferðaleiða og áningarástöðva í þessu svæðisskipulagi, sem er til nánari útfærslu í aðalskipulagi, miðar að sama marki. <p><i>SAUÐFJÁRVERND</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Sauðfjárveikivarnir svæðisins verði treystar með bættum varnargirðingum og fræðslu um mikilvægi þeirra. 	<ul style="list-style-type: none"> Búnaðarfélög á svæðinu Búnaðarsambönd á svæðinu Landeigendur og bændur Landbúnaðarháskóli Íslands <ul style="list-style-type: none"> Atvinnuþróunarfélög Vestfjarða (bráðum Vestfjarðastofa) Orkustofnun SSV - Þróun og ráðgjöf <ul style="list-style-type: none"> Búnaðarfélög á svæðinu Landeigendur og bændur Minjavörður Vestfjarða Minjavörður Vesturlands <ul style="list-style-type: none"> Landeigendur og bændur Náttúrustofa Vesturlands Náttúrustofa Vestfjarða Skógræktin og skógræktarfélög á svæðinu <ul style="list-style-type: none"> Landeigendur og bændur Náttúrustofa Vesturlands Náttúrustofa Vestfjarða Landgræðslan <ul style="list-style-type: none"> Búnaðarfélög á svæðinu Ferðapjónustuaðilar Landeigendur og bændur Samtök í ferðapjónustu <ul style="list-style-type: none"> Búnaðarfélög á svæðinu Búnaðarsambönd á svæðinu Landeigendur og bændur
	<i>LAND TIL RÆKTUNAR</i>	
	<i>GRUNNKERFI, sjá 9. kafla um vegakerfi og stofnkerfi.</i>	
	<i>NÝTING JARÐHITA</i>	
	<i>LANDSLAG OG MANNVIRKJAGERÐ</i>	
	<i>MIKILVÆG VISTKERFI</i>	
	<i>GRÓÐURVERND</i>	
	<i>FRIDUR Í BEITARLÖNDUM</i>	
	<i>SAUÐFJÁRVERND</i>	

LANDBÚNAÐUR		
SÓKNARSVIÐ	LEIÐIR AÐ MARKMIÐI: STEFNA, VERKEFNI, SAMSTARF	MÖGULEGIR SAMSTARFSADILAR SVEITARFÉLAGANNA
Framleiðsla og starfsemi	<p>NÝSKÖPUN OG VÖRUPRÓUN</p> <ul style="list-style-type: none"> Stuðlað verði að nýsköpun og vörupróun í landbúnaði sem byggir á gæðum og hreinleika hefðbundinnar landbúnaðarvöru og sjálfbærri nýtingu hlunninda. Vottuðum eldhúsum, s.s. í félagsheimilum, verði fjölgæð til að bæta möguleika til slíkrar próunar. Skoðaðir verði möguleikar á sameiginlegum kælum og færarlegu slátturhúsi. Stuðlað verði að þróun handverks úr hráefni tengdu landbúnaði og með tilvísun í landslag, sögu og menningu svæðisins. 	<ul style="list-style-type: none"> Atvinnuþróunarfélög Vestfjarða Búnaðarfélög á svæðinu Búnaðarsambönd á svæðinu Bændur, framleiðendur Handverkshópar, áhugafélög Háskólar Impra, Nýsköpunarmiðstöð Íslands Matís Matvælafyrirtæki á svæðinu SSV - Þróun og ráðgjöf
	<p>MARKADSMÁL</p> <ul style="list-style-type: none"> Mótuð verði sameiginleg markaðsstefna og vörumerki fyrir landbúnaðarvörur (matvöru og handverk eða aðra framleiðsluvöru úr hráefnum frá landbúnaði) svæðisins, sem byggir á efniviði fyrir svæðismark. Gætt verði að samhengi við markaðsstefnu fyrir sjávarnytjar og ferðaþjónustu. Hvatt verði til umhverfis- og gæðavottunar fyrirtækja í landbúnaði. 	<ul style="list-style-type: none"> Atvinnuþróunarfélög Vestfjarða Búnaðarfélög á svæðinu Búnaðarsambönd á svæðinu Bændur, framleiðendur Markaðsstofa Vestfjarða Markaðsstofa Vesturlands Matvælafyrirtæki á svæðinu SSV - Þróun og ráðgjöf
	<p>SÖLUMÁL</p> <ul style="list-style-type: none"> Aðgengi íbúa, ferðamanna og ferðaþjónustuaðila á svæðinu að landbúnaðarvöru svæðisins verði bætt, t.d. með fjölgun aðila í Beint frá býli, bændamörkuðum eða öðrum hætti. 	<ul style="list-style-type: none"> Búnaðarfélög á svæðinu Bændur, framleiðendur Ferðaþjónustuaðilar Matvælafyrirtæki á svæðinu Samtök í ferðaþjónustu Verslanir og veitingastaðir á svæðinu
	<p>TENGSL VIÐ FERÐAÞJÓNUSTU</p> <ul style="list-style-type: none"> Unnið verði að því að styrkja tengsl á milli ferðaþjónustu og landbúnaðar – sjá kafla um ferðaþjónustu. 	

LANDBÚNAÐUR		
SÓKNARSVÍÐ	LEIÐIR AÐ MARKMIÐI: STEFNA, VERKEFNI, SAMSTARF	MÖGULEGIR SAMSTARFSAÐILAR SVEITARFÉLAGANNA
Menning og þekking	<p>VERKFÆRAKISTA</p> <ul style="list-style-type: none"> Sett verði fram verkfærakista með upplýsingum sem hjálpað geta við nýtingu auðlinda og hlunninda svæðisins við vörupróun, kynningu, sölu og markaðssetningu. Þar verði ýmis verkfæri eins og kortagögn, myndir og listar yfir gagnlega aðila og hjálplegt efni fyrir framleiðendur. <p>NÁMSKEIÐ</p> <ul style="list-style-type: none"> Haldin verði námskeið um möguleika til nýtingar hlunninda og annarra sérkenna svæðisins við vörupróun, kynningu, sölu og markaðssetningu, m.a. á grunni verkfærakistu, sbr. að ofan. 	<ul style="list-style-type: none"> Atvinnuþróunarfélög Vestfjarða Bændur, framleiðendur Fræðslumiðstöð Vestfjarða Impra, Nýsköpunarmiðstöð Íslands MAST Matís Matvælafyrirtæki á svæðinu Símenntunarmiðstöðin á Vesturlandi SSV - Þróun og ráðgjöf
	<p>RANNSÓKNIR, UPPBYGGING PEKKINGAR</p> <ul style="list-style-type: none"> Stuðlað verði að rannsóknum á landbúnaði, hlunnindum, landbúnaðarminjum og sögu og háttum tengdum búskap á svæðinu. Þróuð verði verkefni í skólum svæðisins sem snúa að því að fræða um landbúnað og samsplil hans við náttúru, sögu og menningu svæðisins. 	<ul style="list-style-type: none"> Grunnskólar Háskólastetur Vestfjarða Leikskólar Minjastofnun Íslands Rannsóknasetur HÍ, Snæfellsnesi Rannsóknasetur HÍ, Ströndum Ungmenna- og tómstundabúðir, Laugum

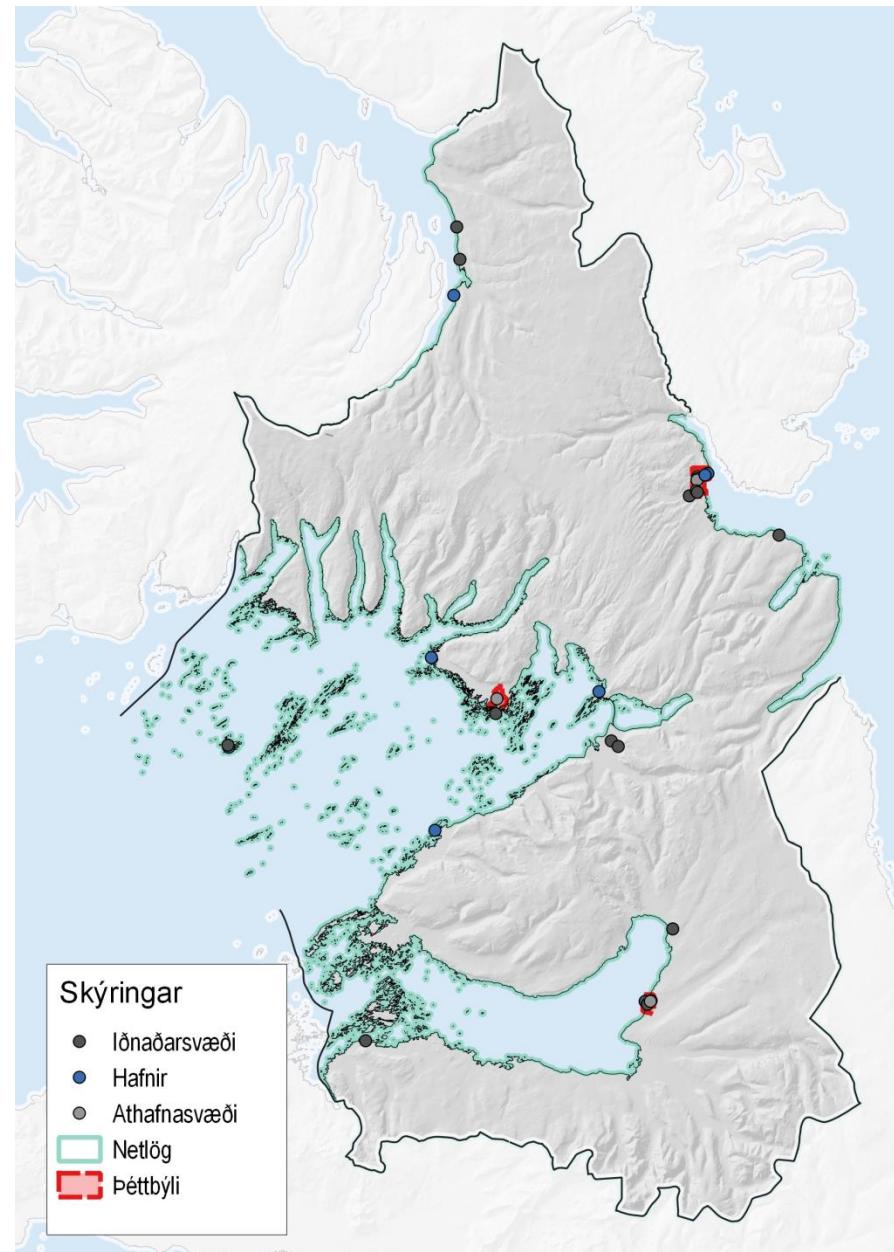
7 SJÁVARNYTJAR

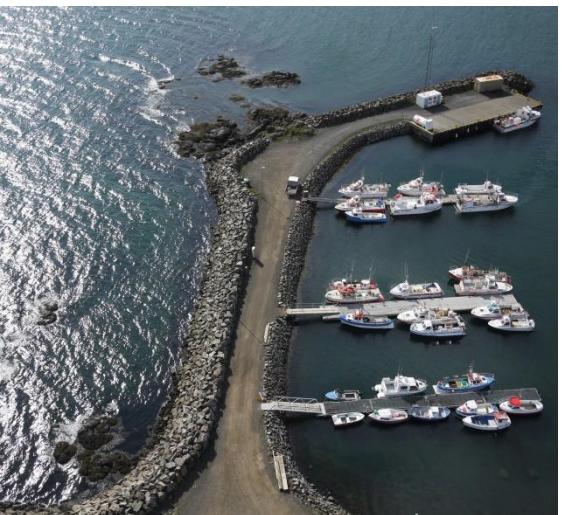
7.1 FORSENDUR

Sjávarútvegur er aðal atvinnuvegur á Hólmavík og útgerð er frá Reykhólum og frá Skarðstöð á Skarðsströnd. Fjölbreytni sjávarnytja hefur óvíða verið meiri en á þessum hluta Íslands, s.s. nýting rekaviðar, þara, þangs, sölva, fjörugróðurs, salts, skelfisks, sels, æðardúns og eggja. Sérstaða Breiðafjarðar á landsvísu í þessu tilliti er mikil og svæðið gjarnan nefnt matarkista. Við Húnaflóa skipti rekaviður, selur og æðardúnn miklu máli fyrir byggð. Þó svo nýting sjávarhlunninda sé með öðrum hætti nú og hafi e.t.v. minna vægi en áður fyrr, eru auðlindirnar enn fyrir hendi og mikil þekking til staðar sem byggja má á í margvíslegu samhengi.

Á samráðsfundum við svæðisskipulagsgerðina komu fram hugmyndir um frekari nýtingu sjávarauðlinda með áherslu á sjálfbærni. Góð þekking á vistkerfum var talin mikilvæg sem grundvöllur að nýtingu, þannig að lífríki og hreinleika sjávar yrði ekki spillt. Tækifæri voru talin til þróunar ýmiskonar heilsueflandi vara, bætiefna, snyrtivara, matvara og jafnvel vefnaðarvara. Hér eru birt stikkorð yfir sérkenni og möguleika svæðisins sem eru efniviður í vöruþróun og markaðssetningu vara úr sjávarnytjum. Á næstu blaðsíðum eru einnig dregin fram nokkur sérkenni sem varða sjávarnytjar á svæðinu. Nánara yfirlit yfir forsendur er í skjalinu „Forsendugrunnar og umhverfismat“ sem fylgir þessari svæðisskipulagstillögu.

SÓKNARSVIÐ	STIKKORÐ SEM LÝSA EINKENNUM OG MÖGULEIKUM SVÆÐISINS MED TILLITI TIL SJÁVARNYTJA
Umhverfi og auðlindir	Grunnsævi, löng strandlengja, eyjar, sker, fiskimið, straumar, sjávargróður, þari, söl, salt, fugl, egg, æðardúnn, selir, grásleppa, rekaviður, rækja, kræklingur, beitukóngur, öðuskel, sæbjúgu, hafnir, lendingar, fornminjar.
Framleiðsla og starfsemi	Fiskveiðar, fiskvinnsla, rækjuvinnsla, strandveiðar, smábátaútgerð, reyking, fiskeldi, kræklingarækt, þörungamjöl, söl, salt, áburður, æðarrækt, dúntaka, dúnreinsun, dúnvinnsla, eggjataka, rannsóknir.
Menning og þekking	Strandmenning, útvegur, þekking á sjávarnytjum, sérþekking sjómanna, þekking á þangslætti og nýtingu þangs, hlunnindabúskapur, Arnarsetur, Bátasafn, þjóðfræðistofa og þjóðsögur, galdrar, fornminjar, söfn, handverk og list tengd sjósókn og sjávarnytjum.

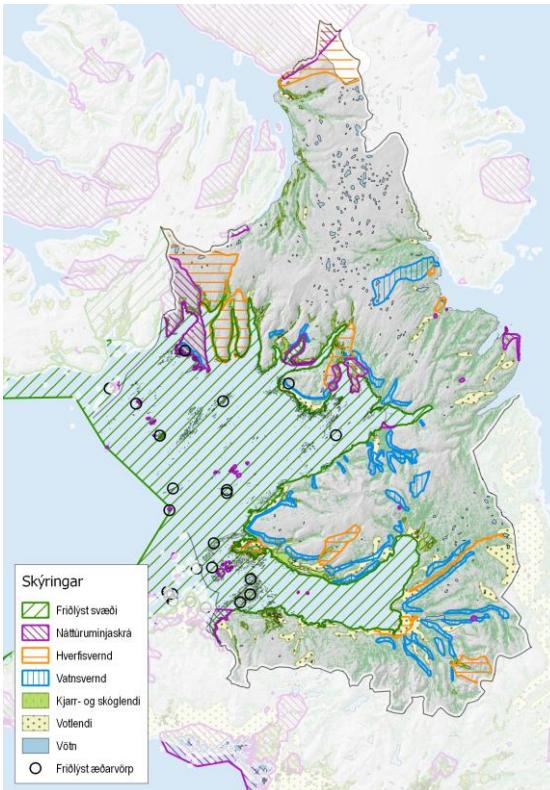

Kort x.x Hólmavíkurhöfn

Mynd: Árni Geirsson

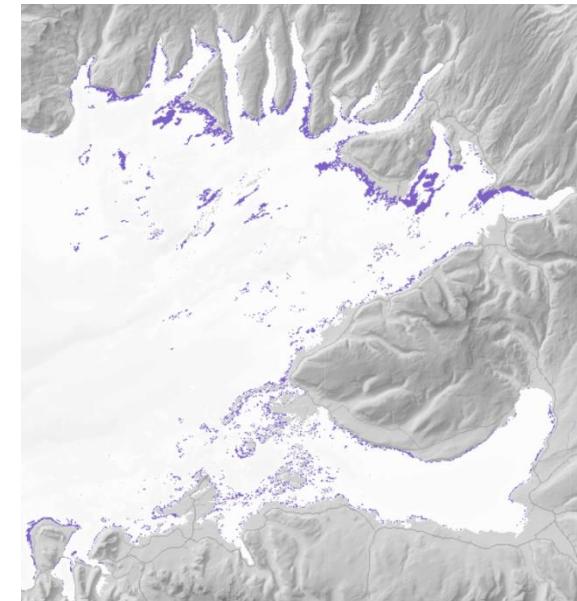
Hafnarskilyrði eru góð á Hólmavík og smáþátaútgerð skiptir miklu máli fyrir atvinnulífið á staðnum. Á Hólmavík starfar einnig ein fullkomnasta rækjuverksmiðja landsins, Hólmadrangur.

Kort x.x Svæði með verndargildi

Heimild: Áðalskipulagsáætlanir sveitarfélaganna og landupplýsingar Umhverfisstofnunar. Votlendi skv. gróðurkorti af Íslandi 1998.

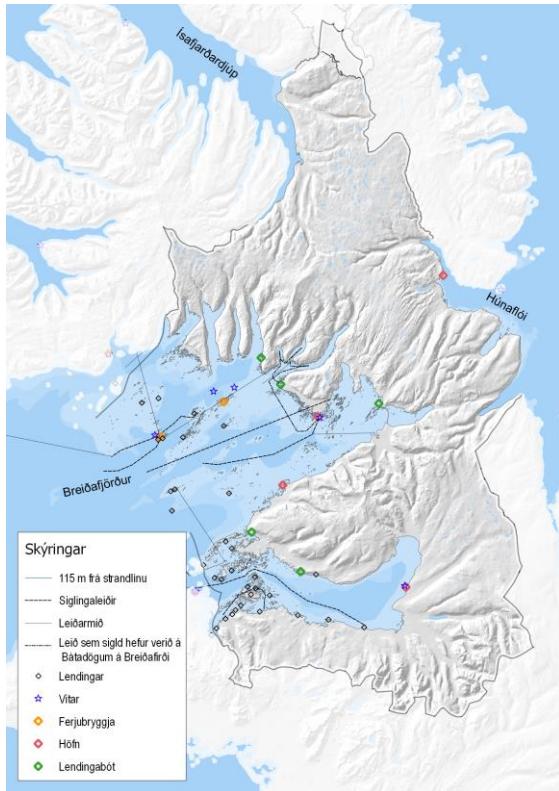
Mörg þeirra svæða sem hafa verið friðlýst, eru á náttúruminjaskrá eða njóta hverfisverndar, eru strandsvæði eða liggja að sjó. Þar er enda gjarnan fjölskrúðugt lífríki. Um þessi svæði gilda ýmist sérlög, náttúruverndarlög eða ákvæði aðalskipulags. Rannsóknir og umhverfismat eru mikilvægur grunnur að öllum ákvörðunum um nýtingu auðlinda.

Kort x.x Þangfjörur við Breiðafjörð

Heimild: Náttúrufræðistofnun Íslands 2017. Vistgerðir á Íslandi.

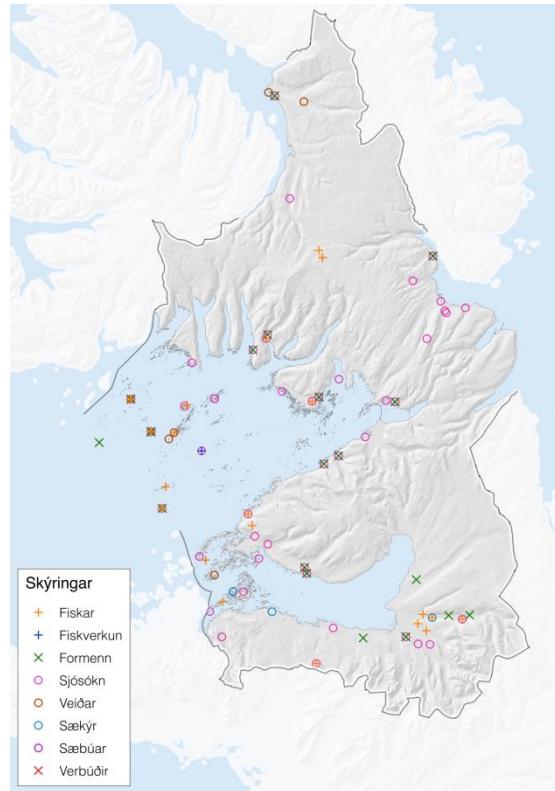
Þangfjörur eru einkennandi í norðanverðum Breiðafirði og nýtir þörungaverksmiðjan á Reykhólum þörungagróður og jarðhita til að þurrka klóþang og hrossaþara. Á Reykhólum er einnig verksmiðjan Norður Salt sem nýtir jarðhitann þar til saltvinnslu úr sjó í Breiðafirði.

Kort x.x Leiðir, hafnir og lendingar á Breiðafirði

Heimild: Verndaráætlun Breiðafjarðar, skýrslan örnefni á sjó á Breiðafirði, landupplýsingagrunnur Landmælinga Íslands.

Breiðafjörður nýtur verndar skv. sérlögum og um hann gildir Verndaráætlun Breiðafjarðar 2014-2019. Þar er sett fram stefna sem sveitarfélögum við Breiðafjörð, á því svæði sem löginn ná til, ber að fara eftir. Stefnan fjallar um skipulag, nýtingu lands og sjávar, vernd náttúru og menningarminja og landslags, rannsóknir, vöktun, ferðaþjónustu og útvist, fræðslu, atvinnustarfsemi og leyfisveitingar.

Kort x.x Þjóðsögur tengdar sjávarnytjum

Heimild: Sagnagrunnur.

Menningararfur sem snýr að sjávarnytjum og tengslum manns og sjávar getur verið innblástur við vörubróun, kynningu og markaðssetningu vara úr auðlindum sjávar og strandsvæða.

7.2 MARKMIÐ

- ◆ Stuðlað verði að því að útgerð, fiskvinnsla og nýting sjávarafurða geti blómstrað.
- ◆ Tryggt verði að heilbrigði, líffræðileg fjölbreytni og framleiðslugeta haf- og strandsvæða viðhaldist.
- ◆ Framleiddar verði hágæða, hreinar vörur með sjálfbærri nýtingu auðlinda sjávar og grunnsævis svæðisins.
- ◆ Við vörupróun og markaðssetningu verði sótt í mikla þekkingu heimamanna á nýtingu auðlinda úr sjó. Einnig verði landslag svæðisins, saga þess og menningararfleifð nýtt til innblásturs. Saga og sérkenni hlunnindabúskapar verði sérstaklega dregin fram við kynningu og markaðssetningu.
- ◆ Stuðlað verði að góðum menntunarmöguleikum á svæðinu og fjölgun sérfræðistarfa og starfa í skapandi greinum.
- ◆ Sterk tengsl verði á milli sjávarnytja, ferðapjónustu og menningarstarfsemi.

7.3 LEIÐIR AÐ MARKMIÐI

SJÁVARNYTJAR		
SÓKNARSVIÐ	LEIÐIR AÐ MARKMIÐI: STEFNA, VERKEFNI, SAMSTARF	MÖGULEGIR SAMSTARFSAÐILAR SVEITARFÉLAGANNA
Umhverfi og auðlindir	<p>LÍFRÍKI, NÁTTÚRUVERND</p> <ul style="list-style-type: none"> Stuðlað verði að sjálfbærri nýtingu sjávaraúðlinda. Haf- og strandsvæðaskipulagi verði m.a. beitt í þeim tilgangi. Möguleg nýtingarsvæði mismunandi sjávar- og strandauðlinda verði kortlögð þannig að yfirsýn fáist yfir auðlindirnar og samspil þeirra. Einnig svo stuðla megi að vel ígrunduðum ákvörðunum um sjálfbæra nýtingu og góðri stjórnum við framleiðslu. Forgangsverkefni verði kortlagning þaratókusvæða og saltvinnslusvæða. Á þeim grunni verði tekin ákvörðun um frekari stefnumótun fyrir þang- og saltvinnslu (sjá einnig um rannsóknir aftar). 	<ul style="list-style-type: none"> Breiðafjarðarnefnd Búnaðarfélög á svæðinu Búnaðarsambönd á svæðinu Hafrannsóknastofnun Landeigendur og bændur Samtök í sjávarútvegi og um nýtingu sjávarfangs Skipulagsstofnun
	GRUNNKERFI , sjá 9. kafla um vegakerfi og stofnkerfi.	
	<p>NÝTING JARÐHITA</p> <ul style="list-style-type: none"> Kannaðir verði möguleikar til nýtingar jarðhita til framleiðslu á vönduðum, hreinum sjávarafurðum. Á þeim grunni verði mörkuð stefna í aðalskipulagi. 	<ul style="list-style-type: none"> Atvinnuþróunararfélög Vestfjarða Landeigendur Orkustofnun SSV - Þróun og ráðgjöf
	<p>LANDSLAG OG MANNVIRKJAGERÐ</p> <ul style="list-style-type: none"> Höfnum á Hólmavík, Reykhólum og Skarðsströnd verði vel viðhaldið og aðstaða til útgerðar og vinnslu verði góð. Þess verði gætt við allar framkvæmdir að ekkert sé gert sem truflað geti siglingar eða skyggt á leiðarmerki á sjó. Einnig að ekki séu sett upp ljós eða önnur merki sem villt geta um fyrir sjófarendum. Við deiliskiplagsgerð og veitingu bygginga- og framkvæmdaleyfa á strandsvæðum verði þess gætt að vandað verði til mannvirkjagerðar og umhverfismótunar. Tekið verði mið af landslagi og byggingarárfini, svo sem m.t.t. staðsetningar, forms, lita og efna. Leitað verði álits fagaðila eftir því sem ástæða þykir til. Staðinn verði vörður um lífríki, jarðveg, merkar jarðmyndanir og fornleifar. 	<ul style="list-style-type: none"> Breiðafjarðarnefnd Búnaðarfélög á svæðinu Landeigendur og bændur Minjavörður Vesturlands Minjavörður Vestfjarða Vegagerðin Viðskiptavinir hafna
	<p>MIKILVÆG VISTKERFI</p> <ul style="list-style-type: none"> Stuðlað verði að verndun viðkvæmra og sérstæðra strandsvæða, m.a. með afmörkun hverfisverndarsvæða í aðalskipulagi. 	<ul style="list-style-type: none"> Breiðafjarðarnefnd Landeigendur og bændur Náttúrustofa Vestfjarða Náttúrustofa Vesturlands

SJÁVARNYTJAR

SÓKNARSVIÐ	LEIÐIR AÐ MARKMIÐI: STEFNA, VERKEFNI, SAMSTARF	MÖGULEGIR SAMSTARFSAÐILAR SVEITARFÉLAGANNA
Framleiðsla og starfsemi	<p>NÝSKÖPUN OG VÖRUPRÓUN</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Stuðlað verði að nýsköpun og þróun vara úr hráefni úr sjó og af strandsvæðum, sem miði að því að um leið og bess er gætt að viðhalda hreinleika svæðisins og heilbrigði vistkerfa.</i> ▪ <i>Stuðlað verði að þróun handverks úr hráefni tengdu sjávarnytjum og með tilvísun í landslag, sögu og menningu svæðisins.</i> ▪ <i>Hvatt verði til umhverfis- og gæðavottunar fyrirtækja sem nýta auðlindir sjávar og strandsvæða.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Atvinnuþróunarfélög Vestfjarða ▪ Búnaðarfélög á svæðinu ▪ Búnaðarsambönd á svæðinu ▪ Hafrannsóknastofnun ▪ Handverkshópar, áhugafélög ▪ Háskólar ▪ Impra, Nýsköpunarmiðstöð Íslands ▪ Landeigendur og bændur ▪ Matis ▪ Náttúrustofa Vesturlands ▪ Samtök í sjávarútvegi og um nýtingu sjávarfangs ▪ SSV - Þróun og ráðgjöf
	<p>MARKAÐSMÁL</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Mótuð verði sameiginleg markaðsstefna og vörumerki fyrir sjávarafurðir svæðisins, sem byggir á efniviði fyrir svæðismark. Gætt verði að samhengi við markaðsstefnu fyrir landbúnað og ferðaþjónustu.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Atvinnuþróunarfélög Vestfjarða ▪ Búnaðarfélög á svæðinu ▪ Búnaðarsambönd á svæðinu ▪ Bændur, framleiðendur ▪ Markaðsstofa Vestfjarða ▪ Markaðsstofa Vesturlands ▪ Matvælafyrirtæki á svæðinu ▪ Samtök í sjávarútvegi og um nýtingu sjávarfangs ▪ SSV – Þróun og ráðgjöf
	<p>SÖLUMÁL</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Aðgengi íbúa, ferðamanna og ferðaþjónustuaðila á svæðinu að sjávarnytjum svæðisins verði bætt, t.d. með matarmarkaði og samstarfi milli framleiðenda og seljenda innan svæðis og utan, þ.m.t. verslanir og veitingastaðir.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Búnaðarfélög á svæðinu ▪ Bændur, framleiðendur ▪ Ferðaþjónustuaðilar ▪ Matvælafyrirtæki á svæðinu ▪ Samtök í ferðaþjónustu ▪ Verslanir og veitingastaðir
	<p>TENGSL VIÐ FERÐAÞJÓNUSTU</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Unnið verði að því að styrkja tengsl á milli sjávarnytja og ferðaþjónustu – sjá kafla um ferðaþjónustu.</i> 	

SJÁVARNYTJAR		
SÓKNARSVIÐ	LEIÐIR AÐ MARKMIÐI: STEFNA, VERKEFNI, SAMSTARF	MÖGULEGIR SAMSTARFSAÐILAR SVEITARFÉLAGANNA
Menning og þekking	<p>VERKFÆRAKISTA</p> <ul style="list-style-type: none"> Sett verði fram verkfærakista með upplýsingum sem hjálpað geta við nýtingu sjávarauðlinda svæðisins við vörubróun, kynningu, sölu og markaðssetningu. Þar verði ýmis verkfæri eins og kortagögn, myndir og listar yfir gagnlega aðila og annað hjálplegt efni fyrir framleiðendur. 	<ul style="list-style-type: none"> Atvinnuþróunarfélög Vestfjarða Framleiðslufyrirtæki og þjónustuaðilar á svæðinu Fræðslumiðstöð Vestfjarða Impra, Nýsköpunarmiðstöð Íslands Matís Símenntunarmiðstöðin á Vesturlandi SSV - Þróun og ráðgjöf
	<p>NÁMSKEIÐ</p> <ul style="list-style-type: none"> Haldin verði námskeið um mögulega nýtingu sjávarauðlinda svæðisins til vörubróunar og um kynningu, sölu og markaðssetningu, m.a. á grunni verkfærakistu, sbr. að ofan. 	
	<p>RANNSÓKNIR, UPPBYGGING ÞEKKINGAR</p> <ul style="list-style-type: none"> Stuðlað verði að rannsóknum á sjávarauðlindum svæðisins, nýtingu þeirra og minjum, sögu og háttum tengdum sjávarnytjum svæðisins. Sérstök áhersla verði á rannsóknir vegna þangtöku. Þróuð verði verkefni í skólum sem snúa að því að fræða um sjávarnytjar og strandmenningu svæðisins. 	<ul style="list-style-type: none"> Grunnskólar Háskólastetur Vestfjarða Leikskólar Minjastofnun Íslands Rannsóknasetur Hí, Snæfellsnesi Rannsóknasetur Hí, Ströndum Ungmenna- og tómstundabúðir, Laugum

8 FERÐAÞJÓNUSTA

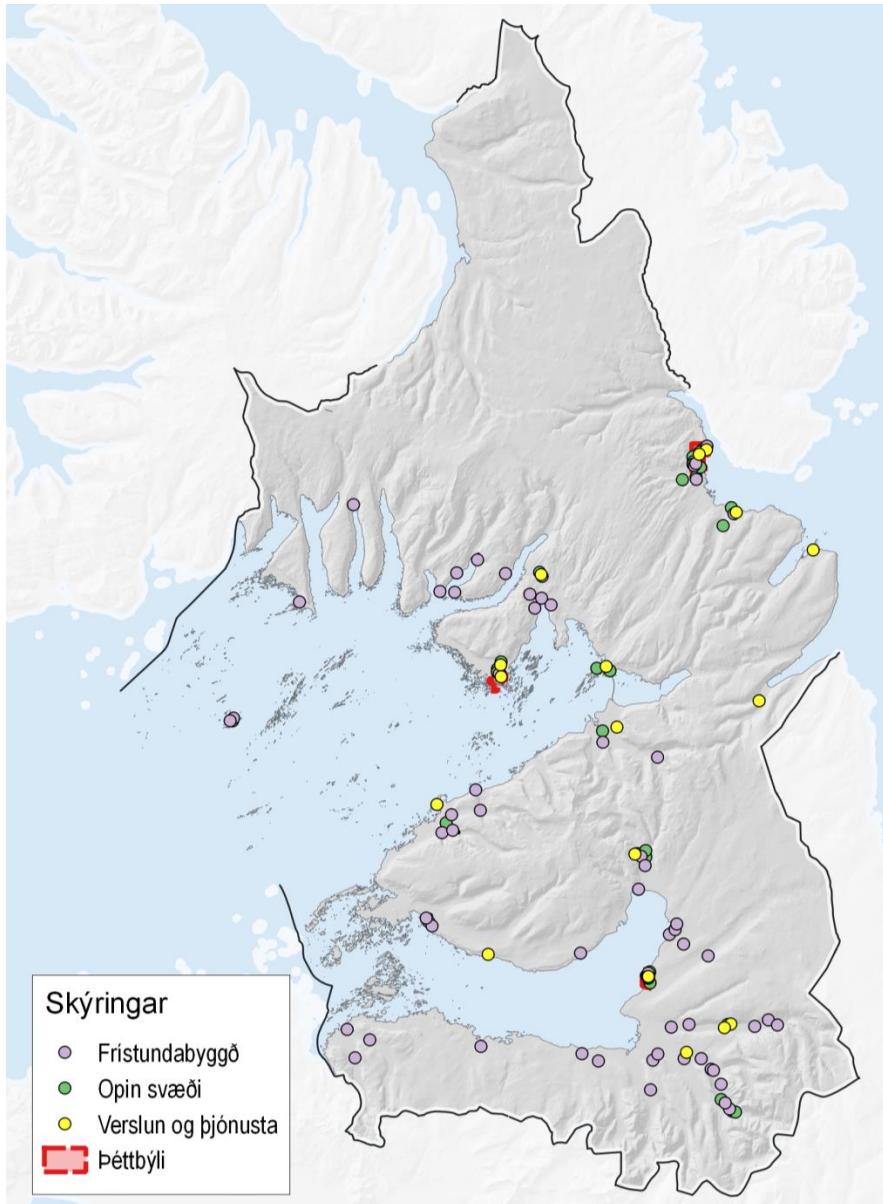
8.1 FORSENDUR

Svæði Dalabyggðar, Reykhólahrepps og Strandabyggðar er eitt þeirra svæða á Íslandi þar sem mörg ónýtt tækifæri gefast þegar kemur að ferðaþjónustu. Þangað er margt að sækja; Breiðafjörður á engan sinn líka á landinu, Dalirnir eru sögusvið merkra Íslendingasagna og landslag Stranda er magnað. Þorpin þrjú hafa hvert sína sérstöðu; Búðardalur er sveitaþorp, Reykhóla mætti kalla iðnaðar- eða jarðhitaþorp og Hólmavík er dæmigert sjávarþorp. Þau gegna öll mikilvægu hlutverki sem þjónustustaðir.

Á samráðsfundum við svæðisskipulagsgerðina komu fram ýmsar hugmyndir um þróun ferðaþjónustu á svæðinu. Tækifæri voru talin til að þroa nýjar „ferðavörur“ eins og ýmiskonar þemaferðir eftir skilgreindum ökuleiðum, gönguleiðum og hjólateiðum með áhugaverðum áfangastöðum og áningastöðum, þar sem fær gæfist á að upplifa einstaka náttúru og landslag. Þemaferðirnar gætu t.d. snúist um ljósmyndun, fuglaskoðun, handverk, Íslendingasögur, þjóðsögur, söfn og framleiðslu. Einnig var bent á að bjóða mætti gestum að taka þátt í lífi heimamanna, s.s. að sinna ýmsum landbúnaðarstörfum eins og að fara í göngur og réttir, tína dún og ber eða veiða. Svæðið var talið henta vel fyrir gistihús sem bjóða upp á einveru og frið frá áreiti hversdagsins. Ennfremur til uppbyggingar heilsutengdrar ferðaþjónustu þar sem jarðhiti, þaraböð og salt gætu skapað sérstaka upplifun.

Hér eru birt stikkorð yfir sérkenni og möguleika svæðisins sem eru efniviður í vöruþróun og markaðssetningu í ferðaþjónustu. Á næstu blaðsíðum eru einnig dregin fram nokkur sérkenni sem varða ferðaþjónustu á svæðinu. Nánara yfirlit yfir forsendur er í skjalini „Forsendugrunnur og umhverfismat“ sem fylgir þessari svæðisskipulagstillögu.

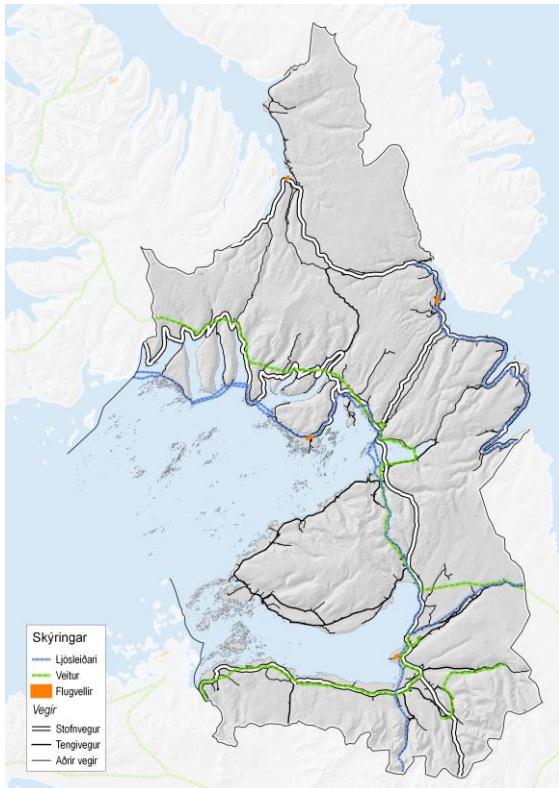
SÓKNARSVIÐ	STIKKORÐ SEM LÝSA EINKENNUM OG MÖGULEIKUM SVÆÐISINS MED TILLITI TIL FERÐAÞJÓNUSTU
Umhverfi og auðlindir	Fuglaparadís, sjaldgæfar fuglategundir, sauðfé, sjávarföll, síbreystilegt landslag flóðs og fjöru, síbreystileg birta, sólarlag, norðurljós, bang, söl, svartur sandur, fjörur, leir, straumar, brim, ósnortin náttúra, mikilfengleg fjöll, fjallendi, hálandi, jökull, heiðar, dalir, firðir, sandstrendur, fjörur, eyjar, hólmar, sker, sjávarþorp, sveitaþorp, býli, kjarr, fossar, hverir, jarðhiti, náttúrrulaugar, leir, leirböð, sundlaugar, þægilegt, greiðfært og öruggt landslag, kyrrð, þögn, ró, fámenni, hreinleiki, dulúð, afskekkt, rólegheit, víðáttu, víðerni.
Framleiðsla og starfsemi	Hótel, gistihús, bændagisting, veitingahús, kaffihús, tjaldsvæði, söfn, sýningar, setur, sundlaugar, hjólateiga, silungsveiði, laxveiði, bátsferðir, þaraböð, upplýsingamiðstöðvar, golfvellir, hestaferðir, gönguferðir, hlaupaferðir, fuglaskoðun, menningarferðaþjónusta, söguferðaþjónusta, velliðunarferðaþjónusta, heilsutengd ferðaþjónusta, ferðaskipuleggjendur, ferðasalar.
Menning og þekking	Sagnaarfur, landnámsfólk, Íslendingasögur, Laxdæla, Auður djúpúðga, Eiríkur rauði, Geirmundur heljarskinn, Steingrímur tröll, Sturla Þórðarson, þjóðsögur, álfasögur, skessusögur, galdrasögur, eyjabúskapur, hlunnindabúskapur, veiði, verstöðvar, bátamenning, matarmenning, ostagerð, ísgerð, sauðfé, sauðfjársetur, galdrar, galdrasýning, borrablót, Bátadagar, Hamingjudagar, Reykhóladagar, Ólafsdalshátíð, Bæjarhátíð í Búðardal, Náttúrubarnaskóli, fyrsti búnaðarskólinn, kirkjur, viðburðir, hátíðir.

Kort x.x Landnotkun tengd ferðaþjónustu skv. aðalskipulagi

Heimild: Aðalskipulagsáætlanir sveitarfélaganna.

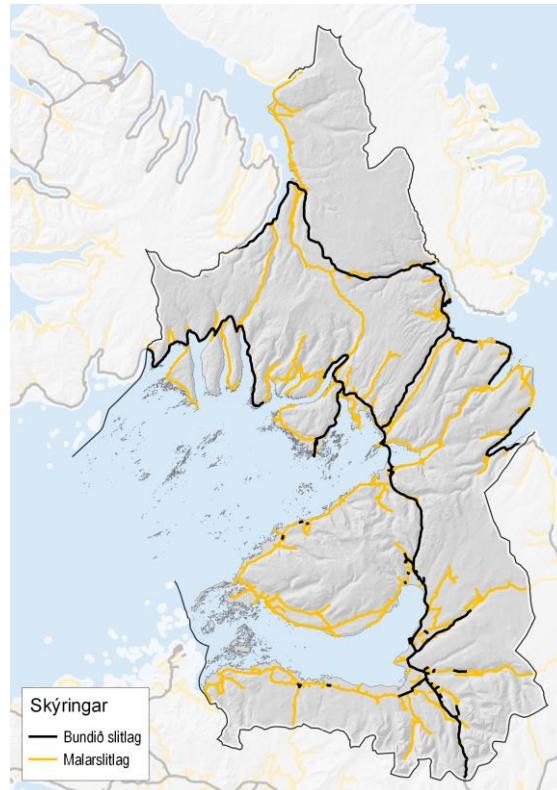

Kort x.x Stofnkerfi

Heimild: Vegagerðin (flokkun vega og núverandi lega þeirra). Landsnet og Miða (farskipti). Landmælingar Íslands (flugvellir).

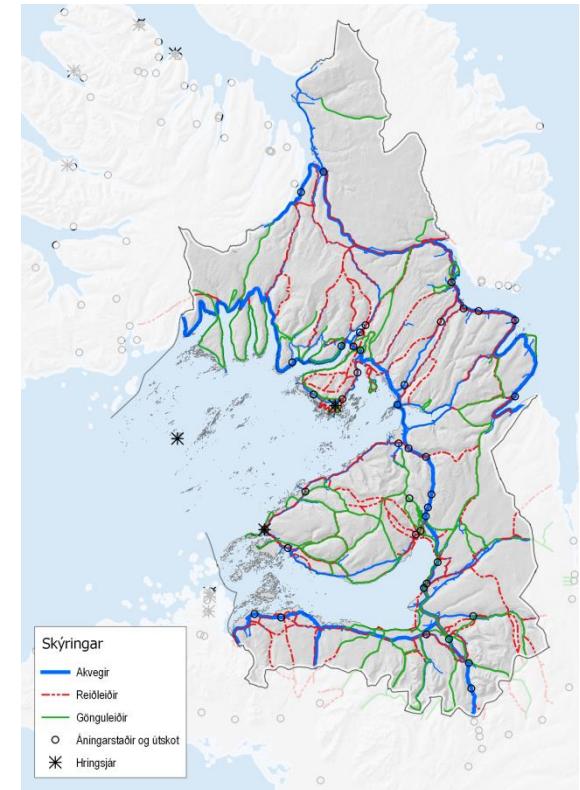
Góðir vegir og örugg fjarskipti eru mikilvæg fyrir þróun ferðaþjónustu á svæðinu.

Kort x.x Þjóðvegir með bundnu slitlagi í lok árs 2016 (svart og rauft), Vegir með malarslitlagi (gult)

Heimild: Vegagerðin 2016.

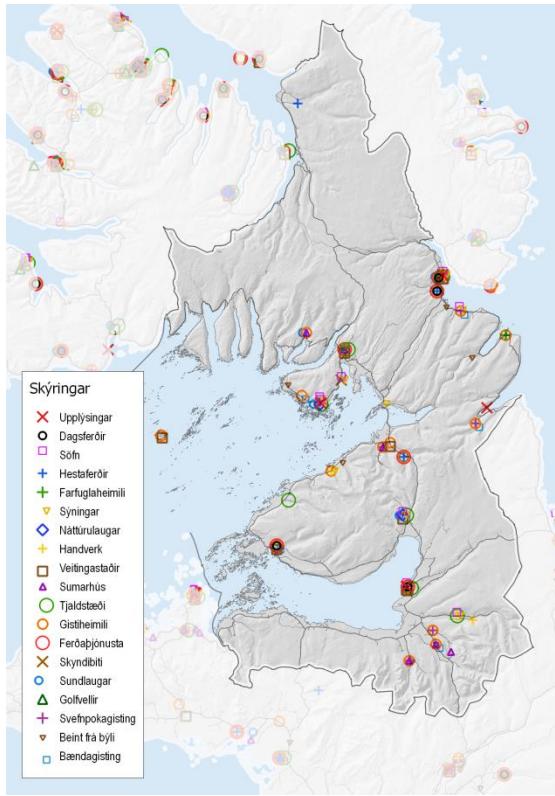
Malarvegir á svæðinu eru enn margir. Mest aðkallandi er að bæta stofnveginn um Skógarströnd en hann er illfær bæði sumar og vetrur. Þrátt fyrir það hefur umferð um veginn aukist mikið vegna fjölgunar ferðamanna sem sýnir mikilvægi hans fyrir möguleika svæðisins til frekari uppbyggingar í ferðaþjónustu.

Kort x.x Ferðaleiðir akandi, gangandi og ríðandi

Heimild: Aðalskipulagsáætlanir sveitarfélaganna (vegir, gönguleiðir og reiðleiðir). Vegagerðin 2016 (áningarstaðir og útskot).

Fjölmargar göngu- og reiðleiðir hafa verið skilgreindar í aðalskipulagi sveitarfélaganna. Þessar leiðir eru auðlindir fyrir ferðaþjónustuna. Það eru einnig áningarstaðir, útskot og hringsjár.

Kort x.x Ferðajónusta á svæðinu

Heimild: Gagnagrunnur Ferðamálastofu 2016.

Ýmislegt er í boði fyrir ferðamenn á svæðinu, í formi gistingar, veitinga og afþreyingar. Þar er góður grunnur til að byggja á við eflingu ferðajónustu.

8.2 MARKMIÐ

- ◆ Ferðapjónusta eflist sem heilsársatvinnugrein og sem hliðargrein með öðrum greinum.
- ◆ Í boði verði margskonar möguleikar til að njóta einstaks landslags og lífríkis svæðisins og komast í snertingu við mannlíf þess og sögu.
- ◆ Við vörupróun og markaðssetningu verði sótt í þekkingu íbúa, auðlindir, landslag, sögu og menningu svæðisins. Saga og sérkenni hlunnindabúskapar verði sérstaklega dregin fram.
- ◆ Stuðlað verði að góðum menntunarmöguleikum á svæðinu og fjölgun sérfræðistarfa og starfa í skapandi greinum.
- ◆ Sterk tengsl verði á milli ferðapjónustu, landbúnaðar, sjávarnytja og menningarstarfsemi.

8.3 LEIÐIR AÐ MARKMIÐI

FERÐAPJÓNUSTA		
SÓKNARSVIÐ	LEIÐIR AÐ MARKMIÐI: STEFNA, VERKEFNI, SAMSTARF	MÖGULEGIR SAMSTARFSADIÐILAR SVEITARFÉLAGANNA
Umhverfi og auðlindir	<p>LEIÐIR OG STAÐIR</p> <ul style="list-style-type: none"> Þróað verði svæðisbundið leiðakerfi ökuleiða sem bjóða upp á lengri og styttri ferðir um svæðið – Breiðafjarðarleið, Strandaleið, Dalaleið og Vesturslaufan/Vesturáttan. Hver leið verði þróuð út frá nokkrum söguþráðum en hverri þeirra má einnig tengja ýmiskonar þemaferðir. Þorpin þrjú verði meginþjónustustaðir leiðanna en á hverri leið verði áfangastaðir og áningarástaðir sem ýta undir að gestir staldri við á svæðinu (sjá kafla 8.4-8.8 um ferðaleiðir). Þróuð verði gönguleið á milli þorpanna þriggja, Búðardals, Reykhóla og Hól mavíkur – þriggja þorpa leiðin (sjá kafla 8.9), m.a. í þeim tilgangi að styrkja þjónustuhlutverk þeirra. Þróuð verði ein svæðisbundin reiðleið (sjá kafla 8.11). 	<ul style="list-style-type: none"> Atvinnuþróunarfélög Vestfjarða Bændur, landeigendur Ferðapjónustuaðilar Markaðsstofa Vestfjarða Markaðsstofa Vesturlands Samtök í ferðapjónustu SSV - Þróun og ráðgjöf
<i>GRUNNKERFI, sjá 9. kafla um vegakerfi og stofnkerfi.</i>		
LANDSLAG OG MANNVIRKJAGERÐ		<ul style="list-style-type: none"> Breiðafjarðarnefnd Ferðapjónustuaðilar Landeigendur Minjavörður Vestfjarða Minjavörður Vesturlands
SÖGUÞRÆÐIR, ÍMYND		<ul style="list-style-type: none"> Atvinnuþróunarfélög Vestfjarða Ferðapjónustuaðilar Markaðsstofa Vestfjarða Markaðsstofa Vesturlands Samtök í ferðapjónustu SSV - Þróun og ráðgjöf
AUÐLINDANÝTING		<ul style="list-style-type: none"> Atvinnuþróunarfélög Vestfjarða Ferðapjónustuaðilar Landeigendur Markaðsstofa Vestfjarða Markaðsstofa Vesturlands Samtök í ferðapjónustu SSV - Þróun og ráðgjöf

FERÐAPJÓNUSTA		
SÓKNARSVIÐ	LEIÐIR AÐ MARKMIÐI: STEFNA, VERKEFNI, SAMSTARF	MÖGULEGIR SAMSTARFSAÐILAR SVEITARFÉLAGANNA
Framleiðsla og starfsemi	<p>VÖRUPRÓUN, AFREYING, FERÐAPJÓNUSTA</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Stuðlað verði að þróun afþreyingar, þjónustu og handverks sem styður við og byggir á landbúnaði og sjávarnytjum. Í þeim tilgangi verði lögð áhersla á að nýta t.d. árstíðabundin verk og viðburði, tengja ferðaleiðir við ströndina við sjávarnytjar og ferðaleiðir um sveitir við landbúnað, með beinum eða óbeinum hætti (sjá kafla 8.4.-8.10 um tilteknar ferðaleiðir). ■ Stuðlað verði að þróun þemategndra ferða um svæðið, t.d. skoðunarferða á sjó, fuglaskoðunarferða, söguferða og gönguskíðaferða eftir skilgreindum ferðaleiðum (sjá kafla 8.4.-8.10 um tilteknar ferðaleiðir). ■ Hvatt verði til samstarfs ferðapjónustuaðila um þróun verkefna sem byggja á og draga fram sérkenni svæðisins og eru í anda svæðismarks þess. Það gætu t.d. verið verkefni um náttúruskoðun, einstakar sögur, söguþemu eða sögupersónur o.fl. ■ Hvatt verði til samstarfs ferðapjónustufyrirtækja og framleiðenda landbúnaðarvara og vara úr sjávarfangi, um sölu vöru og þróun sameiginlegra verkefna. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Atvinnuþróunarfélög Vestfjarða ■ Bændur, landeigendur ■ Ferðapjónustuaðilar ■ Handverkshópar, áhugafélög ■ Markaðsstofa Vestfjarða ■ Markaðsstofa Vesturlands ■ Samtök í ferðapjónustu ■ SSV - þróun og ráðgjöf
	<p>UMHVERFIS- OG GÆÐAMÁL</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Hvatt verði til umhverfis- og gæðavottunar fyrirtækja í ferðapjónustu. 	
	<p>MARKAÐSMÁL</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Mótuð verði sameiginleg markaðsstefna fyrir ferðapjónustu á svæðinu, sem byggir á efniviði fyrir svæðismark. Gætt verði að samhengi við markaðsstefnu fyrir landbúnað og ferðapjónustu. 	

FERÐAPJÓNUSTA		
SÓKNARSVÍÐ	LEIÐIR AÐ MARKMIÐI: STEFNA, VERKEFNI, SAMSTARF	MÖGULEGIR SAMSTARFSAÐILAR SVEITARFÉLAGANNA
Menning og þekking	<p><i>LEIÐBEININGAR OG VERKFÆRAKISTA</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Sett verði fram verkfærakista með upplýsingum sem geta hjálpað til við nýtingu auðlinda, landslags, menningar og sögu svæðisins til vörurþróunar í ferðapjónustu og við kynningu og markaðssetningu. Þar verði ýmis verkfæri eins og kortagögn, myndir og listar yfir gagnlega aðila og hjálplegt efni fyrir ferðapjónustuaðila.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Fræðslumiðstöð Vestfjarða ▪ Símenntunarmiðstöðin á Vesturlandi ▪ Atvinnuþróunarfélag Vestfjarða ▪ SSV - Þróun og ráðgjöf
	<p><i>NÁMSKEIÐ</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Haldin verði námskeið um mögulega nýtingu sérkenna svæðisins til vörurþróunar og um kynningu og markaðssetningu, m.a. á grunni leiðbeininga og verkfærakistu, sbr. að ofan.</i> ▪ <i>Stutt verði við nám í svæðisleiðsögn.</i> ▪ <i>Haldin verði námskeið um umhverfis- og gæðavottun í ferðapjónustu.</i> 	
	<p><i>RANNSÓKNIR, UPPBYGGING ÞEKKINGAR</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Stuðlað verði að rannsóknum á ferðapjónustu á svæðinu.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Háskólastetur Vestfjarða ▪ Rannsóknasetur HÍ, Ströndum ▪ Rannsóknasetur HÍ, Snæfellsnesi ▪ Háskólar

8.4 LEIÐAKERFI

LEIÐIR

Þróað verði leiðakerfi sem er byggt upp líkt og almenningssamgangnakerfi - með leiðum og stöðvum. Leiðakerfið verði samsett úr fjórum aðalleiðum: *Breiðafjarðarleið*, *Dalaleið*, *Vesturslaufan* (eða *Vesturáttan*) og *Strandaleið*. Allar leiðirnar geta átt sér framhald eða upphaf utan svæðisins, nema sú fyrstnefnda sem er sett fram sem tveir hringir innan svæðis með nokkrum möguleikum á útúrdúrum. Auk þessara aðalleiða er sýnt hvernig svæðið getur verið hluti af *Vestfjarðaleið* og *Snaefellsnesleið*. Strandaleið og Dalaleið gefa jafnframt kost á tengingu við Norðvesturland. Fyrir utan framangreindar ferðaleiðir eru tvær almenningssamgangnakerfiðir á svæðinu, önnur frá höfuðborgarsvæði í gegnum Búðardal og Króksfjardarnes að Hólmatík og hin á milli Stykkishólms og Brjánslækjar með viðkomu í Flatey.

Gert er ráð fyrir að hver leið í leiðakerfinu fái sitt heiti og einkennislit, en hvorutveggja getur breyst frá því sem hér er sýnt, þar sem kerfið verður mótað nánar á grunni þess ramma sem svæðisskipulagið setur. Þróun leiðanna krefst þess að vegir á svæðinu verði bættir. Einkanlega er mikilvægt að byggja upp Skógarstrandarveg til að svæðið geti notið þess ávinnings í ferðaþjónustu sem bætt tenging við Snæfellsnes getur gefið. Einnig er gert ráð fyrir úrbótum á Vestfjarðarvegi nr. 60 um Reykhólahrepp en lega hans er ákveðin í aðalskipulagi. Þá þarf að halda leiðum meðfram strönd, milli þorpanna og til nágrannasvæða vel opnum á vetrum þannig að ferðaþjónusta geti þrifist allan ársins hring.

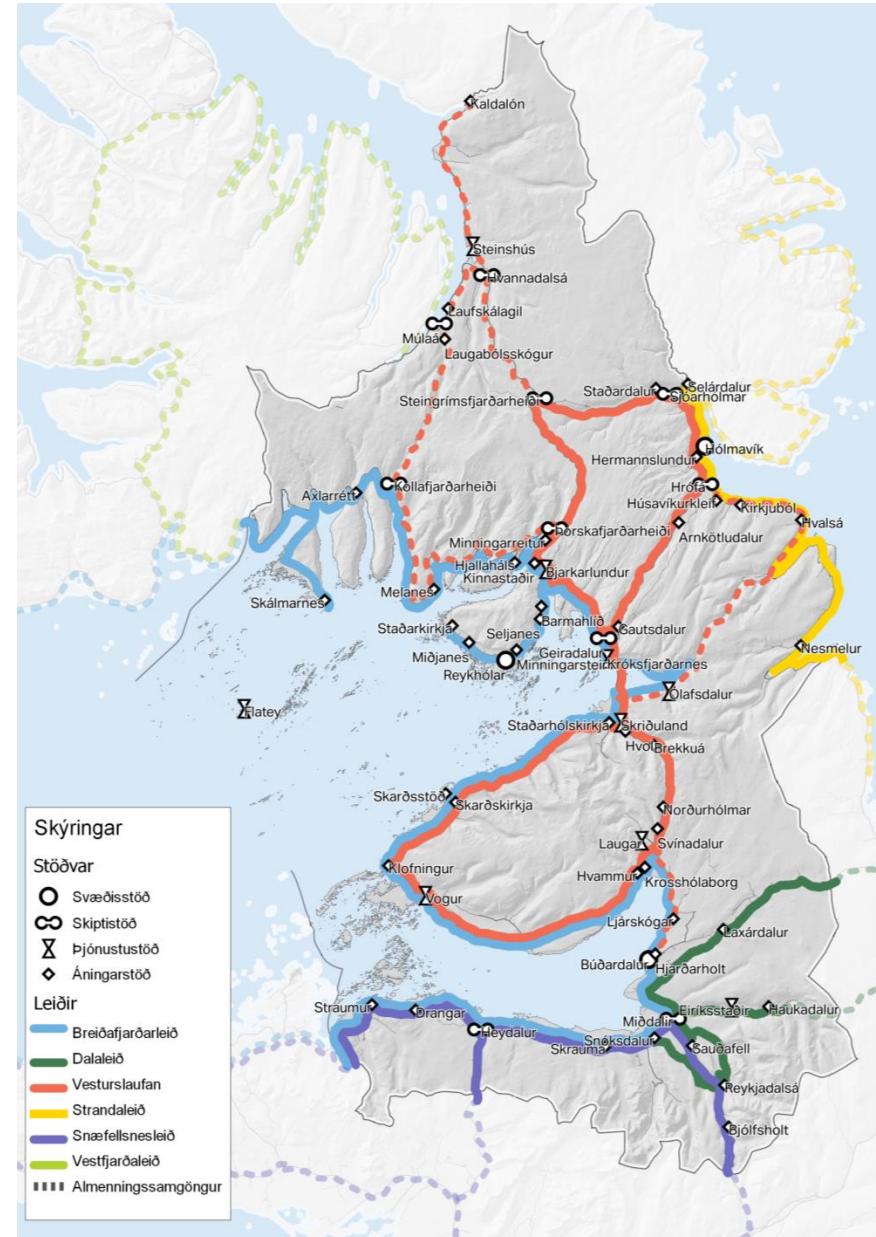
STÖÐVAR

Í leiðakerfinu er gert ráð fyrir fjórum tegundum stöðva, þær eru:

1. Skiptistöðvar þar sem hægt er að fara á milli leiða.
2. Svæðisstöðvar þar sem margvisleg þjónusta er í boði.
3. Þjónustustöðvar þar sem einhver þjónusta er í boði.
4. Áningarstöðvar þar sem eru áhugaverðir staðir eða hægt er að stöðva bíl, borða nesti og njóta hvíldar og útsýnis.

Sett er fram stefna um hverja tegund stöðva hér á eftir en á öllum leiðunum er gert ráð fyrir að þorpin, eitt eða fleiri, verði lykilviðkomustaðir. Með því er leitast

við að fjölga ferðamönnum sem nýta sér þá þjónustu sem þar er fyrir og styðja um leið við þjónustu sem íbúar njóta.

Kort x.x Leiðakerfi. Stöðvar eru sýndar til skýringar. Staðsetning þeirra er ekki bindandi, nema svæðisstöðvanna

Á *skiptistöðvum* mætast ferðaleiðir. Þar verði skilti, samræmd í útliti, með upplýsingum um leiðir, s.s. vegalengdir, stöðvar og aðra áhugaverða viðkomustaði. Skiptistöðvar krefjast ekki málsmæðferðar í aðalskipulagi eða deiliskipulagi nema ákveðið sé að koma þar fyrir mannvirkjum, öðrum en skiltum.

Svæðisstöðvar eru þorpin, Búðardalur, Reykhólar og Hólmavík. Þar er í boði verslun, gisting, veitingar, afþreying og upplýsingar. Miðað verði að því að þjónustuhlutverk þessarar staða fyrir íbúa og ferðamenn styrkist og að fjölbreytni þjónustu aukist. Í þeim tilgangi verði t.d. þróðar göngu-, hjóla-, reið- og kayakleiðir út frá þeim. Þróun hvers þorps m.t.t. sérstöðu sinnar (s.s. jarðhita, þara, salts, galdrar, sjávarútvegs, sauðfjár og bænda-/Íslendingasögu) geri þau að ómissandi viðkomustað á ferð um svæðið (sjá þema, söguþræðir, vörurþróun). Ekki er gert ráð fyrir nýjum svæðisstöðvum.

Þjónustustöðvar eru staðir þar sem í boði er gisting, veitingar og/eða afþreying. Ákvörðun um staðsetningu og umfang þjónustustöðva er tekin í aðalskipulagi en almennt er gert ráð fyrir að þær séu á þeim hluta ferðaleiða þar sem er byggð í dag, þ.e. ekki uppi á heiðum eða inn í eyðidöllum eða eyðifjörðum. Þannig verði leitast við að varðeita staðaranda svæðisins. Í þeim tilgangi verði einnig vandað til verks við deiliskipulagsgerð og hönnun og gerð mannvirkja þannig að þau falli vel að landslagi, svo sem m.t.t. staðsetningar, forms, efnis og lita. Skilti fyrir þjónustustöðvar verði samræmd.

Áningarstöðvar eru áhugaverðir viðkomustaðir, t.d. út frá útsýni, lífríki, jarðfræði, sögu eða menningu. Þar verði bílastæði/útskot og aðstaða eins og borð, bekkur, skjólveggur og/eða skýli. Á sumum þeirra getur verið listaverk, útsýnisskíf, kamar eða salerni. Aðrar má útbúa sem útkennslustofu. Núverandi áningarstaðir Vegagerðarinnar eru í þessum flokki en gert er ráð fyrir nýjum áningarstöðvum á öllum ferðaleiðunum, annað hvort á vegum Vegagerðarinnar, sveitarfélöganna eða landeigenda. Á áningarstöðvum hverrar leiðar verði eins útlítandi skilti með staðharheið og upplýsingum um staðinn og það sem hann geymir. Stefna um staðsetningu áningarstöðva verði mótuð í aðalskipulagi, t.d. með því að setja viðmið fyrir staðsetningu minni áningarstöðva en skilgreina staðsetningu stærri áningarstöðva, s.s. þar sem áformuð eru bílastæði og salerni eða önnur meiri mannvirkjagerð.

ÞEMA, SÖGUÞRÆÐIR OG VÖRUÞRÓUN

Fyrir hverja leið verði mótað þema í takt við áherslur sem lagðar eru fyrir svæðismark (sjá 5. kafla). Innan hvers þema geta verið nokkrir söguþræðir, sjá kafla 8.5-8.8 um leiðirnar. Stuðlað verði að þróun afþreyingar og þjónustu sem endurspeglar þessa þræði. Hönnun áningarstöðva og upplýsingaskilta miði að því að styrkja sérstöðu hverrar leiðar. Með slíkri nálgun er stuðlað að því að ferðaþjónustan sé í góðum tengslum við líf íbúa og staðaranda svæðisins, sem aftur gerir upplifun gesta sterkt og eftirminnilegri.

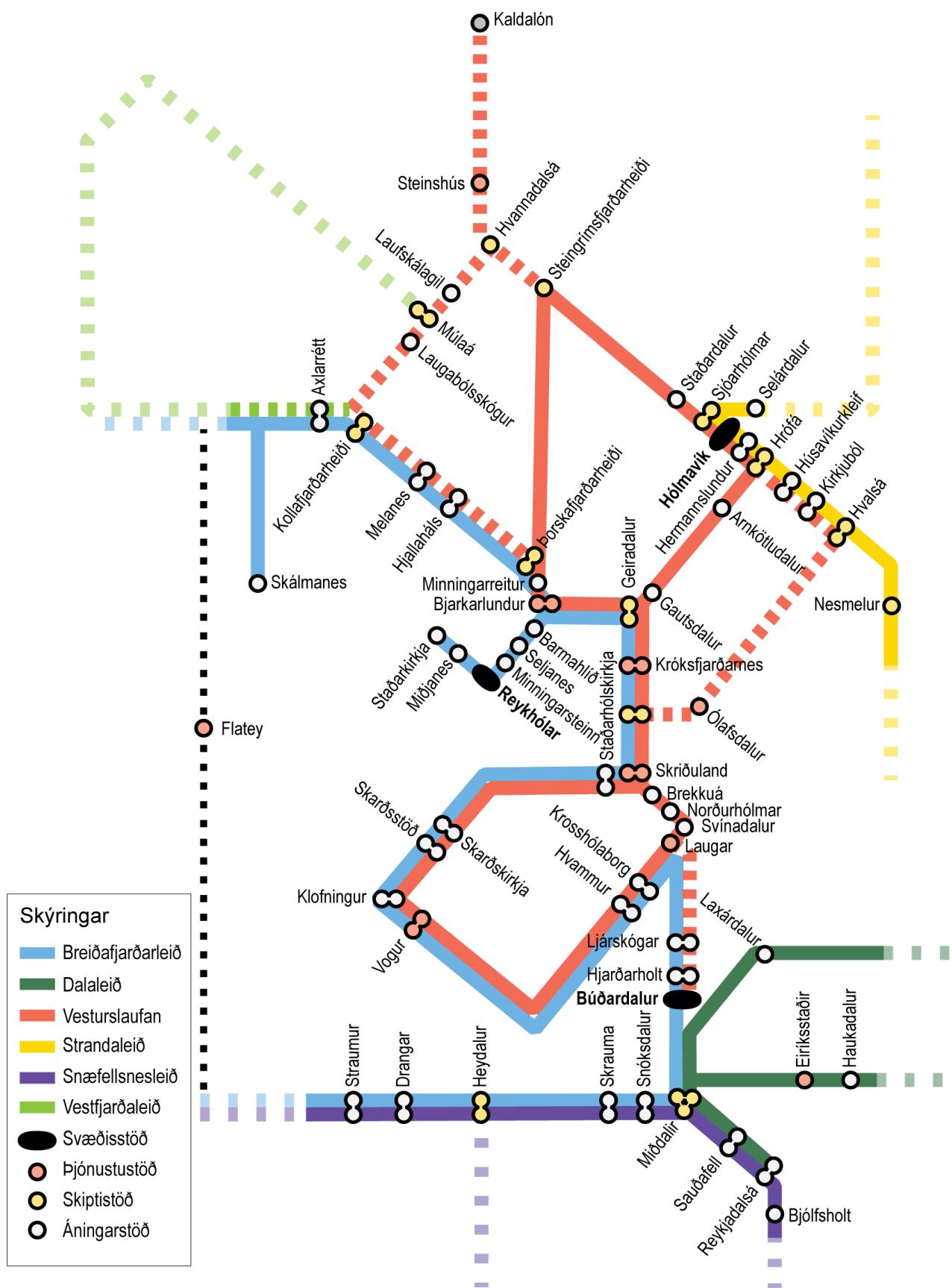
SAMSTARF UM UPPBYGGINGU, REKSTUR OG VIÐHALD

Þróun ferðaleiðanna með tilheyrandi viðkomustöðum og afþreyingu krefst samvinnu á milli sveitarfélaganna og við ferðaþjónustuaðila og landeigendur á svæðinu. Virkja þarf samtakamáttinn! Skilgreina þarf hlutverk aðila við uppbyggingu, rekstur og viðhald áningarstöðva. Verkefnin snúa t.d. að hönnun og uppsetningu skilta, bílastæða, borða og bekkja. Til þess að stuðla að því að þjónusta á svæðinu endurspegli þema hverrar ferðaleiðar og rími vel saman þarf samvinnu milli og við ferðaþjónustuaðila og leiðbeiningar til þeirra. Sveitarfélögin hafa tekið ákveðið frumkvæði með mótonum þessarar svæðisskipulagstillögu (sjá um samráð við mótonina í 3. kafla) og eftir að staðfest svæðisskipulag liggur fyrir geta sveitarfélög aftur haft frumkvæði með því að óska eftir samstarfi við ferðaþjónustuaðila eða samtök þeirra. Hið sama gildir um samstarf við atvinnuþróunarfélög, landshlutasamtök, markaðsstofur og símenntunar-miðstöðvar, sem hafa enn fremur hlutverki að gegna við leiðbeiningar, þjálfun og utanumhald verkefna. Unnin verði framkvæmdaætlun til tveggja eða þriggja ára sem forgangsraðar verkefnum í þessari svæðisskipulagstillögu og skilgreinir þau m.t.t. nálgunar og kostnaðar (sjá nánar 10. kafla um framfylgd).

KYNNING OG MARKAÐSSETNING

Fyrir leiðakerfið verði settur upp kynningarvefur með upplýsingum um hverja leið með hliðsjón af þema og söguþráðum hennar. Fram komi hvað leiðin býður upp á m.t.t. upplifunar, þjónustu og afþreyingar. Upplýsingar úr gagnagrunni Ferðamálastofu verði nýttar í þessum tilgangi en einnig verði safnað sögum, myndum og upplýsingum um hefðir, handverk, viðburði, afþreyingu, framleiðendur og þjónustuaðila. Leitað verði til íbúa í þeim tilgangi. Á vefnum

verði kortavefsjá með upplýsingum um hverja stöð, hvað þar er að finna og hægt að upplifa. Kynningarvefurinn verði á íslensku og ensku og horft verði til erlendra fordæma um slíka vefi, t.d. vef írska Atlantshafsvegarins, The Wild Atlantic Way, <http://www.wildatlanticway.com>. Leitað verði eftir samvinnu við Markaðsstofur Vesturlands og Vestfjarða og Íslandsstofu um kynningu á leiðunum.

Kort x.x Leiðakerfi Dala, Reykhóla og Stranda

8.5 BREIÐAFJARÐARLEIÐ

EFNIVIÐUR Í ÞEMA, SÖGUÞRÆÐI OG FERÐAVÖRUR

Breiðafjörðurinn er óneitanlega lykilaðráttarafl svæðisins. Þar er landslag, lífríki, saga og menning sem hvergi er annars staðar að finna á landinu. Strandsvæði Breiðafjarðar er sérstaklega áhugavert því þar skapast nýtt landslag á hverjum degi, vegna mikils munar á flóði og fjöru eða allt að 5 metrum. Sker, hólmar og leirur rísa og sökkva í sæ sama sólarhringinn. Við þessar aðstæður hefur skapast fuglaparadís sem dregur til sín náttúruunnendur. Neðansjávar er einnig ævintýraheimur. Í fjörum og jafnvel sjó er líka jarðhiti sem ásamt með þara skapar einstakt landslag.

Á leiðinni er ekið eftir strönd, fyrir mynni dala og botn fjarða, með útsýni til skerja og eyja á aðra vega en sveita og fjalla á hina. Á leiðinni er fjölbreytt landslag og meðfram henni er byggð í sveitum og tveimur þorþum þar sem kynnast má mannlífi sem byggir sitt m.a. á nýtingu hlunninda hafs og lands. Meðfram Hvammsfirði, Fellsströnd og Skarðsströnd er hentugt að hjóla og valin svæði nálægt ströndu henta til kayakferða.

Stefna um þema og söguþræði til nánari útfærslu við vörupróun, uppbyggingu, kynningu og markaðssetningu:

- **Þema:** Hlunnindabúskapur við strönd og í fjörðum í grennd við síbreytilegt eyja- og skerjalandslag með mögnuðu lífríki.
- **Söguþræðir:** Fuglar, hlunnindi til sjávar, hlunnindanýting, lífríki í grunsnsævi og neðansjávar, þari, salt, jarðhiti, þjóðsögur tengdar sjávarnytjum.

UPPBYGGING

Á leiðinni verði sett upp fuglaskoðunarskýli á völdum stöðum. Staðir fyrir skýlin verði ákveðnir í samráði við landeigendur og ferðaþjónustuaðila. Hönnun skýlanna taki mið af landslags hvers staðar, m.t.t. staðsetningar, efnis, lita og forms. Efnt verði til samkeppni eða leitað eftir hugmyndum um hönnun/útfærslu á hverjum stað eða fyrir leiðina í heild. Það verður tilvalið fyrir ferðalanga að safna myndum af sér í öllum skýlunum!

Unnið verði að því að bæta vegi og að leiðin verði greiðfær allt árið um kring. Búðardalur og Reykhólar verði lykilviðkomustaðir á leiðinni.

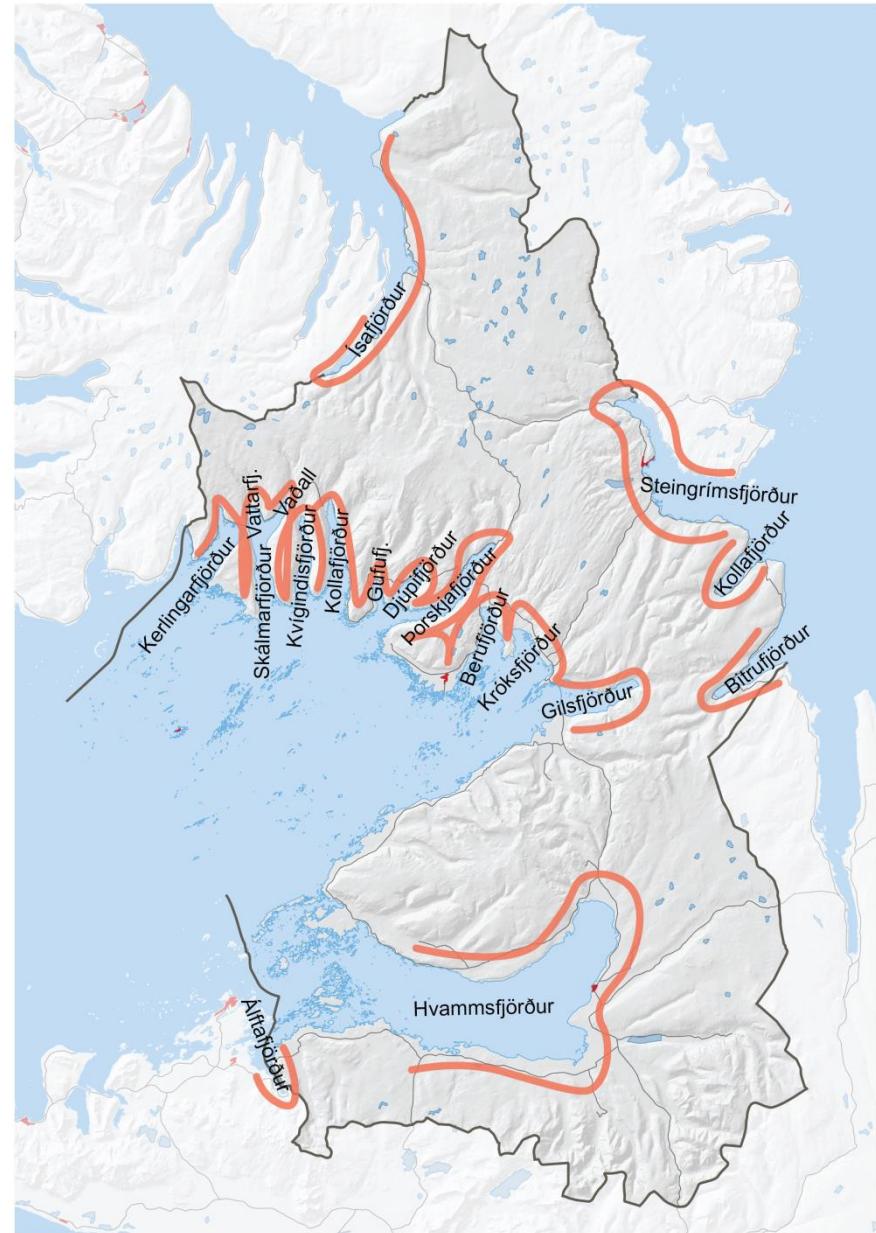

Kort x.x Breiðafjarðarleið. Áningarstöðvar með fuglaskoðunarskýlum.

Ljósmyndir: <http://www.biotope.no/2015/08/birding-varanger-in-summer.html>

Kort x.x Eyja- og skerjalandslag við Breiðafjarðarleið

Kort x.x Fjarðalandslag á Breiðafjarðarleið

8.6 DALALEIÐ

EFNIVÍÐUR Í ÞEMA, SÖGUÞRÆÐI OG FERÐAVÖRUR

Dalirnir í Döldum eru fjölmargir en sú ferðaleið sem hér er skilgreind kvílast um Laxárdal, Haukadal og Miðdali. Þar má upplifa nútíma íslenskar sveitir sem eiga sér rætur allt aftur til landnáms. Þar er því upplagt að segja sögu búskapar allt frá fyrstu bændum, þeim sem settust að á svæðinu og til bænda dagsins í dag, auk þess að spá í hvernig búskapur kann að þróast í framtíðinni.

Dalirnir eru sögusvið frægra Íslendingasagna þar sem Laxdæla og Eiríks saga rauða eru helstar. Sú fyr nefnda sker sig frá öðrum Íslendingasögum að því leyti að í henni eru konur í aðalhlutverkum.

Í Döldum eru nokkrar af eftirsóttstu laxveiðiám á Íslandi.

Dalaostar eru þekkt vörumerki og þykja góðir.

Stefna um þema og söguþræði til nánari útfærslu við vörupróun, uppbyggingu, kynningu og markaðssetningu:

- *Þema: Landbúnaður og bændasamfélag í nútíð og fortíð.*
- *Söguþræðir: Búskapur í dag, búskapur við landnám, hlunnindi, laxveiðiár, Dalaostar, matarhandverk, Laxdæla, Auður djúpúðga, Guðrún Ósvífursdóttir, Eiríks saga rauða, Eiríkur rauði, Leifur heppni, og aðrar sögupersónur svæðisins ásamt þjóðsögum tengdum búskap.*

UPPBYGGING

Við hönnun áningarstöðva verði leitað innblásturs í nýjum sem gömlum landbúnaðartækjum, handverki, náttúrulefnum og byggingaarfleifíð Dalanna. Efnt verði til samkeppni eða leitað eftir hugmyndum um hönnun/útfærslu hvers áningarstaðar eða alla staði í hverjum dal. Það verður tilvalið fyrir ferðalanga að safna myndum af sér á öllum stöðvunum!

Unnið verði að því að bæta vegi.

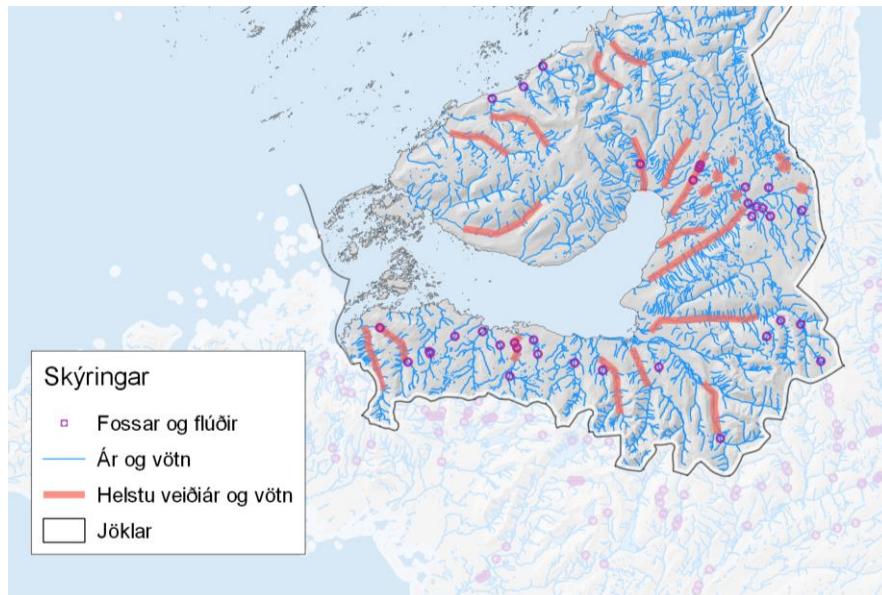
Búðardalur verði lykilviðkomustaður á leiðinni.

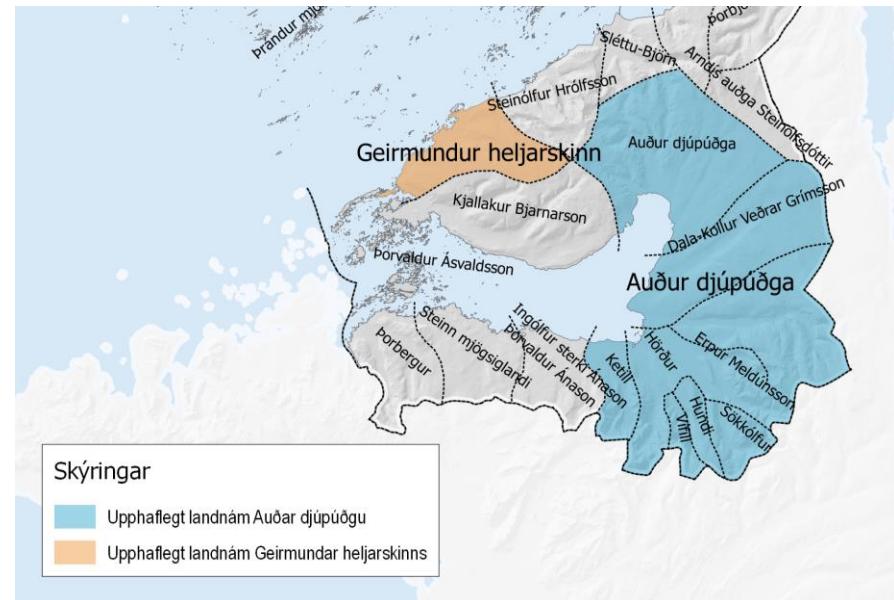
Kort x.x Dalaleið. Áningarstöðvar með tilvísun í landbúnað og náttúrulefni Dala
Ljósmyndir: JH holmavik.is (traktor), Eygló Aradóttir flickriver.com (brúsapallur), Árni Geirsson (stein).

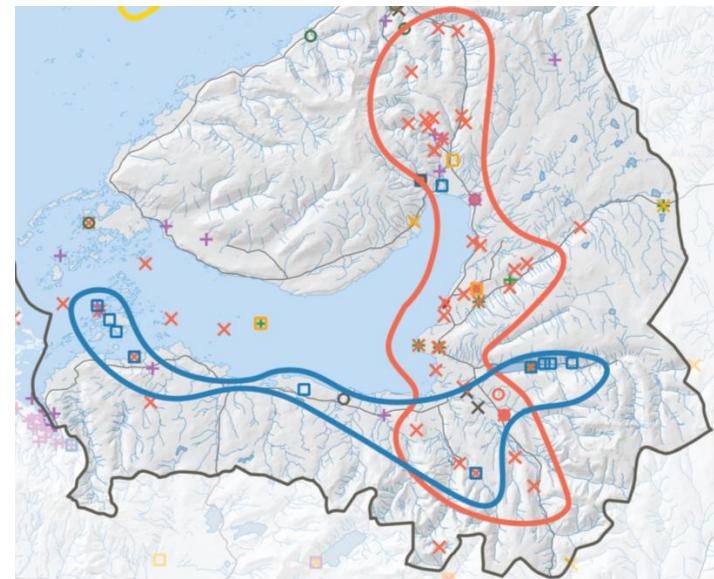
Kort x.x Dalar Dalanna

Kort x.x Helstu veiðiár Dalanna (rauðar línur) og fossar og flúðir (bleikir hringir)

Kort x.x Fyrstu bændurnir í Dölum

Kort x.x Söguslöðir Eiríkssögu (blá lína) og Laxdælu (rauð lína)

8.7 VESTURSLAUFAN / VESTURÁTTAN

EFNIVIÐUR Í ÞEMA, SÖGUÞRÆÐI OG FERÐAVÖRUR

Þessi leið er tvær lykkjur sem bindast saman í slaufu við gatnamót Arnkötluvegar og Vestfjarðavegar og tengja þar saman norður- og suðurhluta svæðisins. Hægt er að velja á milli nokkurra leiða til að fara um norðurhlutann. Leiðirnar henta ólikum árstíma, færð og gerð bifreiða. Hægt er að velja á milli Kollafjarðarheiðar og Þorskafjarðarheiðar annarsvegar og Arnkötluðals og Steinadalsheiðar hinsvegar.

Á ferðalagi um Vesturslaufuna má kynnast þorþum og sveitum og kanna strandir, firði, heiðar og jökul. Það gefur því möguleika á að upplifa ólíkt landslag svæðisins í byggð jafnt sem óbyggð; sveitalíf og þorpslíf. Uppi á heiðum eru vötn þar sem silung er að finna. Drangajökull, eini jökull þessa landshluta, er nyrst á leiðinni og þangað er hægt að fara gangandi, á vélsleðum og vel útbúnum jeppum frá Kaldalóni.

Geirmundur heljarskinn landnámsmaður á Skarðsströnd og Steingrímur trölli sem nam land í Steingrímsfirði eru sögupersónur sem vinna má með. Söguslóðir Gullþórissögu eru einnig á þessari leið og fjölmargar þjóðsögur er hægt að segja á henni (sjá fylgiskjal svæðisskipulagstillögu).

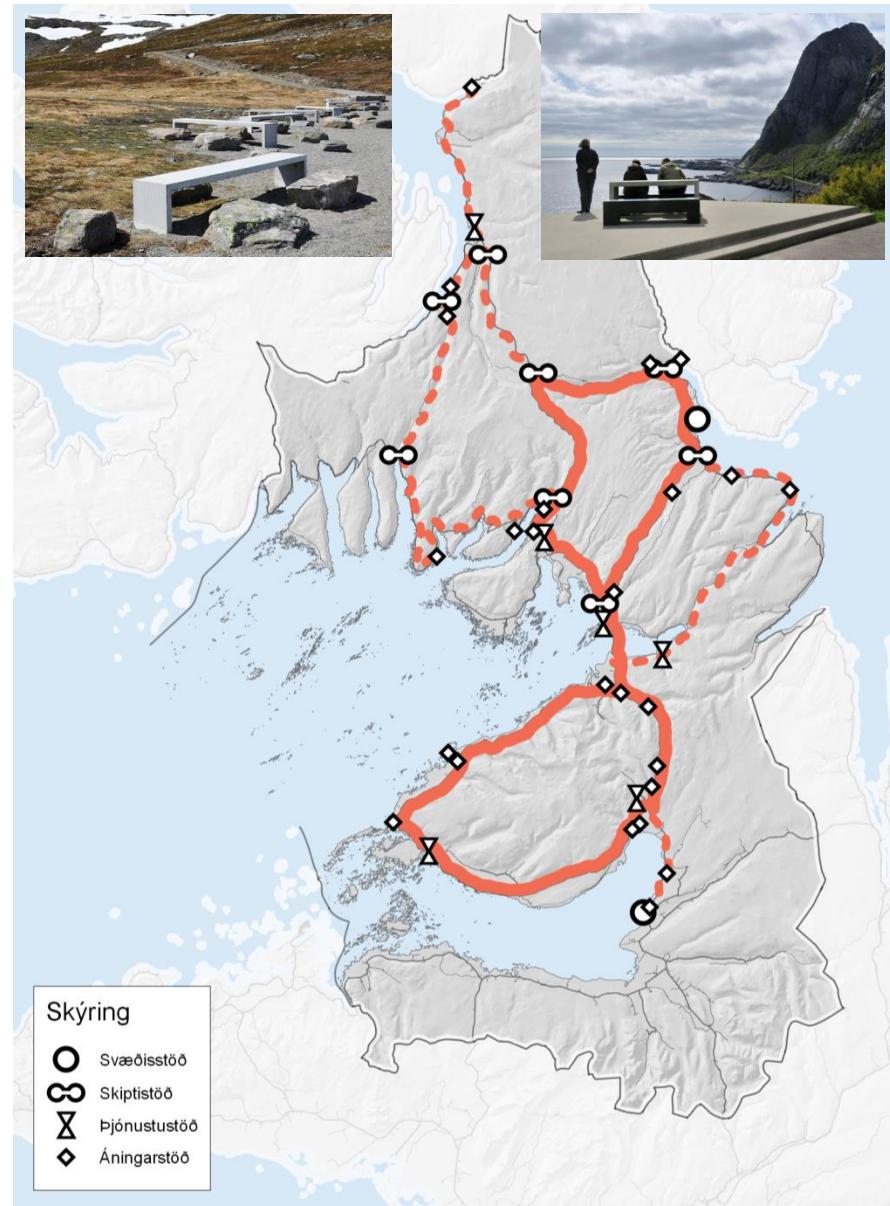
Stefna um þema og söguþræði til nánari útfærslu við vörupróun, uppbyggingu, kynningu og markaðssetningu:

- **Þema:** Byggð og óbyggðir; sveitalíf og þorpslíf; jöklar og loftslagsmál.
- **Söguþræðir:** Búskapur, gróðurfar, hlunnindi til landsins, hlunnindanýting, þjóðsögur tengdar búskap og sjávarnytjum, galdrasögur, sauðfé.

UPPBYGGING

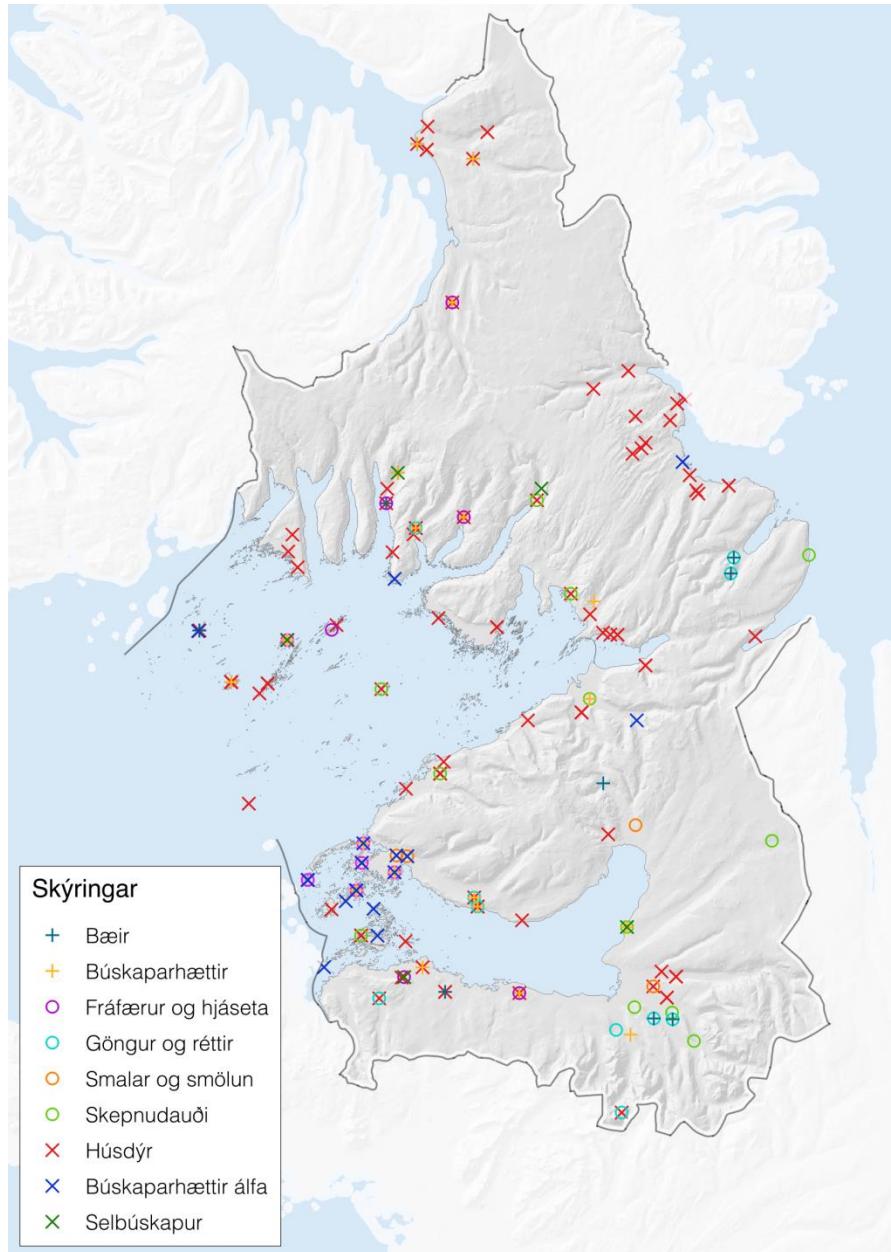
Á áningarstöðvum á þessari leið verði komið fyrir mismunandi bekkjum sem vísa til landslags hvers staðar, m.t.t. staðsetningar, efnis, lita og forms. Efnt verði til samkeppni eða leitað eftir hugmyndum um hönnun/útfærslu á hverjum stað eða fyrir leiðina í heild. Það verður tilvalið fyrir ferðalanga að safna myndum af sér á öllum bekkjunum!

Unnið verði að því að bæta vegi. Vegur um Þorskafjarðarheiði verði vel fær fólksbílum að sumri. Öll þorpin þrjú, Hólmavík, Búðardalur og Reykhólar, verði lykilviðkomustaðir á leiðinni.

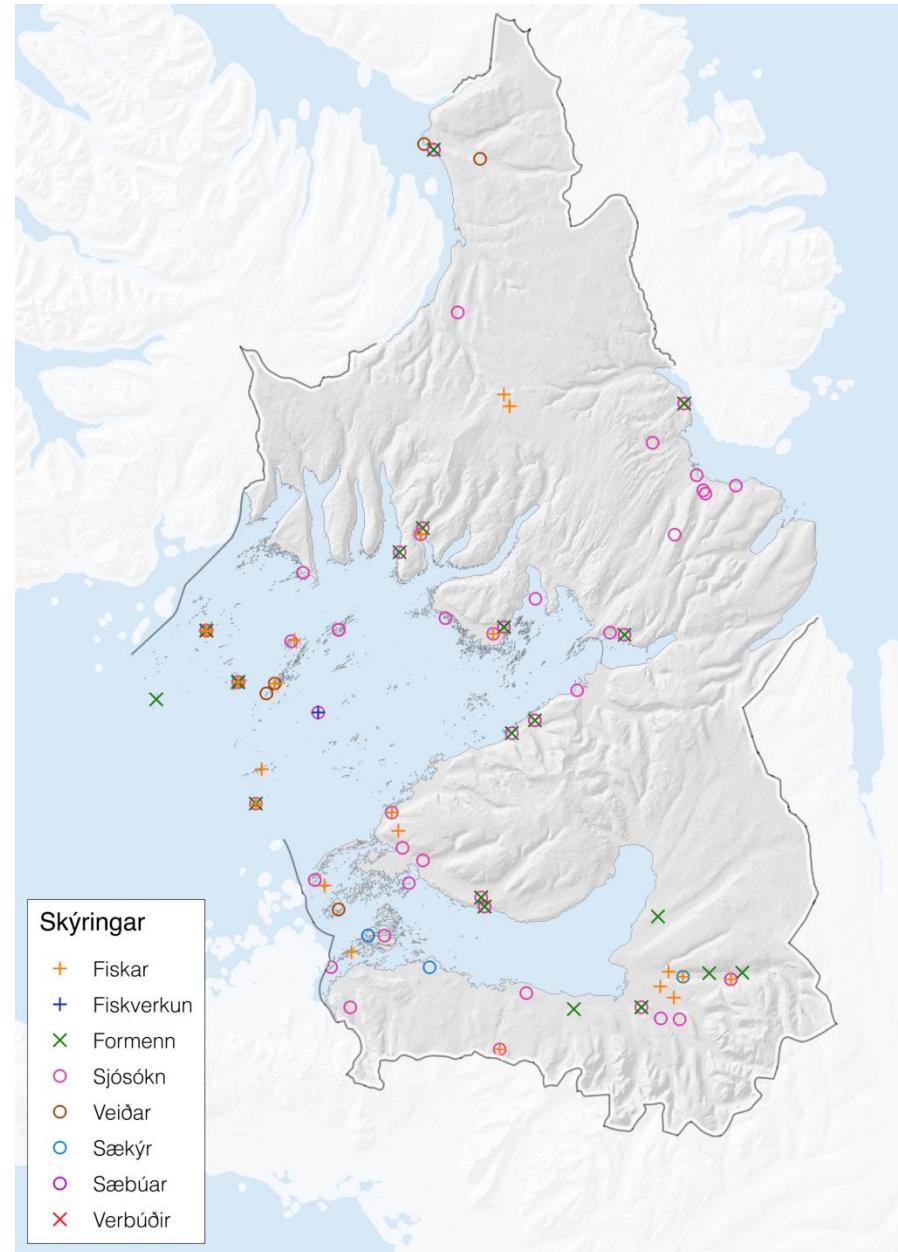

Kort x.x Vesturslaufan. Áningarstöðvar með mismunandi bekkjum

Fordæmi um „bekkjaleið“ má finna hér: Rosnes Bench, www.rosnesbench.com
Ljósmyndir: Nasjonale turistveger, www.nasjonaleturistveger.no.

Kort x.x Þjóðsögustaðir tengdir búskap

Kort x.x Þjóðsögustaðir tengdir sjávarnytjum

8.8 STRANDALEIÐ

EFNIVÍÐUR Í PEMA, SÖGUÞRÆÐI OG FERÐAVÖRUR

Sá hluti skipulagssvæðisins sem snýr að Húnaflóa tilheyrir Ströndum en syðst á þeim eru Steingrímsfjörður, Kollafjörður og Bitrufjörður. Á svæðinu eru líka margir dalir: Heydalur, Miðdalur, Tungudalur, Arnkötludalur, Ósdalur, Staðardalur og Selárdalur. Sauðfjárrækt einkennir sveitirnar en Hólavík er útgerðarstaður sem hefur notið vaxandi hylli sem ferðamannastaður. Þar hafa Galdrasýning á Ströndum og Sauðfjársetur vakið athygli, svo og Náttúrubarnaskólinn, Strandalamb og Strandaber. Landslag Stranda er rómað.

Mikill fjöldi sela hefst við í Húnaflóa og nýlega var farið að bjóða hvalaskoðunarferðir þar. Ferðamennska í tengslum við sjóinn, s.s. sjóstangveiði og bátsferðir til landslags- og náttúruskoðunar, er því tilvalinn.

Stefna um þema og söguþræði til nánari útfærslu við vörupróun, uppbyggingu, kynningu og markaðssetningu:

- *Þema til nánari útfærslu: Sauðfé, þjóðtrú, galdrar; eyðibyggiðir, fjörur, hlunnindi, sjávarfang, lífríki í og við sjó*
- *Söguþræðir til nánari útfærslu: Sauðfjárþúskapur, Sauðfjársetur, þjóðtrú, þjóðsögur, galdrasögur, strandagaldur, hlunnindi og hlunnindanýting, ber, rekaviður, surtarbrandur, drangar, fjara, fuglalíf, selir, hvalir, sjóstangveiði, náttúrubörn, Náttúrubarnaskólinn, tröll, skessur, Steinþímur trölli, jólasveinninn Steinþímur¹.*

UPPBYGGING

Við hönnun áningarstöðva verði leitað innblásturs frá sjávarútvegi, sjávarnytjum og sauðfjárþúskap, handverki, byggingaarfleifð og náttúruefnum Stranda. Efnt verði til samkeppni eða leitað eftir hugmyndum um hönnun/útfærslu á hverjum stað eða fyrir leiðina í heild. Það verður tilvalið fyrir ferðalanga að safna myndum af sér á öllum stöðvunum!

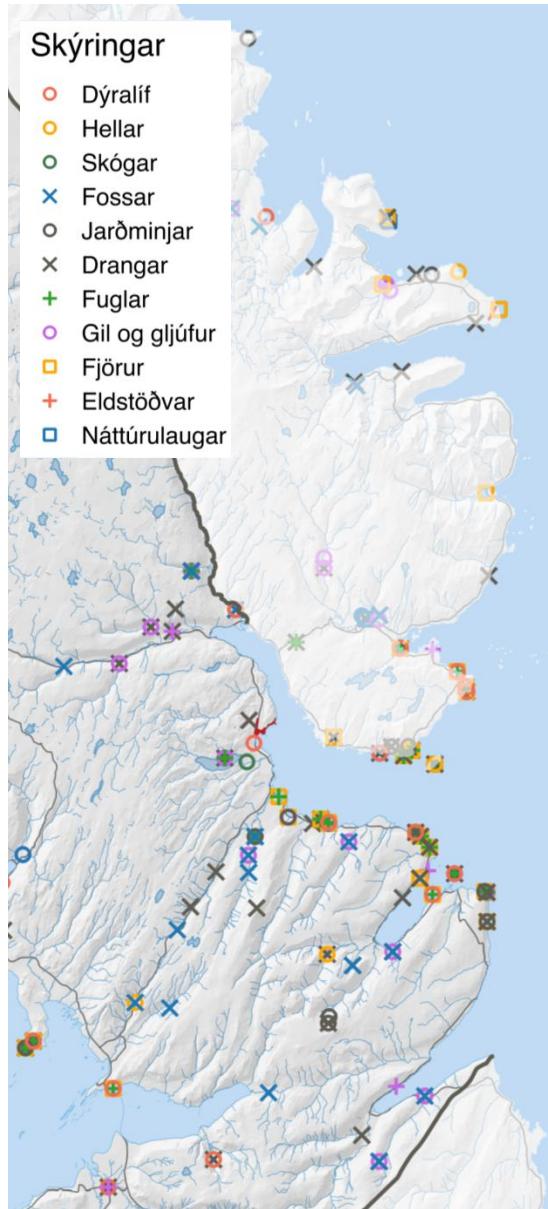
Unnið verði að því að bæta vegi. Hólavík verði lykilviðkomustaður á leiðinni.

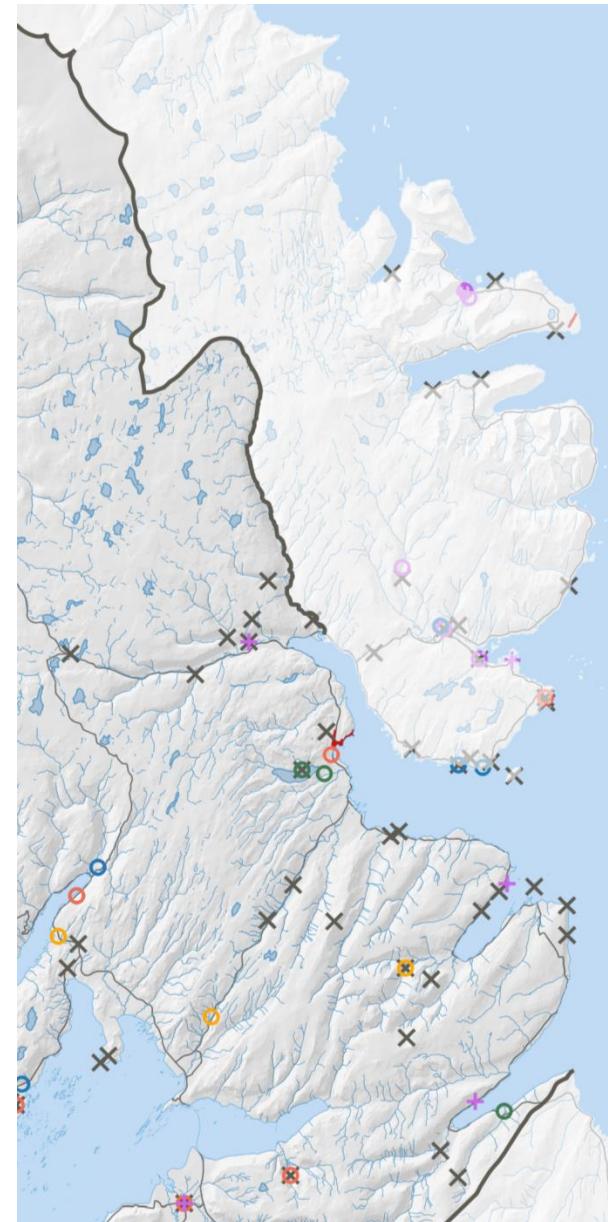
Kort x.x Strandaleið. Áningarstöðvar með tilvísun í sjávarútveg, sauðfjárþúskap og náttúruefni Stranda

Ljósmyndir: JH www.holmavik.is (rekaviður og bátur), Trévirki ehf, Facebooksíða (bekkur úr rekavið).

¹ https://is.wikipedia.org/wiki/%C3%8Dslensku_j%C3%B3lasveinarnir

Kort x.x Á hugaverðir viðkomustaðir á Ströndum, náttúra
Heimild: Gagnagrunnur Ferðamálastofu

Kort x.x Á hugaverðir viðkomustaðir á Ströndum, mannvist
Heimild: Gagnagrunnur Ferðamálastofu

8.9 GÖNGULEIÐ

LEIÐIN

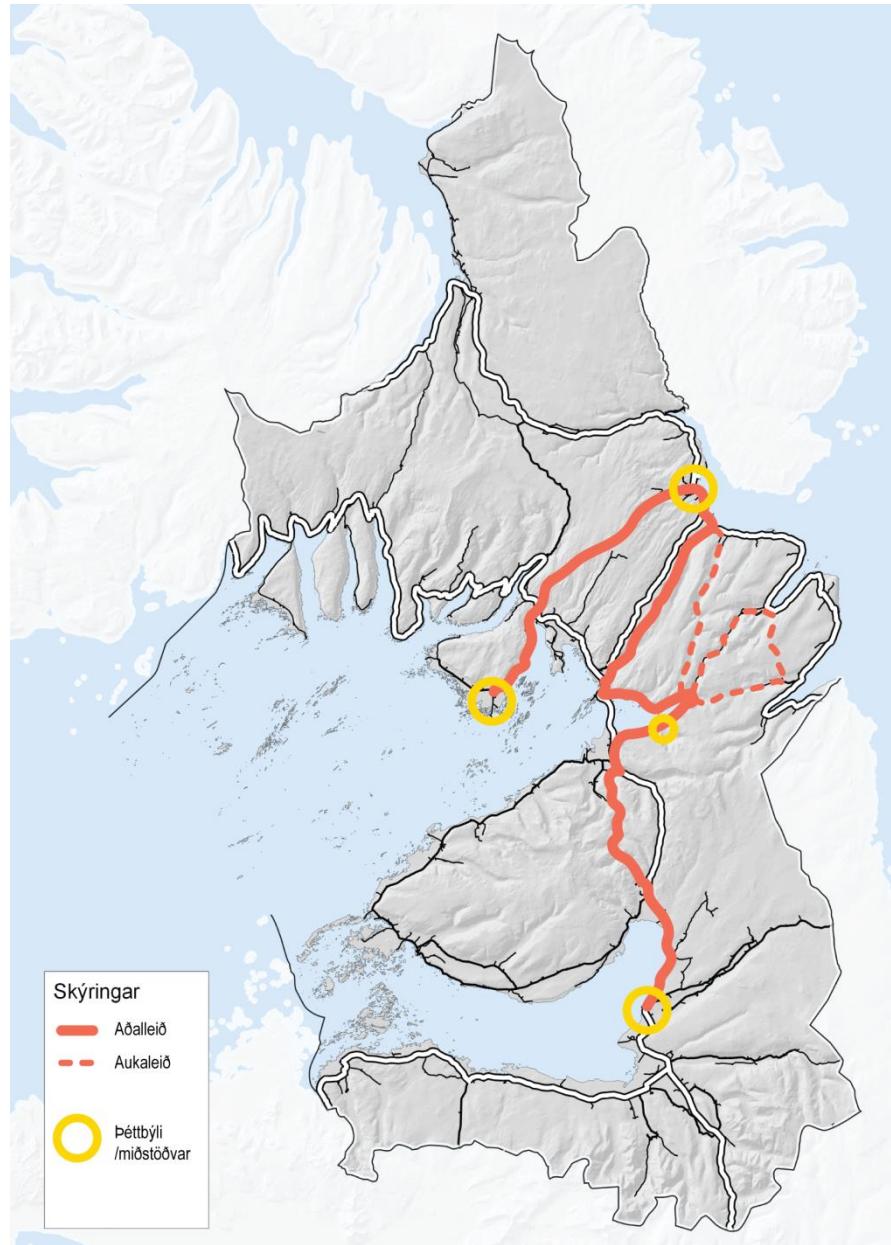
Þróuð verði svæðisbundin gönguleið sem þræðir sig um sveitir og óbyggðir á milli þorpanna þriggja, með viðkomu í Ólafsdal.

STÖÐVAR

Gönguleiðin verði þróuð þannig að gisting verði í þorpunum og á einum stað að auki, t.d. í Ólafsdal. Þannig er leitast við að fjlóga ferðamönnum sem nýta sér þá þjónustu sem fyrir er í þorpunum.

UPPBÝGGING

Leitað verði samstarfs við landeigendur, ferðafélög og ferðaþjónustuaðila um þróun leiðarinnar. Nákvæm lega verði ákveðin í aðalskipulagi.

Kort x.x Svæðisgönguleið

8.10 REIÐLEIÐ

LEIÐIN

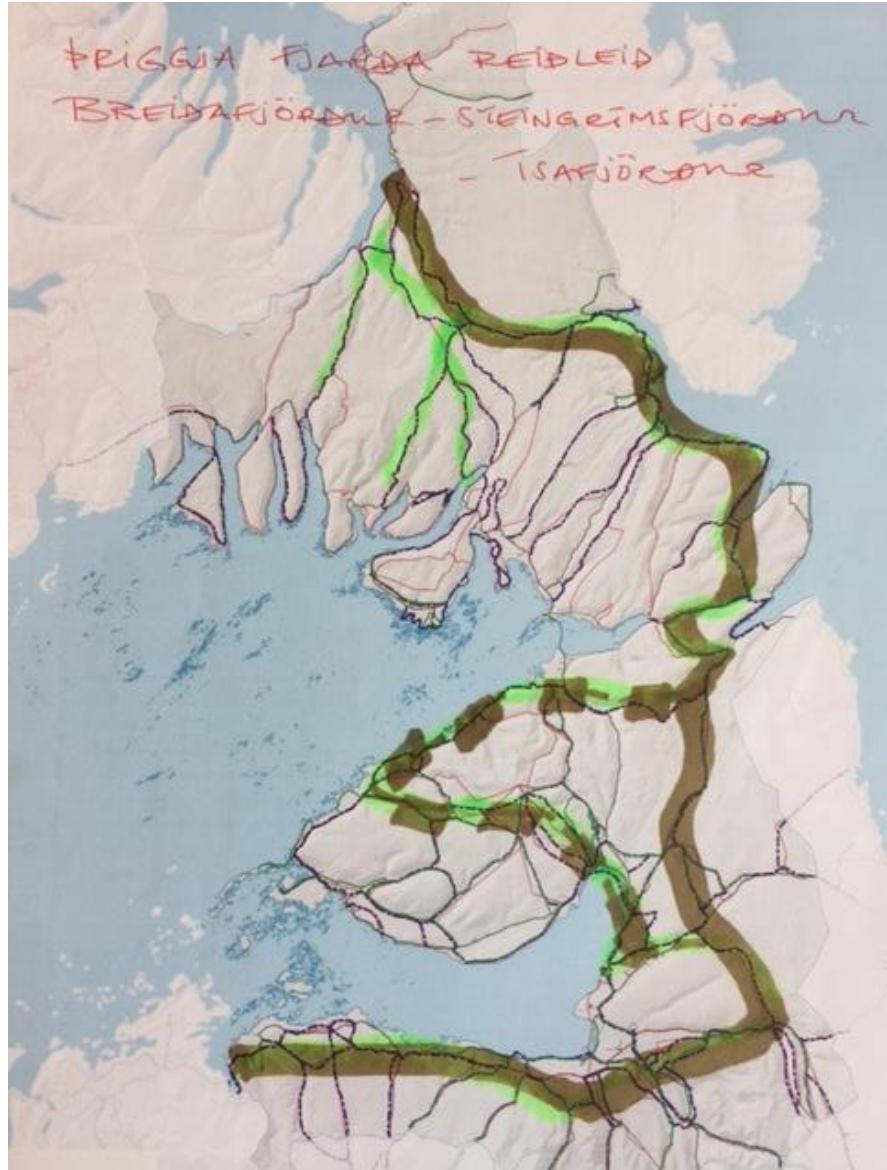
Þróuð verði reiðleið um svæðið endilangt með tækifæri til að upplifa Dali, Breiðafjarðarbotn, syðsta hluta Stranda/Steingrímsfjörð og Ísafjarðarbotn undir Drangajökli. ATH! Gróf lega leiðarinnar er í móton og mun tillaga borin undir hestamannafélög á svæðinu. Tillagan mun liggja fyrir þegar svæðisskipulagstillagan verður auglýst formlega með a.m.k. 6 vikna athugasemdafresti. Nákvæm lega reiðleiðarinnar verður ákveðin í aðalskipulagi.

STÖÐVAR

Skilgreindir verði áningarástaðir og gististaðir á reiðleiðinni.

UPPBÝGGING

Leitað verði samstarfs við landeigendur, ferðafélög og ferðapjónustuaðila um þróun leiðarinnar.

Kort x.x Svæðisreiðleið – í vinnslu

9 UMHVERFIS- OG SKIPULAGSSTEFNA

9.1 SAMHENGI VIÐ STEFNU Í 8. KAFLA

Í þessum 9. kafla er dregin saman stefna í umhverfis- og skipulagsmálum sem er köflum hér að framan, undir leiðum sem snúa að umhverfi og auðlindum. Tilgangurinn er að draga fram yfirlit yfir þessa stefnu á einum stað, óháð því hvort hún snýr að landbúnaði, sjávarnytjum eða ferðaþjónustu. Auk þess er sett fram stefna sem talin er geta stutt enn frekar við sóknarmarkmið svæðisskipulagsins og á við öll áherslusviðin. Það á t.d. við um veitukerfi.

Yfirlitið er sett fram út frá eftirfarandi þáttum sem stefnan snýr að:

- Landnotkun og auðlindanýting
- Verndun
- Vegakerfi
- Veitukerfi
- Landslag og mannvirki

Kort sem fylgja stefnunni eru samsett aðalskipulag sveitarfélaganna og eru þau öll til skýringar. Í öllum tilvikum gildir stefna aðalskipulags hvað varðar afmörkun landnotkunar og legu grunnkerfa. Hlutverk svæðisskipulagsins er fyrst og fremst að marka sameiginlega framtíðarsýn á byggðarþróun og leggja áherslur þar sem mikilvægt þykir að að þær séu sameiginlegar, til nánari útfærslu í aðalskipulagi.

9.2 LANDNOTKUN OG AUÐLINDANÝTING

Við aðalskipulagsgerð verði land greint m.t.t. hentugleika til ræktunar með það að markmiði að vernda slíkt land. Það yrði gert með því að afmarka landið og setja ákvæði um það í aðalskipulagi.

Kannaðir verði möguleikar til nýtingar jarðhita til þróunar í landbúnaði, s.s. fyrir ylrækt og smáiðnað. Á þeim grunni verði mörkuð stefna í aðalskipulagi.

Kannaðir verði möguleikar til nýtingar jarðhita til framleiðslu á vönduðum, hreinum sjávarafurðum. Á þeim grunni verði mörkuð stefna í aðalskipulagi.

Settar verði reglur um umferð vélknúinna farartækja sem miða að því að tryggja frið í beitarlöndum. Skilgreining ferðaleiða og áningarástöðva í þessu svæðisskipulagi, sem er til nánari útfærslu í aðalskipulagi, miðar að sama marki.

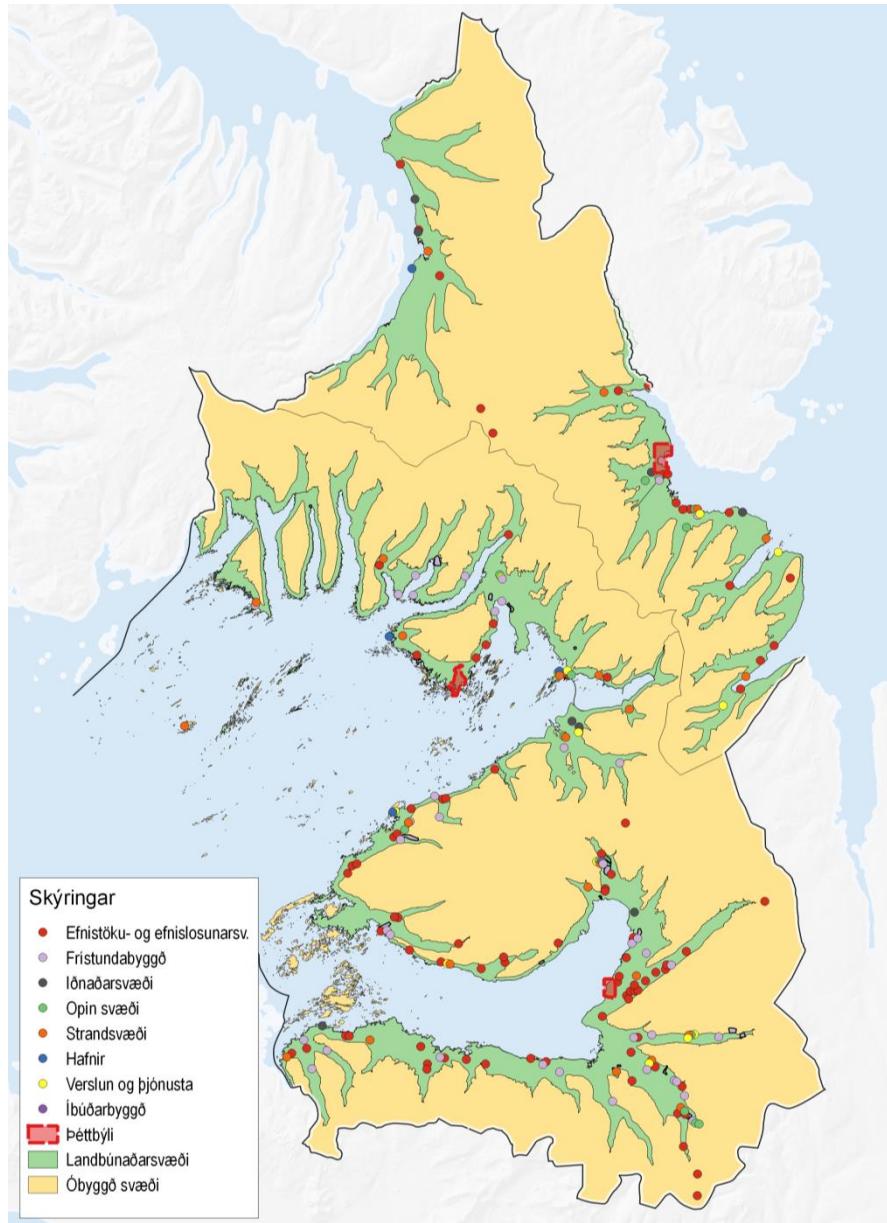
Sauðfjárveikivarnir svæðisins verði treystar með bættum varnargirðingum og fræðslu um mikilvægi þeirra.

Stuðlað verði að sjálfbærri nýtingu sjávarauðlinda. Haf- og strandsvæðaskipulagi verði m.a. beitt í þeim tilgangi.

Möguleg nýtingarsvæði mismunandi sjávar- og strandauðlinda verði kortlögð þannig að yfirsýn fáist yfir auðlindirnar og samspil þeirra. Einnig svo stuðla megi að vel ígrunduðum ákvörðunum um sjálfbæra nýtingu og að góðri stjórnun við framleiðslu. Forgangsverkefni verði kortlagning þaratökusvæða og saltvinnslusvæða. Á þeim grunni verði tekin ákvörðun um frekari stefnumótun fyrir þang- og saltvinnslu (sjá einnig um rannsóknir aftar).

Reykhólar verði áfram þróaðir sem þarabaðstaður.

Tekið verði mið af vatnsskorti í Breiðafjarðareyjum við þróun ferðaþjónustu í Flatey.

Kort x.x Landnotkunarflokkar aðalskipulags

Heimild: Aðalskipulag sveitarfélaganna

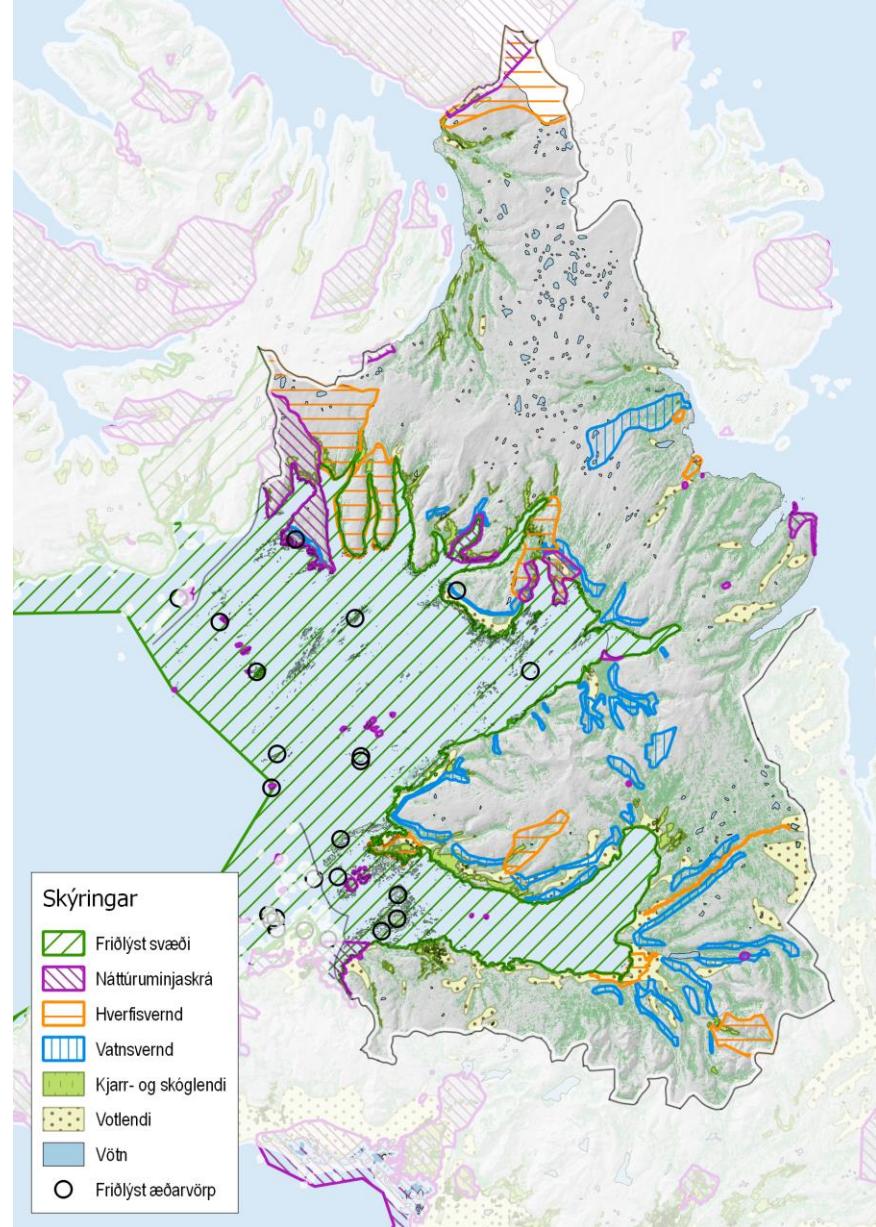
9.3 VERNDUN

Stuðlað verði að verndun votlendis og merkra birkiskóga svæðisins, m.a. með afmörkun hverfisverndarsvæða í aðalskipulagi. Skoðað verði hvar endurheimta mætti votlendi.

Stuðlað verði að verndun viðkvæmra og sérstæðra strandsvæða, m.a. með afmörkun hverfisverndarsvæða í aðalskipulagi.

Komið verði í veg fyrir útbreiðslu ágengra plöntutegunda, s.s. lúpínu og kerfils, á beitilönd, berjalönd og grasalönd.

Staðinn verður vörður um byggingaarf svæðisins og tekið tillit til hans við mannvirkjagerð.

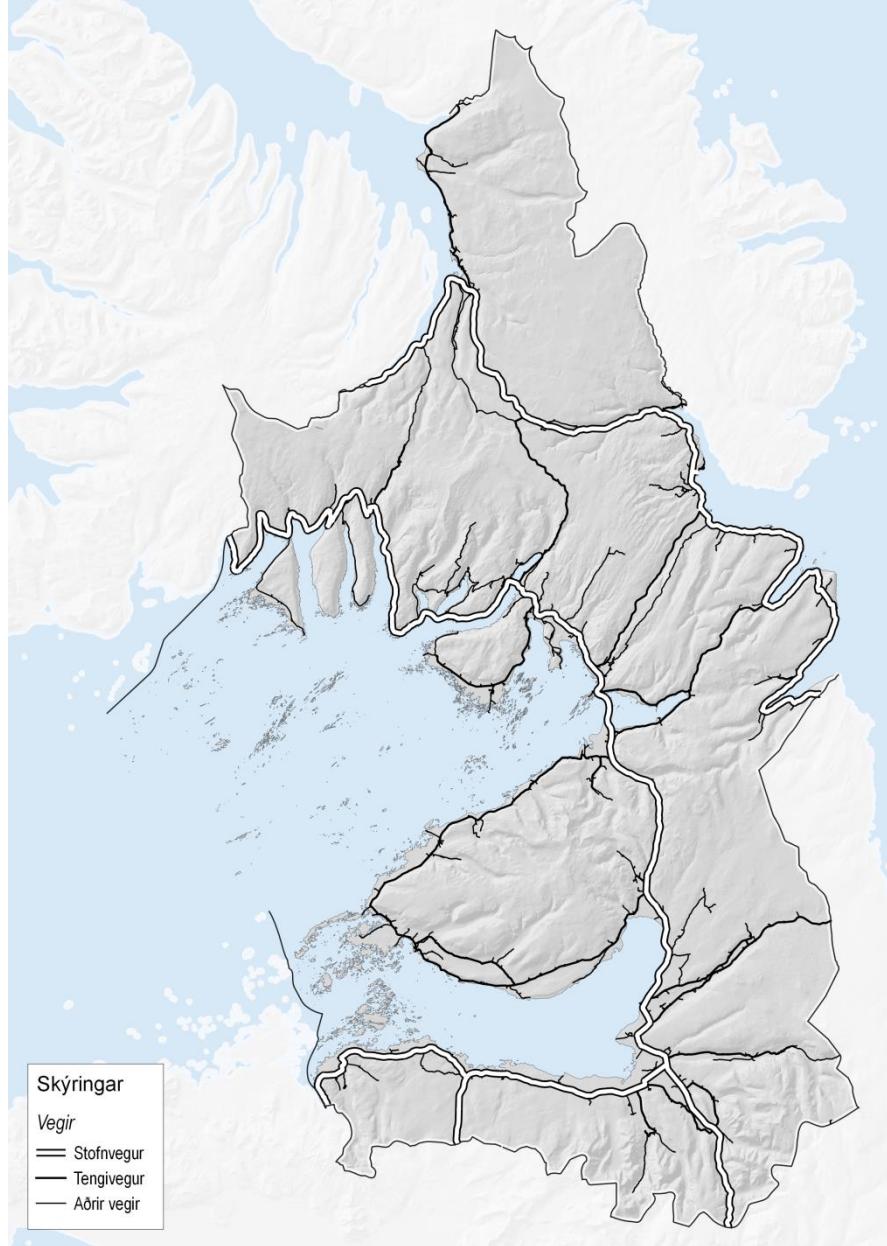
Kort x.x Samsett aðalskipulag: Verndarflokkar og kjarr-, skóg- og votlendi

Heimild: Aðalskipulag sveitarfélöganna, landupplýsingar Umhverfisstofnunar og Gróðurkort af Íslandi 1998.

9.4 VEGAKERFI

Vegir á milli svæðisins og sveitarfélaga á Vestfjörðum, Vesturlandi og Norðurlandi vestra, verði bættir til að svæðið geti sem best nýtt möguleika sína til þróunar. Lögð verði sérstök áhersla á bættan veg um Skógarströnd og að einbreiðar brýr heyri sögunni til.

Þráð verði svæðibundið leiðakerfi ökuleiða sem bjóða upp á lengri og styttrei ferðir um svæðið – Breiðafjarðarleið, Strandaleið, Dalaleið og Vesturslaufan/Vesturáttan. Hver leið verði þróuð út frá nokkrum söguþráðum en hverri þeirra má einnig tengja ýmiskonar þemaferðir. Þorpin þrjú verði megin þjónustustaðir leiðanna en á hverri leið verði áfangastaðir og áningarástaðir sem ýta undir að gestir staldri við á svæðinu (sjá nánari stefnu fyrir leiðirnar í köflum 8.4-8.8). Þróun leiðanna krefst þess að vegir á svæðinu verði bættir. Einkanlega er mikilvægt að byggja upp Skógarstrandarveg til að svæðið geti notið þess ávinnings í ferðabjónustu sem bætt tenging við Snæfellsnes getur gefið. Einig er gert ráð fyrir úrbótum á Vestfjarðarvegi nr. 60 um Reykhólahrepp en lega hans er ákveðin í aðalskipulagi, eins og lega annarra vega.

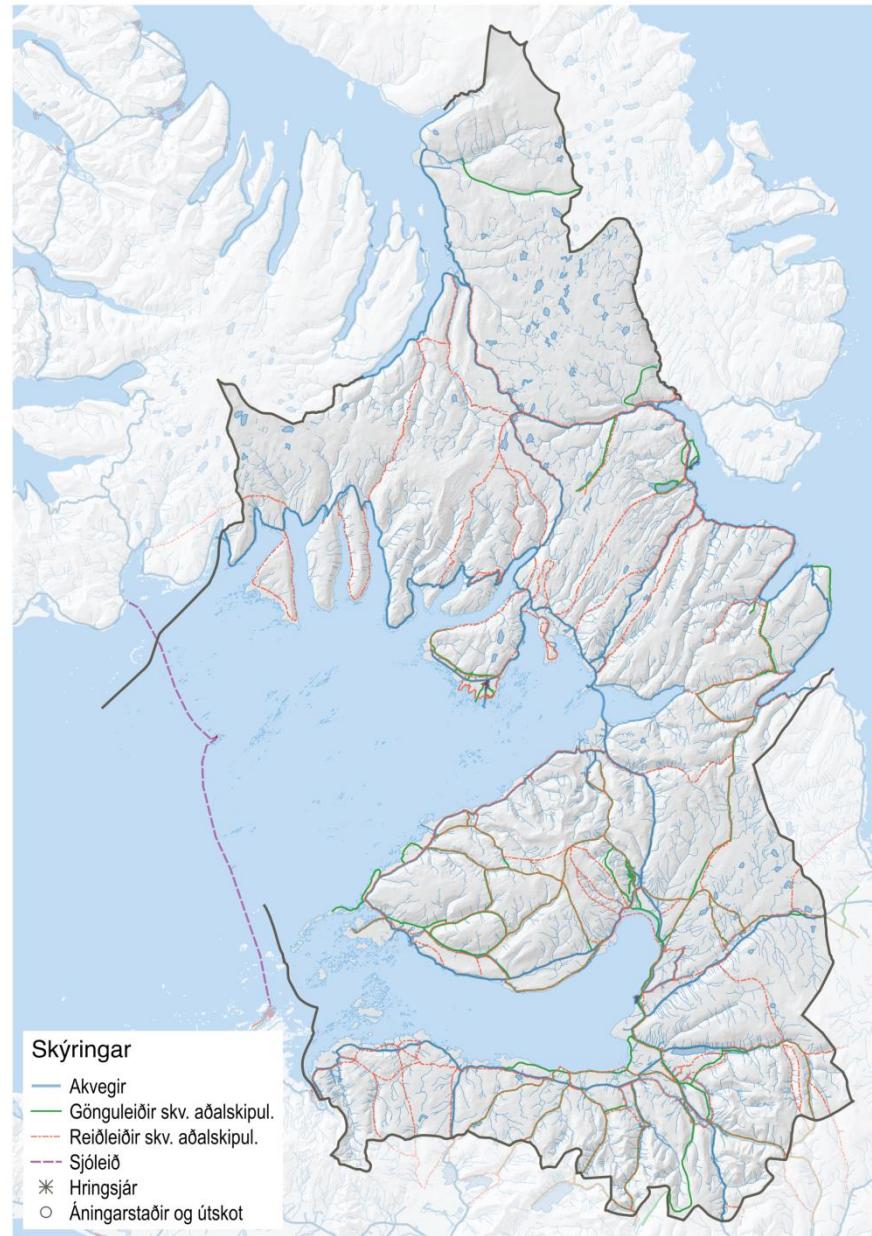

Kort x.x Samsett aðalskipulag sveitarfélaganna: Vegakerfi

9.5 GÖNGU- OG REIÐLEIÐIR

Þróuð verði gönguleið á milli þorpanna þriggja, Búðardals, Reykhóla og Hólmavíkur – þriggja þorpa leiðin (sjá kafla 8.9), m.a. í þeim tilgangi að styrkja þjónustuhlutverk þeirra. Lega leiðarinnar verði útfærð í aðalskipulagi.

Þróuð verði ein svæðisbundin reiðleið (sjá kafla 8.11). Lega leiðarinnar verði útfærð í aðalskipulagi.

Kort x.x Samsett aðalskipulag sveitarfélaganna: Göngu- og reiðleiðir

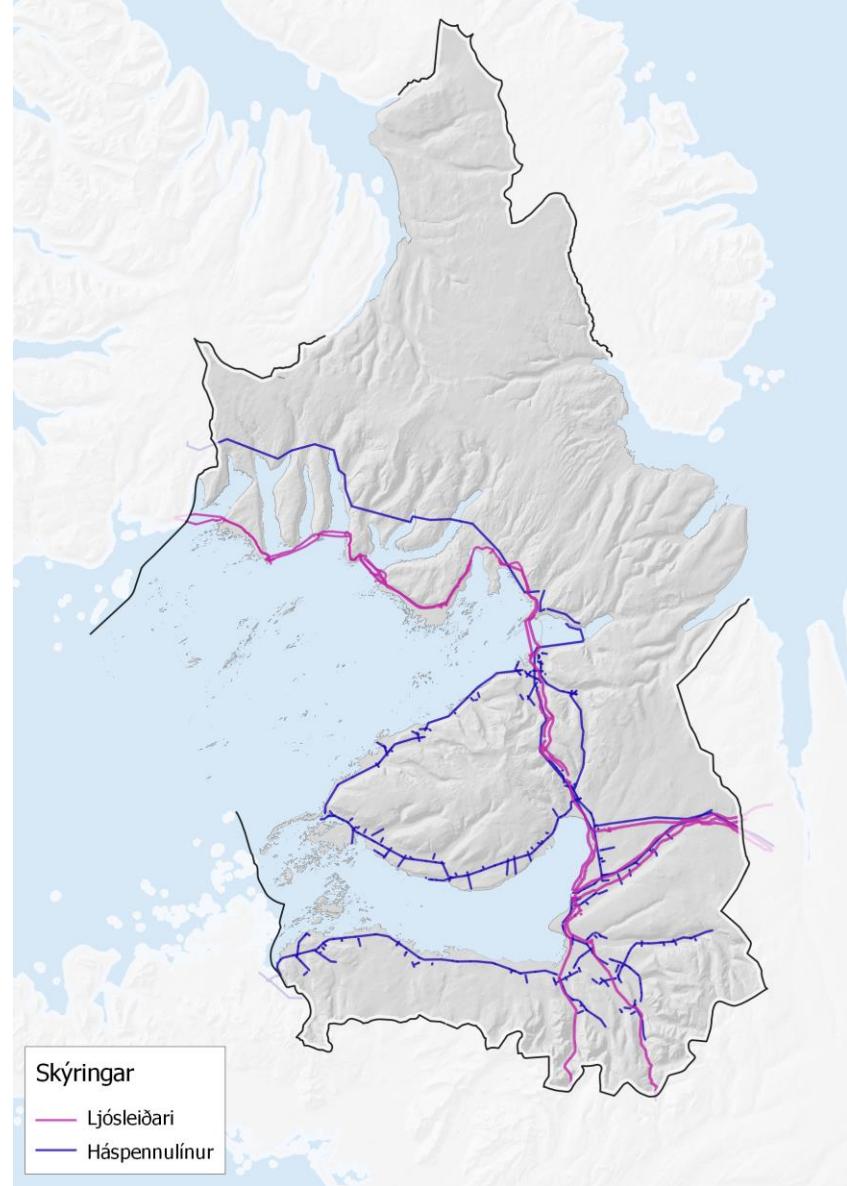
9.6 VEITUKERFI

Gæði neysluvatns verði tryggð með því að girða af vatnsból og leyfa engar framkvæmdir sem gætu ógnað vatnsverndarsvæðum.

Sem stærstur hluti byggðar á svæðinu njóti hitaveitu og í þeim tilgangi verði rannsóknum á jarðhita og mögulegri nýtingu hans til húshitunar framhaldið.

Áfram verði unnið uppbyggingu ljósleiðara og farsímasenda þannig að fjarskiptapjónusta á svæðinu verði öflug og örugg og þjóni íbúum, fyrirtækjum og ferðamönnum sem allra best.

Öll byggð á svæðinu verði tengd viðurkenndum rotþróm.

Kort x.x Samsett aðalskipulag sveitarfélaganna: Veitukerfi. Einungis eru sýndar þær línur sem koma fram á gildandi aðalskipulagsuppráttum (gógn úr aðalskipulagi Strandabyggðar eru í athugun).

9.7 LANDSLAG OG MANNVIRKJAGERÐ

Landbúnaðarlandslagi verði viðhaldið, s.s. með túnslætti og góðu viðhaldi landbúnaðarmannvirkja.

Höfnum á Hólmavík, Reykhólum og Skarðsströnd verði vel viðhaldið og aðstaða til útgerðar og vinnslu verði góð.

Við deiliskipulagsgerð og veitingu bygginga- og framkvæmdaleyfa verði þess gætt að vel sé vandað til mannvirkjagerðar og umhverfismótunar. Tekið verði mið af landslagi og byggingarárfi, svo sem m.t.t. staðsetningar, forms, lita og efna. Leitað verði álits fagaðila eftir því sem ástæða þykir til.

Staðinn verði vörður um lífríki, jarðveg, merkar jarðmyndanir og fornleifar.

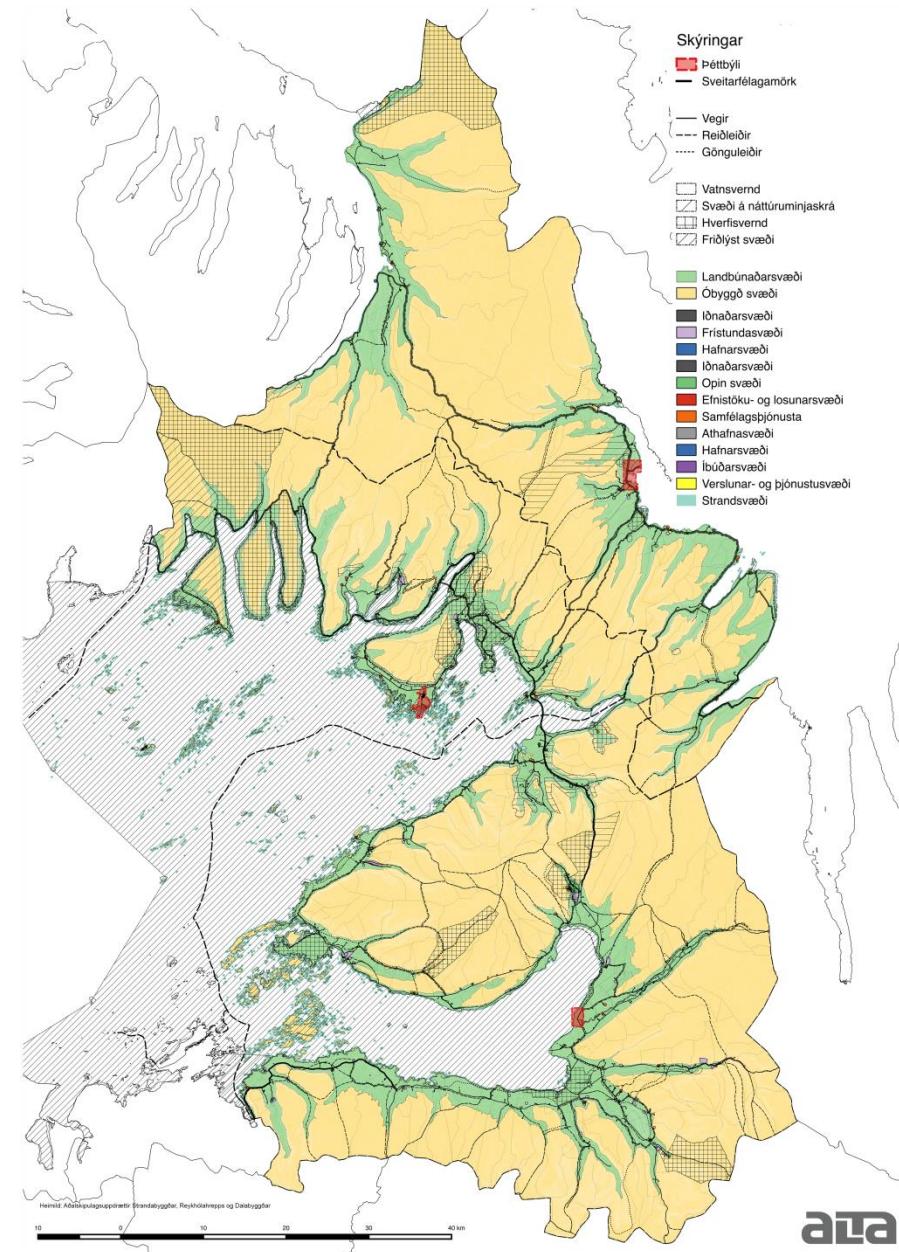
Staðinn verður vörður um byggingaarf svæðisins og tekið tillit til hans við mannvirkjagerð.

Sérstaða svæðisins í landslagi, sögu og menningu verði dregin fram við umhverfismótun og mannvirkjagerð á ferðaleiðum. Áhersla verði á að draga fram hlunnindanýtingu, sögusvið einstakra sagna, auðugt fuglalíf og annað lífríki strand- og hafsvæða. Söguþráðum fyrir hverja ferðaleið í leiðakerfinu er lýst í köflum 8.4-8.8.

9.8 SAMSETT AÐALSKIPULAG

Hér er aðalskipulag sveitarfélaganna sett saman í eina heild þannig að yfirsýn fáist yfir gildandi stefnu um landnotkun, verndun og grunngerð. Þetta kort og öll önnur kort í svæðisskipulagstillöggunni eru til skýringar með stefnutexta. Afmörkun svæða og lega grunnkerfa er ákveðin í aðalskipulagi hvers sveitarfélags á grunni þeirrar stefnu sem texti og skýringarkort lýsa.

Kort x.x Samsett aðalskipulag: Landnotkun, verndarsvæði og grunnkerfi (veitukerfi eru ekki sýnd)

10 FRAMFYLGD

10.1 SAMSTARFSVETTVANGUR

Svæðisskipulagsnefnd, í umboði sveitarstjórna, fer með framfylgd svæðisskipulags skv. skipulagslögum. En til þess að markmið svæðisskipulagsins náist - þau sem snúa ekki einungis að skipulagsmálum - þarf breiða þáttöku samfélaga svæðisins, samtaka, fyrirtækja og stofnana. Sveitarstjórnir þurfa að hafa sinn samstarfsvettvang en mögulega mætti útvíkka slíkan vettvang þannig að samtök, félög og stofnanir væru líka aðili að honum. Slíkur samstarfsvettvangur getur kallast klasi, svæðisgarður, héraðsstjórn, svæðisstjórn, svæðisráð eða annað. Hverju nafni sem hann kann að nefnast þá væri hlutverk hans að:

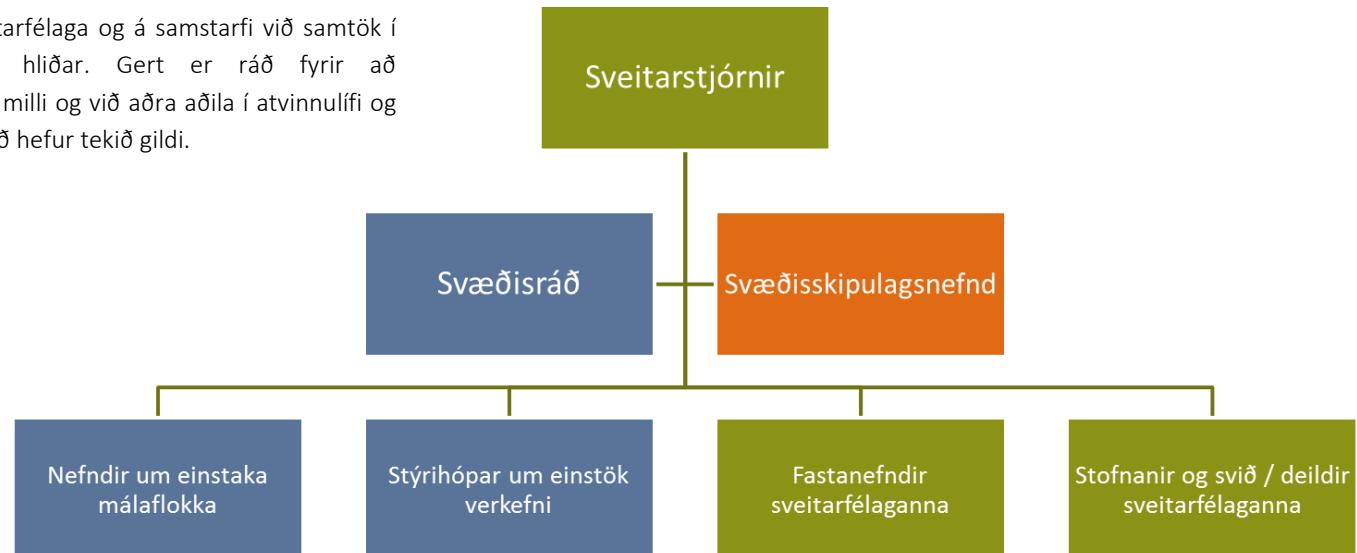
- Vinna að framfylgd svæðisskipulagsverkefna.
- Gera fjárhags- og verkefnaáætlun fyrir hvert ár, þ.m.t. forgangsröðun verkefna.
- Sækja fé í einstök verkefni.
- Skipa nefndir/stýrihópa um einstök mál/verkefni.
- Halda samstarfsfundi með hagsmunaaðilum.
- Upplýsa um framgang áætlunarinnar.

Mögulegt fyrirkomulag á samstarfi milli sveitarfélaga og á samstarfi við samtök í samfélagini er sýnt á mynd hér til hliðar. Gert er ráð fyrir að samstarfsfyrirkomulag sveitarfélaganna sín á milli og við aðra aðila í atvinnulífi og samfélagi, verði mótað þegar svæðisskipulagið hefur tekið gildi.

10.2 VERKFÆRI VIÐ FRAMFYLGD

Gert er ráð fyrir að eftirfarandi „verkfærum“ verði beitt við framfylgd svæðisskipulagsins:

- Verkefnaáætlanir
- Fjárhagsáætlanir
- Undirnefndir og stýrihópar
- Stofnanir og deildir sveitarfélaga
- Samstarfsfundir með hagsmunaaðilum
- Samvinna við önnur sveitarfélög
- Aðalskipulag
- Deiliskipulag
- Framkvæmda- og byggingaleyfi

HEIMILDIR OG ÍTAREFNI

Aðalskipulag Dalabyggðar 2004-2016.

Aðalskipulag Reykhólahrepps 2006-2018.

Aðalskipulag Strandabyggðar 2010-2022.

Alta (2011). Íbúaþing í Dalabyggð. <http://dalabyggd.alta.is/home>

Alta (2014). Staðarandi Reykhóla.

http://issuu.com/alta_ehf/docs/stadarandi_reykhola_prent

Alta (2015). Að búa í haginn – Samstarf til sóknar. Samantekt af samráðsfundi í Tjarnarlundi, haldinn 31. mars 2015. http://www.dalabyggd.is/Files/Skra_0071109.pdf

Alþingi (2016). Þingsályktun um landsskipulagsstefnu 2015–2026.

<http://www.althingi.is/altext/145/s/1027.html>

Alþingi (2012). Þingsályktun um samgönguáætlun fyrir árin 2011–2022.

<http://www.althingi.is/altext/140/s/pdf/1630.pdf>

Alþingi (2012). Þingsályktun um fjögurra ára samgönguáætlun fyrir árin 2011–2014.

<http://www.althingi.is/altext/140/s/pdf/1629.pdf>

Alþingi (2009). Tillaga til þingsályktunar um náttúruverndaráætlun 2009–2013.

<http://www.althingi.is/altext/136/s/0239.html>

Alþingi (2004). Þingsályktun um náttúruverndaráætlun 2004–2008.

Alþingi (1995). Lög um vernd Breiðafjarðar, nr. 54/1995.

<http://www.althingi.is/lagas/145a/1995054.html>

Arnkatla (2008). Stefnumótun í ferðaþjónustu fyrir árin 2008–2012.

http://www.ferdamalastofa.is/static/files/upload/files/200891916241arnkatla_stefnumotu_n_08.pdf (sjá einnig <http://strandir.is/arnkatla-2008-formlega-stofnadur-a-morgun/>)

Atvinnu- og nýsköpunarráðuneyti (2010). Skýrsla nefndar um landnotkun: Athugun á notkun og varðveislu ræktanlegs lands á Íslandi.

http://www.atvinnuvegaraduneyti.is/media/Skyrslur/Skyrsla_nefndar_um_landnotkun_b.pdf

Atvinnuþróunarfélag Vestfjarða. <http://www.atvest.is/>

Atvest (2014). Greining á sjávarútvegi á Ströndum. Minnisblað um Strandabyggð, dags. 10. nóvember 2014. Unnið af Viktoríu Rán Ólafsdóttur og Shiran Þórissyni.

Atvinnuþróunarfélag Vestfjarða (1999). Úttekt á stöðu og möguleikum ferðaþjónustu í Reykhólahreppi sumarið 1999. http://www.atvest.is/utgafa_og_skyrslur/skra/35/

Bátaþjávefur Hjalta Hafþórssonar, <http://tile.is/>

Breiðfirðingafélagið. <http://www.bf.is/>

Breiðafjarðareyjar, áhugaverðir staðir.

http://www.nat.is/travelguide/br_eyjar_eyjarnar_breidafirdi.htm

Breiðafjarðarfléttan. <http://www.flettan.is/>

Breiðafjarðarnefnd. <http://www.breidafjordur.is/>

Breiðafjarðarnefnd (2009). Menningarminjar á Breiðafirði. Niðurstöður sérfræðingafundar í Stykkishólmi, 17.-18. apríl 2009.

Byggðastofnun (2014). Stöðugreining Vesturlands og Stöðugreining Vestfjarða.

<http://www.bryggdastofnun.is/is/verkefni/stodugreiningar-landshluta>

Byggðastofnun (2016). Dreifing nautgripa á Íslandi.

<https://www.bryggdastofnun.is/static/files/Byggdabrunnur/nautgriparaekt.pdf>

Byggðastofnun (2016). Dreifing sauðfjár á Íslandi.

https://www.bryggdastofnun.is/static/files/Byggdabrunnur/dreifing_saudfjarbua.pdf

Bændasamtök Íslands. <http://www.bondi.is>

Ferðamálasamtök Vestfjarða. <http://www.vestfiskferdamal.is/>

Ferðamálasamtök Vesturlands.

<http://www.ferdamalasamtok.is/landshlutamasamtok/vesturland>

Ferðamálastofa (2015). Auðlindir ferðaþjónustunnar.

<http://www.ferdamalastofa.is/is/samstarf-og-markadir/markadsmal/kortlagning-audlinda>

Flatey á Breiðafirði. <http://www.flatey.com/>

Fjaran og hafið, <http://www1.nams.is/hafid/>

Fjórðungssamband Vestfirðinga. <http://fjordungssamband.is/>

Fastaneftnd Fjórðungssambands Vestfirðinga um samgöngumál.

<http://fjordungssamband.is/samgongunefnd/>

Fornleifastofnun Íslands (2006). Fornleifarannsókn á Grettislaug á Reykhólum.

Fornleifastofnun Íslands (2006). Menningarminjar í Saurbæjarhreppi. Svæðisskráning.

Fornleifastofnun Íslands (2008). Fornleifarannsókn að Hofstöðum í Þorskafirði.

Fornleifastofnun Íslands (2008). Menningarminjar í Haukadalshreppi. Svæðisskráning fornleifa.

Fornleifastofnun Íslands (2008). Menningarminjar í Laxárdalshreppi. Svæðisskráning fornleifa.

Fornleifastofnun Íslands (2008). Menningarminjar í Miðdalahrennpi, Dalasýslu. Svæðisskráning fornleifa.

- Fornlefastofnun Íslands (2008). Menningarminjar í Skógarstrandahreppi. Svæðisskráning fornleifa.
- Fornlefastofnun Íslands (2009). Menningarminjar í Hörðudalshreppi. Svæðisskráning fornleifa.
- Fornlefastofnun Íslands (2009). Akureyjar. Aðalskráning fornleifa.
- Fornlefastofnun Íslands (2009). Hergilsey.
- Fornlefastofnun Íslands (2009). Kirkjur og bænhús í Austur-Barðastrandarsýslu.
- Fornlefastofnun Íslands (2009). Framvinduskýrsla um fornleifarannsóknir í Öxney á Breiðafirði 2007.
- Fornlefastofnun Íslands (2010). Fornleifarannsóknir í Haukadal 2009.
- Fornlefastofnun Íslands (2011). Fornleifaathuganir í Saurbæ í Döllum 2007 og 2011.
- Fornlefastofnun Íslands (2011). Dysjar, leiði og haugar. Fornleifarannsóknir á Skógarströnd 2011.
- Fornlefastofnun Íslands (2011). Dysjar, leiði og haugar. Fornleifarannsóknir í Hörðudal 2011.
- Fornlefastofnun Íslands (2011). Forn gröf á Skipaeyri í landi Kinnarstaða, A-Barðastrandarsýslu - Fornleifarannsókn 2011.
- Fornlefastofnun Íslands (2012). Skáleyjar. Aðalskráning fornleifa.
- Gistihúsið Nýp, Skarðsströnd, Dalabyggð. <http://hyp.is/>
- Guðrún Gísladóttir og Hjörðís Linda Jónsdóttir (2007). Örnefni í sjó á Breiðafirði. http://www.breidafjordur.is/Utgafa/ornefni_i_sjo_a_Breidafirdi.pdf
- Gönguleiðir, Vestfirðir. http://www.nat.is/gonguleidirisl/gonguleidir_vestfirdir.htm
- Gönguleiðir um Lauga, heimahaga Guðrúnar Ósvífursdóttur. http://dalabyggd.is/Files/Skra_0067654.pdf
- Greinargerð starfshóps til iðnaðar- og viðskiptaráðherra um mat á umfangi og nýtingarmöguleikum sjávarorku (2015). <https://www.atvinnuvegaraduneyti.is/media/Acrobat/150512-Sjavarorka-lokaskjal.pdf>
- Guðmundur L. Hafsteinsson (2006). Þorpið í Flatey á Breiðafirði. Byggða- og húsakönnun. Reykhólahreppur.
- Hagstofa Íslands. <https://www.hagstofa.is/>
- Háskólastetur Vestfjarða. <http://www.uw.is/>
- Ingibjörg Benediktsdóttir (2015). Hver yrðu áhrif sameiningar Strandabyggðar, Reykhólahrepps og Dalabyggðar á þjónustu og stjórnsýslu? Lokaverkefni við Hug- og félagsvísindasvið Háskólangs á Akureyri. http://skemman.is/stream/get/1946/21416/48148/1/Ingibj%C3%B6rg_Benediktsd%C3%B3ttir_lok0146.pdf
- Landbúnaðarháskóli Íslands, Jarðvegsstofa. <http://jardvegsstofa.lbhi.is/>
- Landhelgsgæsla Íslands, <http://www.lhg.is/frettirogutgafa/frettir/nr/1471>
- Landssamtök sauðfjárbænda. <http://www.saudfe.is/>
- Landssamband veiðifélaga. <http://www.angling.is/is/>
- Laxar, laxveiði á Íslandi. <http://www.laxar.net/>
- Magnús Freyr Ólafsson og Rósá Björk Halldórsdóttir (2012). Ferðaþjónusta á Vesturlandi. Staða og stefna: 2012-2015. Markaðsstofa Vesturlands. http://www.west.is/static/files/PDF2014/stefnuskyrslamv_30052012.pdf
- Margret Herdís Einarsdóttir (2011). Ímyndarsköpun ferðaþjónustu á jaðarsvæðum: Strandir sem áfangastaður ferðamanna. Lokaritgerð til BS-prófs. <https://skemman.is/handle/1946/8632>
- Markaðsstofa Vestfjarða. http://fjordungssamband.is/markadsstofa_vestfjarda/ og <http://www.westfjords.is/is/>
- Markaðsstofa Vesturlands. <http://www.west.is/is/frettir-af-innra-starfi>
- Menningarmiðja Dalanna. <http://www.budardalur.is/>
- Menningarráð Vestfjarða. <http://fjordungssamband.is/menningarrad/>
- Menningarráð Vesturlands. <http://www.menningarviti.is/>
- Minjastofnun Íslands, þ.m.t. vefsjár, <http://www.minjastofnun.is/>
- Namur.is. Allt um efnistöku og frágang. <http://www.namur.is/>
- NAT, veiðivefur. <http://nat.is/veidi/veidi.htm>
- Natural England (2014). An Approach to Landscape Character Assessment. https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/396192/landscape-character-assessment.pdf
- Natural England (2012). An Approach to Seascapes Character Assessment. https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/396177/seascape-character-assessment.pdf
- Námsgagnastofnun og Hafrannsóknastofnun. Fjaran og hafið, vefur með fróðleik um lífverur sem lifa í fjörum og hafinu. <http://www1.nams.is/hafid/index.php>
- Náttúrufræðistofnun Íslands (2017). Vistgerðir á Íslandi.
- Náttúrufræðistofnun (á.á.). Ár og vötn. <http://www.ni.is/jord/vatn/ar-og-votn>

- Náttúrustofa Vestfjarða. <http://www.nave.is/>
- Náttúrustofa Vesturlands. <http://nsv.is/>
- Nýsköpunarmiðstöð Íslands. <http://nmi.is/>
- Nýsköpunarmiðstöð Íslands (2014). Einstök íslensk upplifun: Vegur til vaxtar
<http://www.einstokupplifun.is/> og
http://www.nmi.is/baekur/einstokupplifun/files/assets/common/downloads/Upplifunarhanda_bok-24-september.pdf
- Nýtingaráætlun fyrir Ísafjarðardjúp og Jökulfirði 2014-2026. Lýsing áætlunar – 13.11. 2013.
http://fjordungssamband.is/verkefni/isafjardardjup_og_jokulfirdir/
- Orkustofnun (2006). Orkumál 2005 - Jarðhiti. <http://www.os.is/gogn/Orkumal-arsrit/Orkumal-Jardhiti-2006-2-3.pdf>
- Ólafur Arnalds og Hlynur Óskarsson (2009). Íslenskt jarðvegskort.
http://www.moldin.net/uploads/3/9/3/3/39332633/jardvegskort_2.pdf
- Ráðstefna um framtíð ferðaþjónustu á Vestfjörðum.
http://fjordungssamband.is/fjordungssambandid/ymsar_skyrslur/flokkur/131/
- Reykholahreppur, vefur um staðarkennnd og staðaranda í Reykhólahreppi.
<http://reykholahreppur.com/>
- Rögnvaldur Guðmundsson (2015). Ferðmenn í Dalabyggð 2004-2014. Samantekt unnin fyrir Dalabyggð af Rannsóknum og ráðgjöf ferðaþjónustunnar ehf.
- Samgönguáætlun 2015–2026. Greinargerð með tillögu samgönguráðs. DRÖG.
<https://www.innanrikisraduneyti.is/media/frettir-2015/SGA-Drog--28.-september.pdf>
- Salvör Jónsdóttir (2012). Landbúnaðarland í skipulagsáætlunum.
http://www.skipulag.is/media/pdf-skjal/landb_land_skipulagsaaetlunum_sj_2011.pdf
- Sameiginleg svæðisáætlun um meðhöndlun úrgangs 2005 -2020.
http://www.dalabyggd.is/Files/Skra_0044370.pdf
- Samtök sveitarfélaga á Vesturlandi. <http://www.ssv.is>
- Sauðfjáersetur á Ströndum, <http://www.strandir.is/saudfjasetur/>
- Skipulagsstofnun (2015). Skipulag og ferðamál – hugmyndahefti.
http://www.skipulag.is/media/pdf-skjal/Skipulag_og_ferdamal.pdf
- Skipulagsstofnun (2014). Skipulagsmál á Íslandi. Lykilmælikvarðar og fyrirliggjandi áætlanir.
<http://www.landsskipulag.is/>
- Skipulagsstofnun (2014). Um skipulag haf- og strandsvæða. Löggjöf, lykilhugtök og stjórnæki. <http://www.skipulag.is/media/pdf-skjal/Um-skipulag-haf--og-strandsvaeda-lokautgafa.pdf>
- Skipulagsstofnun (2010). Leiðbeiningablað 10. Umfang og áherslur í umhverfismati.
http://www.skipulag.is/media/skipulagsmal/okt2010_Leidbeiningarblad_10_matslysing.pdf
- Skólaverkefni um rækjur. http://www.holmavik.is/skoli/raekjuvefur/raekjur_i_poka.htm
- Snerpa.is - Þjóðsagnasafn Jóns Árnasonar (2000). Tröllin á Vestfjörðum.
<https://www.snerpa.is/net/thjod/troll-ve.htm>
- Sóknaráætlun Vestfjarða 2015-2019. <http://www.vestfirdir.is/Uppbyggingarsjodur/>
- Sóknaráætlun Vesturlands 2015-2019.
http://www.ssv.is/default.asp?sid_id=60253&tre_rod=001%7C014%7C&tld=1
- Starfshópur um landnotkun í dreifbýli og sjálfbæra landnýtingu (2014). Landnotkun í dreifbýli og sjálfbær landnýting. Áfangaskýrsla.
https://www.umhverfisraduneyti.is/media/PDF_skrar/sk140324_landnotkun_afangaskyrsla.pdf
- Stefnumótun Ferðamálasamtaka Vestfjarða 2010 – 2015.
http://atvest.is/utgafa_og_skyrslur/skra/31/
- Stefnumótun í menningarmálum á Vestfjörðum (2007).
<http://www.vestfirdir.is/menningarrad/stefnumotun/>
- Stefnumörkun sveitarfélaga á Vestfjörðum. Fyrstu skref 24. maí 2016.
http://fjordungssamband.is/stefnumotun_sveitarfelaga/skjal_tengd_stefnumotun/flokkur/152/
- Stefnumótun Strandabyggðar 2016, frétt um framgang vinnunnar.
http://strandabyggd.is/frettir/Stefnumotun_i_Strandabyggd_2016/
- Stefnumótun vestfirsíkar ferðaþjónustu 2016-2020. Atvinnupróunarfélag Vestfjarða, Ferðamálasamtök Vestfjarða og Markaðsstofa Vestfjarða.
https://www.atvest.is/greiningar_utgafa_skyrslur/skra/95/
- Strandagaldur. <http://www.galdrasyning.is/>
- Strandir.is. <http://strandir.is/>
- Umhverfisstofnun (á.á.). Friðlýst svæði - Breiðafjörður.
<https://www.ust.is/einstaklingar/nattura/fridlyst-svaedi/vesturland/breidafjordur/>
- Umhverfisstofnun (2013). Stöðuskýrsla fyrir vatnasvæði Íslands. Skipting vatns í vatnshlot og mat á helsta á lagi af starfsemi manna á vatn. <https://ust.is/einstaklingar/haf-og-vatn/stjorn-vatnamala/#Tab6>
- Umhverfisvottun Vestfjarða.
http://fjordungssamband.is/verkefni/umhverfisvottun_vestfjarda/
- Vatnavinir. <http://www.vatnavinir.is/projects/the-westfjords/>

Vaxtarsamningur Vesturlands.

http://www.vaxtarsamningur.is/default.asp?Sid_Id=51159&tId=1&Tre_Rod=&qsr

Vegagerðin, vegaskrá. <http://www.vegagerdin.is/vegakerfid/vegaskra/> og

<http://vegasja.vegagerdin.is/>

Vegvísir í ferðaþjónustu. <http://ferdamalastefna.is/>

Veisla að vestan. http://atvest.is/veisla_ad_vestan/

Verndaráætlun fyrir Breiðafjörð 2014-2019.

https://www.umhverfisraduneyti.is/media/PDF_skrar/Breidafjordur_verndaraaetlun_2014-2019_minnkad.pdf

Vestfirskar heiðar. http://www.nat.is/travelguide/ahugav_st_vestf_hei%C3%B0ar.htm

Vesturferðir. <http://www.vesturferdir.is/>

Vital Rural Area: Branding Rural Areas: Motives, Measures and Management.

<http://www.vitalruralarea.eu/scientific-articles/239-branding-rural-areas-motives-measures-and-management>

Vífill Karlsson og Anna Steinsen (2014). Íbúakönnun á Vesturlandi, Staða og mikilvægi búsetuskilyrða. Samtök sveitarfélaga á Vesturlandi. http://ssv.is/Files/Skra_0067148.pdf

Vísindavefurinn (2015). Af hverju er jarðhiti svona víða á Vestfjörðum?

<http://www.visindavefur.is/svar.php?id=70356>

VSÓ ráðgjöf, (2009). Skilgreining ferðamannaleiða og ferðamannavega. Rannsóknarverkefni

Vegagerðarinna,

<http://www.vso.is/islandsvegir/pdf/Skilgreining-ferdamannaleida-feb2009.pdf>

Westfjords Adventure. <http://westfjordsadventures.com/>

Þjóðminjasafn Íslands (1999). Leitin að týndu lauginni. Sælingsdalslaug. Rannsóknarskýrslur.

Guðmundur Ólafsson.

UMSAGNARAÐILAR

Aðilar sem fá þessa skýrslu senda með tölvupósti til kynningar og umsagnar:

- Aðliggjandi sveitarfélög: Árneshreppur, Kaldrananesreppur, Ísafjarðarbær, Súðavíkurhreppur, Helgafellssveit, Eyja- og Miklaholtshreppur, Borgarbyggð og Húnabing vestra
- Önnur sveitarfélög við Breiðafjörð: Grundarfjarðarbær, Snæfellsbær, Stykkishólmsbær og Vesturbýggð
- Arnasetur Íslands, Króksfjarðarnesi
- Atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytið; skrifstofa matvæla, landbúnaðar og byggðamála; skrifstofa sjávarútvegs- og fiskeldis; skrifstofa viðskipta, nýsköpunar og ferðaþjónustu; skrifstofa iðnaðar og orkumála
- Atvinnuþróunarfélag Vestfjarða
- Báta- og hlunnindasýningin Reykhólum
- Björgunarsveitin Heimamenn
- Björgunarsveit Strandabyggðar
- Björgunarsveitin Ósk
- Breiðafjarðarnefnd
- Breiðfirðingafélagið
- Búnaðarfélag Hvammsfjarðar
- Búnaðarfélag Hörðudals
- Búnaðarfélag Laxárdals
- Búnaðarfélag Miðdæla
- Búnaðarfélag Reykhólahrepps
- Búnaðarsamband Húnabings og Stranda
- Búnaðarsamband Vestfjarða
- Búnaðarsamtök Vesturlands
- Byggðasafn Dalamanna
- Byggðastofnun
- Dreifnám FSV á Hól mavík
- Dreifnám Menntaskóla Borgarfjarðar í Búðardal
- Eiríksstaðir í Haukadal
- Fastanefnd Fjórðungssambands Vestfjarða um samgöngumál og fjarskipti

- Ferðamálastofa
- Ferðamálasamtök Vesturlands
- Ferðamálasamtök Vestfjarða
- Félag eldri borgara í Dalabyggð og Reykhólahreppi
- Félag eldri borgara í Strandasýslu
- Fjórðungssamband Vestfirðinga, stjórn
- Fornleifafélag Barðstrendinga og Dalamanna
- Framfarafélag Flateyjar
- Fræðslumiðstöð Vestfjarða
- Galdrasýning á Ströndum
- Grunnskólar sveitarfélaganna
- Hafrannsóknastofnun
- Háskólastetur Vestfjarða
- Heilbrigðiseftirlit Vestfjarða
- Heilbrigðiseftirlit Vesturlands
- Hestamannafélagið Glaður
- Héraðssamband Strandamanna
- Innanríkisráðuneytið, skrifstofa samgangna
- Innanríkisráðuneytið, skrifstofa sveitarfélaga
- Isavia
- Islandsstofa
- Leikskólar sveitarfélaganna
- Leifsbúð Búðardal
- Landsnet
- Landvernd
- Markaðsstofa Vestfjarða
- Markaðsstofa Vesturlands
- Matís
- Menningaráð Vesturlands
- Minjastofnun Íslands
- Minjavörður Vestfjarða
- Minjavörður Vesturlands
- Náttúrubarnaskólinn
- Náttúrustofa Vestfjarða
- Náttúrustofa Vesturlands
- Nefndir og ráð sveitarfélaganna
- Nýsköpunarmiðstöð Íslands
- Orkubú Vestfjarða
- Ólafsdalsfélagið
- Rannsóknarsetur Hí á Ströndum - Þjóðfræðistofa
- RARIK, Búðardal
- Samgöngustofa
- Samtök sveitarfélaga á Vesturlandi
- Sauðfjársetur á Ströndum
- Símenntunarmiðstöð Vesturlands
- Skipulagsnefnd kirkjugarða
- Skipulagsstofnun
- Skíðafélag Strandamanna
- Skógræktin
- Skógræktarfélag Dalasýslu
- Skógræktarfélagið Björk
- Sorpsamlag Strandasýslu
- Steinshús, Nauteyri
- Stjórnstöð ferðamála
- Svæðisgarðurinn Snæfellsnes
- Svæðisskipulagsnefnd Snæfellsness
- Sögufélag Dalamanna
- Umhverfis- og auðlindaráðuneytið
- Umhverfisstofnun
- Ungmennaráð Strandabyggðar
- Ungmennasamband Dala- og Norður-Breiðfirðinga
- Uppbyggingarsjóður Vestfjarða, úthlutunarnefnd
- Upplýsingamiðstöðin Flatey
- Upplýsingamiðstöð ferðamanna í Búðardal
- Upplýsingamiðstöðin á Hól mavík
- Upplýsingamiðstöðin á Reykhólum
- Veðurstofa Íslands
- Vegagerðin
- Veiðifélag Laxdæla
- Vestfjarðanefndin, fulltrúi Stranda og Reykhólahrepps
- Vör, sjávarrannsóknasetur við Breiðafjörð
- Þaulsetur á Skarðsströnd
- Æðarræktarfélag Ísland

